

147.754

OSZK

MAY
ÁRÓLY

A kínai
sárkányflak
között

A KINAI SÁRKÁNYFIAK KÖZÖTT

KALANDOS ELBESZÉLÉS

IRTA

MAY KAROLY

FORDITOTTA

ZIGÁNY ÁRPÁD

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST

TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓ-
VÁLLALAT R.-T. KIADÁSA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

1. A tájfun torkában.

Aki már átszelte a Csöndes-óceánt, mely Ázsia és Amerika közt hőmpolygeti árjait, — aki heteken át sóvárgott napról napra egy zöld foltocska után, ahol megpihenhet az örökös kékségtől káprázó szem: az tudja csak megérteni igazán, hogy mily örömet éreztem, mikor Turnerstick kapitány, a „The Wind“ vitorlás parancsnoka, azzal a hírrel keltett föl egy szép reggelen, hogy rövid vargabetűt csinálunk és kikötünk a Bonin-szigeteken.

Ez a gyönyörű szigetcsoport Kalifornia és Kína közt fekszik; meredek sziklafalai merészen beugranak a tengerbe, magaslatait pedig pompás pálmaerdők borítják. A XIX. század elejéig a szigetcsoport teljesen lakatlan volt. Ekkor a „Williams“ nevű cetvadászhajót egy rémes orkán a sziklafalakhoz paskolta és a hajótörött legénység nagy életveszedelemmel tudott csak partra vergődni. Nemsokára egy másik cetvadászhajó vetődött arra és ez fölszedte a hajótörötteket, de kettő a szigeten maradt, annyira megtetszett nekik a robinsonélet.

A két remete „Port-Lloyd“-nak keresztelte el azt a helyet, ahol tanyát ütött. Kényelmes, tágas kunyhót építettek az összetört hajó roncsaiból, s a vitorlásról megmenfett disznókat fölnevelve, csakhamar annyi disznajuk lett, hogy már nem bírták együtt tartani a csordát, amely elszéledt és elvadult a termékeny szigeten. Ez ugyan jó volt egy részről azért, mert a két modern Robinzon bőségesen el volt látva finom peccsenyével, de

másrészt viszont azzal a kárral járt, hogy a falánk sertések ki-méletlenül fölturták az óriási teknősbékák tojás-telepeit, úgy hogy ezeknek a ritka és értékes hüllőknek a száma nagyon megfogyatkozott.

Pár évvel később, egész pontosan 1828 május elsején, a világjáró orosz Lütke kötött ki a Bonin-szigeteken s meglátván a fák közt fölfelé kanyargó füstoszlopot, azt hitte, hogy szerencsétlenül járt hajótöröttek tengődnek a szigeten. Azonnal vízrebocsátott hát egy nagy csónakot és kivezett a partra, hogy fölvegye a hajótörötteket. De ugyancsak elcsodálkozott, mikor a parton udvariasan fogadta a két „hajótörött“ és elvezetvén őt a kényelmes faházba, dusan megvendégelte minden földi jóval, — még finom pálmaborral is, melynek illata, íze és zamatja a legjobb édesborokéval vetekedett.

A német Wittrin és a norvég Petersen — így hívták a „Williams“ hajó két vállalkozó Robinzonját — nagyon megörült az orosz hajónak. Bármily szép volt ugyanis a remeteélet a szigeten, lassanként mégis beleunták már a semmittevésbe és nagyon vágytak vissza az emberi társaságba. Szívesen ott hagyták tehát a gazdag és termékeny földiparadicsomát, amely azonban nem sokáig maradt lakatlanul. Két vállalkozószellemű és kalandos hajlandóságu hajós — az angol Millichamp és a dalmát Mozaro — őt férfivel és tíz nővel gyarmatot alapított, mely a hajóikról megugrott matrózokkal csakhamar tovább gyarapodott.

Az új gyarmat azonban már „kereskedelmi“ alapon állt, mert a szigetlakók oly nagy mennyiségben termeltek édes burgonyát, kukoricát, tököt, Fáró-gyökeret, banánt és ananászt, meg sok más gyümölcsöt, hogy ezzel és friss hussal meg kitűnő dohánnyal jóáron és bőségesen elláthatták a szigeten kikötő vitorlásokat. Később már alkotmánya is lett az egyelőre független gyarmatnak: — a kormány és közigazgatás egy főnök meg két tanácsos kezében volt, akiket két esztendőre választottak titkos szavazással.

Erre a szigetcsoportra akartunk vitorlázni és feléje is tartottunk egészen délig, amikor a kapitány hirtelen irányt változtatott és a hajó északkelet felé kanyarodott.

— Hát el akarja kerülni a Bonin-szigeteket? — kérdeztem a kapitányt meglepetve.

— Elkerülni? — rázta fejét a kapitány. — Eszem ágába sincs! De úgy gondoltam, hogy egyelőre jó lesz mennél messzebbre menni a szárazföldről... Nem érez semmit a levegőben?

Szimatolni kezdtem köröskörül, de bizony semmi egyebet nem éreztem, mint a megszokott sós levegőt s ezt meg is mondtam a kapitánynak, aki erre fejcsóválva kérdezte:

— Hát a szemhatáron?... Ott se vesz észre semmi különöset?

Körülnéztem, de a szemhatáron se láttam rendellenes dolgot, hacsak azt nem, hogy északkeleten szinte pókhálószerűen ködös volt a szemhatár és ebben a szövevényben kicsiny, de eléggé élesen határolt kerek és világosabb lyukacsákat láttam.

— Talán csak nem azt az ártatlan kis karikát gondolja? — kérdeztem, arra mutatva:

— Ártatlan? — mordult rám a tapasztalt tengeri medve. — Így csak az beszélhet, akiben egy csepp hajósvér sincsen. Mert akkor tudná, hogy ez a tájfun előjele.

— Tájfun? — ismételtam megdöbbenve, de félig örülve is, hogy megismerhetem ezt a borzasztó vihart.

— Ugy van, tájfun! — bólintott a kapitány: — és tíz perc múlva már a nyakunkon is lesz. Még pedig a legveszedelmesebb fajtája, mert az az átkozott háló öt perc alatt befogja az egész eget és szurokfelete felhőtömeggé alakul. Csak az a kerek nyílás maradt meg: az a vihar lyuka, melyen át a tájfun bömbölve rohan délkeletnek. Ön pedig szedje össze magát és menjen le a kajütjébe. Mert ha idefönt marad, már az első vagy a második hullám lesodorja a födélzetről.

— Már én pedig idefönt maradok, akármilyen történik is! —

jelenttem ki határozottan. — Inkább az árbóchoz kötöttem magamat: de a tájfun látni akarom.

— Az már más, — egyezett bele a kapitány. — Hanem akkor én magam kötözöm önt az árbóchoz.

Jó erős kötelet vett elő és alaposan hozzákötött a főárbóchoz, mialatt a földélzeten lázas munka folyt. Behuztak minden vitorlát, csak a legfelső vészvitorlák maradtak félig kifeszítve, hogy a hajónak mégis legyen némi mozgása, mert e nélkül nem lehet kormányozni. Minden ingó dolgot erősen megkötöttek vagy lehordták a hajófenékbe s még a kormánykerék küllőire is kötelet kötöttek, hogy azzal huzhassák a lapátot, ha az emberi kar ereje már nem tudna megbirkózni a hullámverés rohamával. Végül gondosan elzártak és betömtek minden nyílást, mely a hajó belsejébe vezetett.

És amikor megfeszített fáradsággal mindezt elvégezték, — éppen tíz perc múlva megjött a tájfun, ahogy a kapitány mondta. Koromfekete viharfelhők gomolyogtak az égen és a sötét kupola alatt a víz is oly feketének látszott, mint a tinta. A „vihar lyuka“ megnagyobbodott; most már kerek ablakhoz hasonlított, melyen finom, vörös-sárga füst áradt felénk. Majd gyöngye szellő borzolta föl a hullámokat s a messze távolból olyan hang hallatszott, mint mikor nagyon erősen belefujnak a mélyhangu vadászkürtbe.

— Vigyázzatok, fiuk, már jön! — ordított a kapitány a hajóhidról. — Kötelet a kézbe és Isten legyen velünk! Vigyá-á-ázz!...

A kürtszó már bömbölve harsogott és elnyelte a kapitány üvöltését. Ugyanekkor megérkezett az első, hatalmas, fekete hullám, mely csaknem függőlegesen rohant felénk, mint egy gí-gászi bazaltszikla, — s amikor elérte hajónkat, olyan pokoli robajjal zudult ránk, hogy a közvetlen mellettünk elsütött ágyu dörgését se hallottuk volna tőle.

A toronymagasságu hullám teljesen eltemette hajónkat,

mely a roppant súly alatt remegve kezdett süllyedni s pár pillanatilag szinte attól féltem, hogy föl se bukkanik már a víz színére. De aztán mégis fölemelte mélybe taszított törzsét és nyikorogva, hintázva kapaszkodott föl egy tajtékos hullám tarajára. Most volt csak borzalmas a szemhatár! Az óriási hullámok minden oldalról felénk rohantak s az egyik jóformán még át se csapott a hajón, mikor már ránk zuhant a másik, úgy hogy jóformán lélegzetet venni se igen volt időm.

A hullámok tombolva jártak keresztül-kasul a hajón, melyet szétmorzsolással fenyegette és a főárbóc, amelyhez hozzá voltam kötözve, úgy hajladozott, mint a vékony fűzfavessző. A vihar lyuka bezárult és ekkor teljes éjszakában voltunk, melynek sötétségén át csak a hullámok tajtékos taraja világított. Így dühöngött az orkán két, három, négy óra hosszáig s minden percben vártam, hogy a rohanó hullámok lesodornak a tengerbe a dióhéjként táncoló hajóról. A hajó korlátját már több helyen szét törte és elvitte a víz, — és ekkor hirtelen, mintha varázsütésre vége szakadt volna a viharnek: olyan mélységes, halotti csönd támadt, hogy meghallottam a tulajdon szívem dobogását.

— Vigyázat, fiuk! — harsogta a hajóhidról a kapitány — most jön a java!

Még el se hangzott a szava, mikor vakító fénnel csapott le a villám s utána olyan égzengés következett, mintha összeroppant volna a földnek mind a négy sarka. Aztán elrohant mellettünk a vitzölcsér, melynek örvénye minket is elkapott és megforgatott, úgy hogy szegény hajónk recsegtve ropogott minden eresztékében, akárcsak a dió, mikor a diótörő kés szára megroppantja. De ez is csak pár szempillantásig tartott, mire ismét mélységes csönd támadt, csak a hullámverés halk locsogása hallatszott, amint a tenger szeliden paskolta a hajó oldalát.

— A latin-vitorlát eltépte a szél! — kiáltotta a kapitány. — Vágjátok gyorsan a köteleket! Rajta, fiuk: siessetek, az Isten szerelmére!

Minden kéz baltát ragadott és a lázas baltacsapások egymásután vagdosták el a köteleket, míg a hatalmas vitorla, mint valami ősvilági csodamadár, ide-oda röpdösött a hajó elején.

— Gyorsabban, fiuk, vagy elveszünk! — sürgette legényeit a kapitány.

A baltacsapások lázas gyorsasággal követték egymást, míg végre el volt vágva az utolsó kötél is és a vitorla zugva, süvölve repült el és pár perc múlva már oly messzire volt tőlünk, hogy apró sirálynak látszott. Aztán még egyszer átsapott rajtunk a víz és a hajó orra lassan, fáradtan fölemelkedett... Meg voltunk mentve!

— Halló, kormányos: hogy állunk hátul? — kiabált a kapitány.

— All right! — hangzott a biztató felett.

— Mindenki a helyére! — parancsolta a kapitány — a tájfunnak vége...

Ezzel odajött hozzám és szétvetve két hatalmas lábát, mosolyogva állt meg előttem.

— Nos, Charley, — kérdezte — ugy-e, jó porció sósvizet nyelt le? Föloldhatom?

— Már alig várom! — feleltem őszintén. — De hát vége van már a viharoknak?

— Hál' Istennek, — bólintott a kapitány, mialatt lebogozta rólam a köteleket. — A tájfun hirtelen jön, de épp oly gyorsan el is megy. De rajtunk ugyancsak nagyot rugott! Elvitte a latin-vitorlánkat, a fő árbóc pányvafáját és két kereszttrudat. De ha lent, a hajófenékben, minden rendben van, akkor föl se veszszük a csekélységet.

Kinyújtózkodtam, mert tagjaim elgémberedtek a hideg fürdőtől és a kötelektől. A tenger még erősen hullámzott ugyan, de ez már nem volt kellemetlen, mivel a víz nem igen csapott föl a födélzetre. Nagy nehezen átvergődtem az akadályokon és

fölkapaszkodtam a hajóhidra, ahová csakhamar utánam jött a kapitány is és kedvetlenül mondta:

— Baj van, Charley! Veszedelmes léket kaptunk valahol a hajóüregben.

Lesietett a földélzetre, hogy a legénység felét a szivattyukhoz rendelje, a hajóácsot pedig leküldte a hajófenékbe, hogy keresse meg a léket. A szivattyuk már néhány perc múlva erősen dolgoztak és nemsokára a hajóács is megtalálta a léket, melyet másfél órai erős munka után úgy ahogy sikerült betömnie. Így hát egyelőre biztonságban voltunk, s mialatt a legénység másik fele a megtépett vitorlákat és árbócokat hozta rendbe, a kapitány kiadta a parancsot a kormányosnak, hogy észak felé tarlison.

— Mert már egyenesen Port Lloydba megyünk a lék miatt — mondta nekem.

— Persze, ez a vihar jó messzire elvert bennünket a szigettől? — kérdeztem.

— Dehogyan vert! — dörzsölte a kezeit elégedetten a kapitány. — Tudja, Charley, ez a tájfun nem afféle becsületes vihar, mely egyenes irányban fúj. Csak körben táncoltatott bennünket a bitang, úgy hogy még rossz vitorláinkkal is Port Lloydban lehetünk napszállat előtt. De magát őszintén sajnálom, Charley, mert bizonyára unatkozni fog: hiszen Port Lloydban nincsenek se színházak, se könyvtárak, se ujságok, nekünk pedig mégis ott kell maradnunk legalább egy hétig.

— Hát majd vadászok a szigeten — feleltem vállat vonva. — Vadkecskék, elvadult disznók, óriási teknősbékák és vízi madarak roppant mennyiségben vannak ott.

— Brávó! — kiáltott föl a kapitány elégedetten. — Hát pingvinek és borjúfókák vannak-e?

— Azok nincsenek — nevettem. — De miért szeretne ön éppen ezekre vadászni?

— Mert ezeket a vadakat furkósbottal lehet agyonverni — felelte a kapitány bölcsen — és én már csak jobban bizom az ökleimben meg a furkósbótban, mint a puska golyóban.

A kapitány hatalmas szál-ember volt, aki se a maga, se a más árnyékától nem ijedt meg és tapasztalásból tudtam, hogy igazat mond. Mert az ökölcsapásai mindig hajszálnyi pontossággal odasujtottak, ahová célzott, míg viszont: rosszabb lövőt sohasé láttam nála világeletemben.

A nap még alá se hanyatlott a szemhatáron, mikor már megpillantottuk Peel-Islandot, a Bonincsoport legdélibb szigetét és félóra múlva már horgonyt is vetettünk Port Lloydban. Hátsó árbócunkra fölhúztuk az Egyesült-Államok csillagos lobogóját s aztán a kapitány csónakba ült és kivitette magát a partra. Természetesen én is vele mentem és pompásan megvacsoráztunk a szárazföldön.

2. Vadászkalandok a Peel-szigeten.

Vacsora közben Turnerstick kapitány élénken érdeklődött, hogy: „miképpen is állunk a vadászattal?” — amire azt a biztató választ kapta, hogy a szigeten bőven van mindenféle vad: disznó, kecske, teknősbéka, vízi madarak és... repülő medve.

A kapitány kedvetlenül csóválta a fejét, mert ő mindenáron furkósbottal szeretett volna vadászni, de a „repülő medve” mégis fölébresztette a kíváncsiságát.

— Ejha! — mondta érdeklődve. — Eddig még sohasé halottam, hogy a levegőben is röpködnek a medvék! Charley, maga mindent tud: mondja meg hát, miféle csodamedvék ezek?

— Voltaképpen „bőregerek”, — feleltem nevetve — mindössze nyolc-kilenc hüvelyk hosszú kis állatok, kiterjesztett repülő-hártyáikkal mintegy három láb szélesek. Azért hívják „medvé”-nek, mert alakra a medvékhez hasonlítanak, repülni pedig úgy „repülnek”, hogy a magasabb ágakról kiterjesztett bőrszárnyakkal siklanak alá az alacsonyabb ágakra.

— Szóval „hamis“ medvék — bölintott Turnerstick kapitány. — Hát ezekre nem vadászunk.

— Marad e szerint a disznó, a kecske meg a teknősbéka — biztattam a kapitányt.

— A disznó házi állat, — rázta fejét a kapitány — azt a hentes öli meg, uri ember tehát nem törődik vele. Kecskét lőni pedig nem hőstett: ugyebár, Charley?

— Hm, ahogy vesszük — feleltem vállat vonva. — A vadkecskék nagyon óvatosak, akár csak a zergék és nehéz is megközelíteni őket a zordon, meredek hegyek közt.

— A hegymászás nem kenyerem — tiltakozott Turnerstick kapitány. — Ha fölkapaszodom öt méternyire, mindjárt tized csuszom visszafelé. Marad tehát a teknősbéka, amit furkósbottal is agyon lehet verni. És, ha még ma lehetne egyet fogni: az igazán pompás testmozgás lenne.

Az egyik gyarmatos rögtön ajánlkozott, hogy olyan helyre vezet bennünket, ahol bizonyosan találunk teknősbékát. Mivel a holdvilág fényesen sütött, el is fogadtuk az ajánlatot és csakhamar elindultunk vele a pompás pálmaerdőn keresztül egy magányos, kis öböl felé, ahol a széles, fehérén csillogó homokszalag lejtősen ereszkedett a tengerig.

A gyarmatos igazat mondott, mert alig jutottunk ki a fák közül, mindjárt észrevettünk két hatalmas állatot, melyek cammogva iparkodtak felénk a tengerből. Gyorsan körülfogtuk őket, elvágtuk utjukat a tenger felé s mivel mindegyikünkknél hatalmas furkósbot volt, hamarosan fölfordítottuk és a hátára fektettük mind a kettőt, úgy hogy teljesen a hatalmunkban voltak. Ez ugyan nem volt könnyű dolog, mert a nagyobbik legalább háromszáz fontot nyomott s a kisebbik se volt sokkal könnyebb, — de Turnerstick kapitány kitett magáért s úgy nekifeküdt a „vadászat“-nak, hogy csakugy csurgott homlokáról a verejték.

— Mi lesz most? — kérdezte Turnerstick kapitány lihegve és a homlokát törölgetve.

— Legjobb lesz, ha reggelig itt hagyjuk őket — mondta a szigetlakó. — Elmenekülni úgy se bírnak és holnap fölszállíthatjuk a zsákmányt a hajóra.

— Szó sincs róla, hogy reggelig itt kinlódjanak! — méltatlankodott a kapitány.

— Hát hiszen azon segíthetünk — mondta a gyarmatos és elszedvén hatalmas kését, két vágással leszelte a teknősbékák fejét. — Most már nem kinlódnak.

— Akkor vigyük haza őket! — rendelkezett a kapitány. — Én vállalom a kisebbiket.

Megfogta és föl is emelte, de csak tíz lépésnyire vitte s akkor megint letette a homokra.

— Még a vasmacskánál is nehezebb! — mondta bosszusálmélkodással.

A szigetlakó ezalatt levágott néhány fügefaágat, összekötözte őket erős kuszóindákkal, — szóval jókora saráglyát csinált, melyre ráfektették a két állatot, — aztán befogtuk magunkat az ujmódi szállító-alkalmatosságba és elvonszoltuk a prédát csónakunkig.

— Pompás teknősbékaleves lesz belőlük! — csettintett nyelvével a kapitány.

A matrózok megragadták az egyiket és lassan beemelték a csónakba, de most már úgy fektették le, hogy a háta fölfelé volt és a holdvilág egyenesen ráesett.

— Nini! — kiáltott föl a kapitány — ennek a teknősbékának már hátán van a levesestányér!

Odahajoltam és rávilágítottam a villamos zseblámpámmal. A kapitánynak igaza volt: a teknősbéka kemény héján valóban volt valami. Gömbölyű érclemez, mely a páncél növése folytán a széleivel lassanként fölfelé görbült, úgy hogy kis csészealjának látszott. Abból a bronzból készült, melyet a víz sohase támad meg s amelynek gyártásához csak a kínaiak és

japánok értenek. Volt rajta valami fölírás is, japán betűkkel, amit nagy nehezen kisillabizáltam:

„Szen-tő... Csi-fu-ri-szi-ma.“

— Mit jelent ezt, Charley? — kérdezte Turnerstick kapitány, kíváncsian bámészkodva.

— Csifuriszima egy japán sziget, — feleltem — Szen-tő pedig egy japán mikádónak a neve, aki, ha nem csalódom 1780-tól 1815-ig uralkodott.

— És mi köze ennek a fickónak az én teknősbéka-levesemhez? — tudakolta a kapitány.

— Igazán semmi, — feleltem nevetve. — Ezt a bronzlemezt bizonyára valami japán természetbuvár erősítette a mi teknősbékánk hátára, amelyet ezelőtt hetven és néhány esztendővel fogtak el Csifuriszima szigetén és...

— Elég, Charley! — szakított félbe a kapitány bosszusan. Az a japán fickó nem fogja elrontani az étvágyamat azzal, hogy hetven esztendősen teknősbékából főzetek levest.

Ebben megint a kapitánynak volt igaza, mert másnap délből pompás levest kaptunk, a teknősbéka husából pedig oly izletes vagdalékot készített a hajószakács, hogy Turnerstick kapitány alig győzött eleget enni belőle. Első vadászatának ez a fényes eredménye úgy föllelkesítette, hogy amikor szivarozva iszogattuk a feketekávé, egyszerre csak azt kérdezte:

— Mit gondol, Charley: jó peccsenye lenne ezeknek a vadkecskének a husából?

— De még milyen! — feleltem nevetve. — Sokkal különb, mint a mai ebéd.

— Akkor fogja a puskáit és gyertünk — mondta a kapitány. — Hozunk egyet.

— Helyes, — bólintottam elégedetten. — Hanem indítványozom, hogy ne ezen a szigeten vadászunk. Evezzünk át a Stapleton-szigetre; úgy hallottam, hogy ott sokkal több a vad.

— Well, hát akkor odamegyünk — egyezett bele a kapi-

tány. — De nem viszlünk magunkkal senkit, mert ezek a fickók csak elriasztanak a vadat. Gyerünk a ladikba.

Mivel tudtam, hogy Stapleton-sziget nagyon sziklás és meredek, előkerestem régi lasszómat és gyorsan vaskampót verettem a hajókováccsal egy hosszú bambuszrudra, mialatt Turnerstick kapitány szájtátva bámulta a furcsa előkészületeket.

— Mi az? — kérdezte végre. — Maga talán kampósbottal és szijmadzaggal akar kecskéket löni?

— Nem én, — feleltem büszkén — hanem alpesi vadász vagyok!

— Ugyan ne nevetesse ki magát — gunyolódott a kapitány — és dobja a tengerbe ezt a holmit!

Persze, rá se hederitettem, hanem szépen behordtam mindent a csónakba a puskákkal együtt. Aztán megfogtuk az evezőket és jó másfél órai munka után beértünk egy kis öbölbe, mely mélyen benyult a meredek sziklafalak közé. Turnerstick kapitány széles ábrázata csupa mosolygás és verőfény volt, mikor fölfelé mutatva megszólalt:

— Nézzen csak oda, Charley! Minden lövésre legalább kettő. Ez lesz ám csak a multság!

A hegyek csucsain valóban sok volt a vadkecske és nagyon bő zsákmány ígérkezett. Kiszálltunk és kihúztuk a ladikot a partra, hogy a tengerdagály el ne érhesse. Aztán előre — mindig fölfelé a meredek magaslatokon, melyeken a testes kapitány gyakran négykézláb mászott, mert nem volt szokva az ilyen utakhoz. Végre köhécselve állt meg és zihálva kiáltott rám:

— Hová a pokolba siet, Charley? Talán bizony a holdba készül? Minek mászatja velem ezt a fene-sziklát, mikor odaát a völgyben csak úgy hemzsegnék a kecskék! Menjünk oda és biztosítom, hogy négy lövésre legalább huszat elejtünk!

— Hiszen én is éppen a völgybe készülök! — feleltem mosolyogva.

A kapitány tátott szájjal és leirhatatlan álmélkodással bámult rám.

— Maga... is... oda... készül? — ismételte bambán. — Akkor hát valamelyikünk bolond! Ha a völgybe akar jutni, nem kell átmászni ezen a sziklán, mert a völgybe egyenes út vezet a hegy aljában. Ne tréfáljon hát, hanem forduljon vissza és...

— Mondja csak, kapitány, — vágtam közbe nevetve — mit akar maga a völgyben?

— Hogy mit akarok? — kérdezte megütődve. — Hát kecskét akarok löni!

— Well, hát próbálja meg! Tíz dollárt fizetek minden kecskéért, amit a völgyben löni fog.

— Csak nem akarja azt mondani, hogy nem tudok löni? — kérdezte a kapitány sértődötten.

— Szó sincs róla! — feleltem nevetve. — Csak azt mondom, hogy a kecskék megszimatozzák önt!

Dohogva fordított hátat és lihegve, szuszogva ballagott lefelé, amerre jöttünk. Nem tartóztattam, mert nekem csak hasznomra volt, hogy elment. Bizonyos voltam ugyanis, hogy mihelyt a völgytorok elejére ér, a szél odaviszi a szagát a kecskéhez és ezek nyomban a sziklagerinc felé — tehát egyenesen az én puskáimba — fognak menekülni. És valóban így is történt.

Alig ereszkedtem le a völgybe, meghuzódván egy kiugró sziklatömb mögött, már is gyors vágatásban rohantak felém a kecskék.

Két... három... öt... lövés: — aztán eltűnt az egész kecskenyáj, ellenben hat gyönyörű példány ott maradt a fűben. Szép lassan sétálva tartottam az elejtett állatok felé, de hirtelen figyelve álltam meg. Nagy csörtetéssel, fujva, szuszogva közeledett valami nagy vad a cserjésen keresztül. Nem tudván, hogy mi az, lövésre kaptam a puskámat, — de mindjárt aztán kacagva le is bocsátottam. Mert a nagy vad — Turnerstick kapi-

tány volt, aki egészen úgy zihált, zakatolt és pusmogott, mint a robogó lokomotív és álmélkodva nézte a féltucat elejtett kecskét.

— Ej, a manóba! — kiáltott föl bosszusan. — Ugyan ki lötte ezeket a kecskéket?

— Én, ha nincs kifogása ellene! — feleltem nevetve és kiléptem a fák árnyékából.

— Maga, Charley?! — hökkent meg a kapitány, mintha kísértetet látott volna. — Hát hogy kerül maga ide? És legkivált: hogy merte lelőni az „én“ kecskéimet?

— Először is: onnan jöttem le, arról a sziklafalról — feleltem mosolyogva és fölmutattam a hátam mögé. — Másodszor pedig: a kecske azé, aki meglövi. Én hatot lőttem, önnek pedig tíz dollárt ígértem minden kecskéért, amit löni fog... Nos, hány dollárt kell fizetnem?

— A bitangok kerekét oldottak, mielőtt még puskavégre kaphattam volna őket, — bosszankodott a kapitány — és egyenesen az ön karjaiba nyargaltak. Így aztán nem csoda, hogy magának hat jutott, nekem pedig egy se! De sohase hittem volna, hogy így értenek a szimathoz!

— Nem baj, kapitány! — vigasztaltam nevetve. — Van itt már hat kövér állat és ez mára igazán elég.

— Ugy? Azt gondolja? — fakadt ki elkeseredve. — És mit szólnak majd a hajón? Hogy mindent mister Charley lött, a kapitány pedig semmit... Hát ebből semmi se lesz! Nem megyek addig haza, amíg csak én is hatot nem lövök. Hatot: érti-e, Charley?... Nos, velem tart vagy marad?

— Természetesen önnel megyek, — feleltem — de előbb vigyük galyak alá ezt a hat kecskét és földjük be kövekkel, míg visszajöhetünk értük.

Miután egyelőre biztonságba helyeztük a zsákmányt, föl-másztunk egy magaslatra, ahonnan megvizsgálhattuk a környéket. Persze, a kapitány ismét nyögött, lihegett és pusmogott.

— Adja ide azt a bambuszbót, Charley! — könyörgött végre.

A hegymászóbót segítségével aztán könnyebben és gyorsabban jutott föl a magaslatra s alighogy fölértünk, megint nagy nyáját vettünk észre a völgyben. A kapitány ujjongva akart lerohanni, hogy közéjük durrant, de én visszatartottam. Megmagyaráztam neki, hogy ezzel ismét elriasztja az állatokat, még mielőtt rájuk lőhetne s egyuttal elmondtam neki a haditervet.

— Ön szépen lemegy itt jobbfelől a lejtőn, egészen addig a terebélyes banánfáig. Annak az árnyékában meghúzódik és vár, míg én itt balfelől lekerülök a völgybe és hátulról fölgergetem a kecskéket. A nyáj itt fog elrohanni ön mellett; akkor annyit lőhet, amennyit csak akar.

— Két golyóval hatot! — nevetett a kapitány, ócska pus-kájára ütve.

— Próbálja meg inkább az én Henry-puskámat — mondtam. — Éppen most töltöttem meg újra és huszonöt golyó van benne. Sokkal többet lőhet vele, mint a magáéval.

— Mond valamit! — örvendezett a kapitány. — Adja hát ide és mutassa meg a szerkezetét.

Gyorsan megmagyaráztam, hogyan kell a puskával bánni s aztán fegyvert cseréltünk. A kapitány lemászott a banánfáig, én pedig a tulsófélen leereszkedtem a völgybe. Mikor vagy nyolcvan lépésnyire voltam a nyájtól, kétszer rálöttem; az első lövésemre nyomban összerogyott egy fiatal kecske, de a második lövés már kevésbbé jól talált, mert nem ismertem eléggé a fegyvert. A hatalmas bak nagyot ugrott és felrohant egy me-redek magaslatra, mely szemben volt azzal, ahonnan lejtöttünk.

A többi állat egyenesen Turnerstick kapitány felé vágta-tott. A kapitány mintegy negyven lépésnyire engedte őket, akkor kilépett a fa mögül és lövésre emelte fegyverét. Legnagyobb csodálkozásomra azonban nem lőtt, hanem vadul integetett felém s mennél közelebb hajtottam hozzá az állatokat, annál türelmet-

lenül toporzékolt, — de nem lőtt. Mikor a kecskék elrohantak előtte, megfordult, célzott és — hevesen rángatta a puskát, de megint csak nem lőtt. Ekkor értem oda én is, lihegve a gyors futástól.

— De miért nem lő, az Isten szerelmére?! — kérdeztem tőle csodálkozva.

A kapitány felém fordult és jóságos arca csaknem eltorzult a dühtől, amint rám rivallt:

— Mit csináljak?... Lőjjek?... Kicsodát?... Talán lelőjjem önt?... Szégyelje magát, hogy elrontotta ezt a pompás vadászatot! Ezek a derék kecskék egyenesen belerohantak a puskámba és amikor löni akartam, maga mindig ott táncolt a puskám előtt. Hiszen ha elsütöm a puskát, magát lőttem volna agyon, boldogtalan!

Nevetnem kellett volna ezen a gyerekes szemrehányáson, de magam is méregbe jöttem.

— Hát miért nem lőtt a kecskébe akkor, mikor már elszaladtak ön mellett? — kérdeztem bosszusan. — Akkor már nem kellett attól félnie, hogy engem talál a golyó!

— Hát lőhettem, mikor ez a Henry-karabély nem akart elsülni? — dühöngött a kapitány. — Nyomtam, huztam, toltam, billegtettem: de a nyomorult megbicsaklott és nem akart elsülni. Hát itt van, most süsse meg maga! És adja vissza az én puskámat. Bárcsak el se cseréltem volna! Maga bizonyosan megint lőtt néhány kecskét, nekem pedig egy sincsen. Hányat lőtt legalább?

— Mindössze kettőt, — feleltem elmosolyodva — de az egyik fölvészorgott arra a sziklára.

— Tudtam! Maga barbár, irigy ember! — dühöngött a kapitány. — De most már semmi közünk többé egymáshoz. Vitorlázunk Cantonba azzal, akivel akar, csak velem ne!

Lábam elé dobta a hegymászóbotot és méltatlankodva a faképnél hagyott. Engedtem elmenni, mert ugyis tudtam, hogy

visszajön. Fölvettem hát a botomat és a sebesült kecske után indultam a vérnyomok után, melyek egy keskeny sziklatetőre vezettek. Ennek szélén feküdt a kecske, s mikor meglátott, iparkodott föltápáskodni, hogy menekülhessen. Gyorsan rálöttem, mire nyomban összeesett.

Alig hangzott el a durranás, úgy rémlett, mintha éles kiáltás törne föl a sziklabérc mögül. Odamentem a fensik széléhez, de meghökkenve léptem vissza. A sziklafal csaknem függőlegesen szakadt alá egészen a tengerig, mely a katlan egyik részén benyomult a háromszögű, szűk szakadékba. Zordonabb helyet alig láttam még életemben; a sziklaktól övezett katlan oly szorosán elzártnak látszott köröskörül, hogy élő ember talán még sohase járt benne. Fölülről alig lehetett lejutni bele, a víz felől pedig éles korállzátóny zárta el a bejáratot, mely fölött zugva törtek meg a tenger hatalmas hullámai. És odalent mégis egy ember állt, aki észrevett engem és taglejtésekkel könyörgött, hogy szabadítsam meg!

3. Hajótörött a sziklaketrecben.

Lehasaltam a sziklatetőn, hogy jobban lássak és úgy tekinttem le a mélységbe. A hangokat hallottam, de már a szavakat nem értettem és csak annyit láttam, hogy a segítséget kérő ember a ruházataról ítélve kínai lehet. — Hogyan kerülhetett azonban ebbe a mindenfelől megközelíthetetlen sziklaketrecbe? Önként semmi esetre se! — És hogyan lehet őt onnan fölhozni?

Amig ezen tündöttem, egyszerre csak lépteket hallottam a hátam mögött. Meg se fordultam, mert a hangos szuszogásból mindjárt tudtam, hogy a bűnbánó kapitány tért vissza. Meglátva, hogy hason fekszem a sziklapárkányon, ő is odahasalt mellém és kedélyesen kérdezte:

— Talán csak nem akar itt lemenni a völgybe, Charley? Ez már igazán örültség lenne!

— Örültség vagy nem örültség: mégis meg kell próbálnom — feleltem. — Mert csak nem hagyhatom ott veszni azt az embert a katlan fenekén!

— Miféle embert?... Hol? — kérdezte a kapitány meglepetve. — Aha, már látom! — folytatta, amint figyelmesebben tekintett a mélységbe. — Kinai ember, ahogy a ruháján látom... De hogyan kerülhetett ebbe a szörnyű kalitkába?

— Azt majd bizonynyal elmondja ő maga — feleltem vállat vonva. — Egyelőre fontosabb az, hogy miképpen szabadítsuk ki?... A tenger felől nem juthatunk hozzá a zátonyok és a szörnyű hullámverés miatt. Itt kell tehát lemennünk érte.

— Hallja, Charley, — mondta a kapitány, kétségbeesetten vakarva a fejét — magam is szívesen segitenék azon a szegény fickón; de mit érünk vele, ha a nyakunkat és lábunkat törjük miatta?

— Azért mégis megpróbáljuk — feleltem határozottan. — Szerencsére magammal hoztam a lasszómat... Nézze ott, azt a vastag banánfát. Most odamegyünk s onnan ereszkedem le arra a keskeny kiugrásra, melyet alatta lát; erről ismét lejjebb szállok, míg elérem a kinait, s aztán majd ön elkapja a lasszót, mikor fölfelé jövök, illetőleg mindkettőnket fölhuz majd a szikla-kiugrásról.

Elmentünk a banánfáig, melynek derekához megkötöttem a lasszót és leereszkedtem a kiugrásra, mely harmadfél ölnyire lehetett alattunk. A kapitány ekkor eloldotta a lasszót s én megint alább ereszkedtem a sziklakiugrásról vagy négy ölnyire, ahonnan már vigyázva ugyan, de mégis le tudtam mászni a katlan fenekére, mely csaknem kétszáz lábnyira volt alattunk. Azonban, körülbelül husz lábnyira a kinaí feje fölött ismét megszakadt a járható út s innen — legalább úgy gondoltam — a kinainak kellett volna fölkapaszkodnia hozzám a ledobott lasszón.

A kinaí feszült figyelemmel leste minden mozdulatomat.

Mikor elértem a járható ut végét, lovas módjára ültem rá egy sziklatömbre és lehajítottam neki a lasszót.

— Ki vagy és hogy kerültél ide? — kiáltottam neki, a művelt kínaiak nyelvéen.

— A nevem Kong-ni és Cantonból való vagyok — hangzott a felelet. — Egy „sárkányszem“-en (kinai dsonka vagyis vitorlás bárka) utaztam erre és a tájfun összetörte hajómat. A társaim mind elvesztek és én is elpusztulok, ha te meg nem mentesz.

— Ha jól tudsz mászni, akkor nincsen semmi baj! — biztattam. — Itt a lasszóm!

— De fejemet összetörte a szikla, mikor a tenger kidobott ide és a balkaromat se tudom mozditani — panaszkodott a kínai. — Hogyan jutok hát föl hozzád?

— Hurkold a szijat a hónad alá, — tanácsoltam neki — én majd fölhuzlak.

Sebesült karja miatt sokáig tartott ez a munka, de mikor fölkiáltott hozzám, hogy már kész: pár pillanat alatt fölhuztam oda, ahol én is álltam. Még nagyon fiatal, legfőlebb huszonnégyszeres ember volt és roppant fájdalmai lehettek, mert a fölhuzás közben véresre harapdálta az ajkait kinjában és az arca is halál-sápadt volt.

— Mutasd csak a karodat — mondtam neki. — Látni akarom, hogy mi a baja.

Ide adta a karját s én gondosan megvizsgáltam.

— Sulyos eset, — mondtam — de azért meggyógyítlak, ha majd fölértünk. Mászni azonban nem tudsz.

Nem volt mit tennem: a nyakamba ültettem szegényt, hogy úgy ült a vállamon, mint a lovas és így indultam vele utnak fölfele. Jó félórába telt, míg elértem a felső sziklaugrást. Ott lihegve tettem le terhemet és magam is pihentem néhány percig. Aztán fölkiáltottam Turnerstick kapitánynak, hogy vigyázzon és kapja el a lasszót.

Nem volt könnyű a szijat földobni, de a negyedik-ötödik

kísérletre mégis sikerült. A hurkot a kínai hóna alá kötöttem azzal az utasítással, hogy várjon, míg szólok neki s ezzel én magam fölmásztam a lasszón, egyenesen a kapitány karjai közé, aki örvendezve szorongatta a kezeimet:

— Isten hozta, Charley! Szörnyű ut volt az, amelyen vitorlázott. És ráadásul ez a kínai a nyakában! Ki ez a fickó, honnan jön, mit akar és hová megy?...

— Egész hajórakomány kérdés, — feleltem nevetve — de majd később felelek rájuk. Egyelőre huzzuk föl azt a szegény kinait; eltört a karja és nagy fájdalmai vannak.

Ketten gyorsan és könnyen fölhúztuk: de már éppen ideje volt! Mert a szegény fickót végképp elhagyta az ereje és jóformán föl se ért még, amikor már elájult.

— Ez ugyancsak csehül áll, Charley, — csóválta fejét a kapitány. — Csak meg ne haljon itt előttünk!

— Arról szó sincs, — feleltem megnyugtatóan — csak a fájdalomtól s talán az éhségtől ájult el. Most levisszük a patakig s ott bekötözöm a karját.

— Hát a kecskék?

— Azokkal most nem törődünk, — feleltem — majd eljövünk értük holnap.

Óvatosan levittük az ájult kinait a patakig, ott lefektettük a lágy, bársonyos füre s én fölgűrtem karján a ruhát, hogy megvizsgáljam a törést. Már jól meg volt dagadva s legelőbb is vizes borogatást raktam rá. Eközben fölébredt a kínai és sutogva könyörgött:

— Adjatok innom!

— Megitattuk és eléje raktuk eleséges zsákunkat is, amelyből olyan mohósággal evett, hogy láttuk rajta, mennyire ki volt éhezve. Mikor jól lakott, tiszteletteljesen kért, hogy mondjam meg neki a nevemet. De úgy látszott, hogy nem ért belőle semmit, mert furcsán csóválta a fejét.

— Ha az ember valami szót mond, gondolnia kell valamit,

— mondta — de a te nevednek nincs lelke. Nem hasonlít semmiféle gondolathoz se. Mondd meg hát, hogy ki vagy: milyen rangot adott neked a császár? Talán abból jobban megérttem, hogy ki vagy.

— Utazom a föld valamennyi országában, — feleltem — s aztán könyveket írok arról, amit láttam és hallottam. Szóval: tao-dzse vagyok, azaz: „az ész fia“.

— Akkor jogod van országod legnagyobb méltóságaihoz — felelte a kínai udvariasan. — És, mivel a hazád nyugati földön van: nyugati tudósnek foglak hívni, ha megengeded.

Magamban mosolyogtam ugyan ezen a túlzáson, de azért beleegyezően bólintottam.

— Akarsz-e velünk Hong-kongba jönni? — kérdeztem tőle aztán.

— Van hajód, amely odamegy? — kérdezte a kínai élénken. — Nagyon szívesen!

— A hajó ezé az emberé, — mondtam, a kapitányra mutatva — aki már megfordult minden tengeren és örülni fog, ha megtiszteld őt azzal, hogy vendége leszel.

— Akkor te admirális vagy? — fordult a kínai Turners-tick kapitányhoz. — Hogy hívnak?

Tolmácsoltam a kapitánynak a kínai kérdését; majd, mikor a kapitány megmondta a nevét s a kínai azt kérdezte, hogy nem lesz-e terhére a kapitánynak: lefordítottam ezt a kérdést is, mire a kapitány, jókedvűen vállat vonva, ezt felelte:

— Ha már a csöbörből kirántottunk, talán csak nem fogunk a vödörben hagyni?... Hanem ideje, hogy a hajóra menjünk, mert már esteledik, Charley.

Miután Kong-ni kijelentette, hogy elég erős a gyaloglásra, zsebkendőmet a nyakába kötöttem, hogy beleakaszthassa az eltörött karját s aztán fölkerelkedtünk. Félóra múlva már ott voltunk a csónaknál, melyet betaszítottunk a vízbe és az evezőkhöz nyultunk. Aztán, mikor a nap éppen alábukott a szemhatáron,

szerencsésen megérkeztünk a hajóra, ahol azonnal gipszkötésbe tettem a kínai eltört karját.

A hajónk, sajnos, sok javításra szorult, mert a tájfun alaposan megrongálta. Két hétig kellett tehát Port Lloydban időznünk, míg annyira helyrehozhattuk, hogy elindulhattunk Cantonba, mert az alapos tatarozást ott akarta elvégeztetni hajóján a kapitány. Ez alatt az idő alatt, amikor csak lehetett, mindig együtt voltam Kong-nival, nemcsak azért, hogy vigyázzak sebesült karjára, amely nagyon szépen gyógyult, hanem azért is, mert állandóan gyakoroltam magamat vele a kínai nyelvben. A kapitánynak, természetesen, szemébe tűnt ez és panaszkodott is, hogy nagyon elhanyagolom. De mikor megmagyaráztam neki, hogy mi ennek az oka, gondolkozóba esett és így szólt:

— Most már értem, Charley. Maga igazán ravasz kópé és szinte én is kedvet kaptam rá, hogy kövessem a példáját. Mert mégis csak gyalázat, hogy Cantonba készülök és egy szót se értek kínai nyelven. Különben is azt gondolom, hogy a kínai nyelv nem lehet nehéz, mert csupa egytagu szavai vannak.

A kapitány tehát tanulni kezdett és bámulatos eredményeket ért is el — a felejtésben. Ötven szó közül, amit verejtékes munkával bemagolt, másnapra elfelejtett — hatvanat. De mégis, mikor föltűntek a gránitsziklák, melyeken Hong-Kong épült, s amikor a kínai dzsonkák egyre számosabban kezdtek nyüzsgögni hajónk körül, a vállamra ütte így szólt, szerény önbizalommal:

— Tudja, Charley, azt gondoltam, hogy ránduljunk ki az ország belsejébe, amíg a hajómat teljesen rendbe hozzák. Mivel már csaknem tökéletesen beszélem a kínai nyelvet, azt hiszem, hogy önnek is segítségére lehetek, ha majd érintkeznünk kell ezekkel a sárga ördögökkel.

— Ez nagyszerű! — feleltem nevetve — ön hát csaknem tökéletesen beszél kínai nyelven?

— Mikor ez a nyelv olyan könnyű! — magyarázta a kapitány vállat vonva. — Kan-tong, Nan-king, Hong-kong, Pe-king,

Jang-cse-kjang... Nos, vigyázott-e? Minden szó így végződik s ong, ing, ang, ung... Ez csak gyerekjáték?

— Nagyon jól — bólintottam helyeslően. — Tehát hogyan köszöntene egy kínait?

— Ennél mi se könnyebb! — mosolygott a kapitány kicsinylően. — Angolul azt mondom: „Good day“; kínai nyelven tehát: „gu-ding dé-ing“. Aki ezt meg nem érti, az olyan buta, hogy már az orvos se segít rajta... Nos, Charley: mit szól ehhez? — kérdezte diadalmasan.

— Őszintén mondhatom, — feleltem jóízűen föl kacagva — hogy még sohase volt ily jeles tanítványom. Ön igazi nyelvtalentum, kedves kapitány.

Zászlódiszben vitorláztunk be a kikötőbe és Turnerstick kapitány fönt volt a hajóhídon, míg én Kong-nival a hajó orrán álltam. Bármily sokat voltunk is együtt, bizonyos tekintetben mégis rejtély volt előttem a fiatal kínai: sohase tudhattam meg, hogy mi a foglalkozása és milyenek a családi viszonyai. Annyit azonban kivettem a beszédjéből, hogy nem közönséges műveltsége van s az arca se oly semmitmondóan ravasz és együgyű, mint a kinalaké rendszeren.

— Itt maradsz-e Hong-kongban, — kérdezte — vagy át-megy Cantonba is?

— Sőt tovább is akarok mennie, az ország belsejébe — feleltem határozottan.

— Azt a mandarinok nem engedik meg, — felelte a kínai a fejét rázva — mert idegen vagy. Hanem te megmentetted az életemet és én hálás akarok lenni ezért. Ha megengeded, adok egy tanácsot, amely egyuttal ajánlat is. Akarsz-e egy fu-yuennek a fia lenni?

A „fu-yuen“ annyi, mint „alhelytartó“. Ez a kérdés tehát úgy hangzott, mintha otthon arra szólítottak volna föl, hogy legyek a bajor vagy a szász király fogadott fia. De, bármennyire

meglepett is a kérdés, mégis eltitkoltam az álméltkodásomat és közömbösen kérdeztem:

— Aztán lehetséges ez?

— A kedvedért megcsinálhatom...

Oly tiszta meggyőződéssel mondta ezt, hogy gondolkozóba estem. — Ki volt ez a Kong-ni, hogy ilyen ajánlatot tehetett nekem?... Hiszen a fu-yuen egy egész tartomány polgári kormányzatának a feje volt: tehát olyan magasrangu tisztviselő, akit nálunk az „alkirály“ cím illetne meg!

— Van már apám — feleltem óvatosan.

— Apád nincs itt, — mondta Kong-ni — és te nem vagy Buddha szolgája, hanem keresztény. Eltiltja-e a vallásod, hogy itt másik apát keress, ameddig a Mennyei birodalomban tartózkodol?

— Bizonyára nem — feleltem határozottan. — De fiává fogadhat-e Buddha szolgája egy keresztényt?

— Miért ne tehetné, ha akarja? — kérdezte Kong-ni. — És miért ne lehetnél te is oly embernek a fia, aki a te vallásodat éppen oly nagyra becsüli, mint a magáét?

— És ez az ember fu-yuen? — kérdeztem újra — az ország egyik legfőbb tisztviselője?

— Mandarin a vörös gombbal, — felelte Kong-ni komolyan. — Nagyon hatalmas, de már öreg és a császár megengedte neki, hogy két pávatollat viselhessen és pihenőre menjen.

— Hát fia nincsen? — tudakoltam tovább.

— De van, egy — bólintott Kong-ni méltósággal — itt áll melletted.

— Te az alhelytartó fia vagy? — kérdeztem meglepődve. — És azt ajánlod, hogy...

— Igen, — felelte mosolyogva — akarsz a testvérem lenni?

Megértettem, hogy ezzel akarja leróni háláját, hogy megmentettem az életét. Természetesen megörültem az ajánlatnak,

csak azzal nem voltam még tisztában, hogy miként lehetséges a végrehajtása. De Kong-ni ezt is megmagyarázta:

— Egy iratot fogsz szerkeszteni, melyet beküldünk az „akadémia“-nak, mivel az alhelytartó fiának tudósnak kell lennie. Mivel pedig te nem tudsz írni, csak beszélni: majd diktálni fogsz és én írom az értekezést. Ha megengeded, én mindjárt ki is szállok, mihelyt a hajó kiköt és szerzek papirost, ecsetet meg tuszt, hogy azonnal munkához láthassunk.

Ez a hirtelenség — hogy mindjárt a kikötés után partra akar szállni — meglepett egy kissé és magamban azzal gyanusítottam Kong-nit, hogy azért siet ily gyorsan megválni tőlem, mert a fényes ajánlat ürügyével minél hamarabb kereket akar oldani. Nem tartóztattam tehát, sőt mikor két hajó közt a parthoz faroltunk és jöttek a bércsónakok, még magam biztattam Kong-nit, hogy siessen a partra és pénzt is ajánltam neki, mivel tudtam, hogy egy garas nélkül van.

— Te jó vagy, — mondta megindultan — de most már nincsen szükségem semmire.

Leszállt a csónakba és kievezett a partra. Nem is reméltem, hogy valaha még találkozunk és, szivarra gyújtva szóra-koztam a pezsgő élet nyüzsgésében, mely földézetünkön támadt, mikor a révkalauz és a vámtisztviselők feljöttek hajónkra. Aztán megérkeztek az apró kínai csónakok is, tele mindenféle gyümölcssel, disztárggyal, amit pár garasért vesztegetnek a Meny-nyei Birodalomban és ez a tarka, színes kép annyira lebilincsel, hogy szinte észre se vettem azt a diszes sajkát, mely két evezőstől hajtva közeledett felénk. Egy ötödik osztályu mandarin ült benne a kristálygombbal. A sajka megállt és a mandarin a földélzetre jött. Felém tartott és mosolyogva köszöntött: — Kong-ni volt!

— Most már sejtet, hogy ki vagyok — mondta. — Jer hát velem és végezzük a dolgunkat.

Lementünk kajütömbbe, ahol rögtön papirost, ecsetet és tust vett elő.

— Kérlek, diktálhatsz, — mondta — én készen vagyok. Miről akarsz írni?

Némi gondolkozás után földrajzi tárgyat választottam ezzel a címmel: „A nyugati országok“... Diktálni kezdtem és Kong-ni szorgalmasan írt. Persze, segített is a kifejezésekben, mert az én kínai nyelvismeretem meglehetősen fogyatékos volt.

Körülbelül harmadfél óráig tartott ez a munka és éppen összeszedtük már a leírt lapokat, mikor Turnerstick kapitány bekopogtatott hozzánk.

— Tudtam, hogy dolguk van, Charley, — mondta — és nem is háborgattam volna, de itt van a hajómon egy fickó, akivel sehogyse tudok boldogulni. Kínai ruhában van ugyan, de nem érti a kínai nyelvet. Hiába faggatom: valami olyan nyelven beszél, amit nem értek. Pedig ön a tanum rá, hogy én kifogástalanul beszélek és értek kínai nyelven.

Elmosolyodtam ezen a dicsekvésen és fölszaladtam a födélzetre. Kong-ni, aki már tudta, hogy miről van szó, szintén feljött velem, s ahogy megpillantotta a kinait, azonnal intett neki, mire ez ismét leszállt a csónakjába és több csomagot hozott föl a födélzetre.

— Uram, — szólt Kong-ni, először is felém fordulva — te megmentetted az életemet és meggyógyítottad a karomat is. Tedd meg hát nekem ezt a szivességet, hogy elfogadod ezt a csekélységet...

— Te pedig, uram, fölveltél engem a hajódra, ennem-innom adtál és idehozdtál Cantonba. Jószágodért fogadd el te is szívesen ezt a kis csekélységet...

Nagy udvariatlanság lett volna, ha visszautasítjuk az ajándékot, amit Turnerstick kapitánynak is megmagyaráztam. Elfogadtuk és megköszöntük tehát az ajándékot. Ekkor Kong-ni a ruhája alá nyult és egy hosszú láncot vett elő,

— Hat nap múlva érted jövök — mondta. — Ha addig föl-mégy a folyón, hogy megnézzed Cantont, fogadd meg tanácsomat: csak azokat a helyeket keresd föl, ahová az idegeneknek is szabad menniük, mert különben a rendőrök elfognak és a kínai bíróság elé hurcolnak.

— Hátha kínai ruhába öltözöm? — kérdeztem mosolyogva.

— Akkor odamehetsz, ahová akarsz, — felelte Kong-ni — mert tudsz beszélni a nyelvünkön és senki se fog idegennek tartani, kivált ha copfot is viselsz. Óvakodjál azonban a „sárkány fiak“-tól és a hadisten templomaitól, mert ezek még a kínaiakra nézve is veszedelmesek.

— A sárkányfiaktól majd csak őrizkedem: de a Kuang-ti templomaitól miért?

— Azt még majd megtudod, — felelte Kong-ni komolyan. — De, ha veszélybe jutsz, mielőtt visszajövök érted: mutasd meg ezt a talizmánt, melyet a nyakadban kell hordanod.

Kezembe adta a láncot, amely csodálatos kínai faragvány volt. Minden egyes szeme egy-egy almamag, mikroszkópikus pontossággal csónaknak kifaragva, melyben egy ember ült két evezővel. A lánc végén, mint medaillon, egy barackmag függött; ez viszont mandarin-dsonkának volt kifaragva, nyolc evezőssel és a parancsnokló mandarinnal, aki legyezőt és napernyőt tartott a kezében.

Megköszöntem a talizmánt s miközben zsebredugtam, önkéntelenül fölmerült bennem a gyanu, hogy Kong-ni talán ezekkel a borzalmas kalózzokkal cimborál?... Erről, persze, nem szóltam semmit, s miután szívélyesen elbucsúztunk azzal a megállapodással, hogy Kong-ni egy hét múlva értem jön, a fiatal mandarin leszállt csónakjába és kivezett a partra.

4. Kirándulás Cantonba.

Megállapodtunk a kapitánnyal, hogy másnap már virradatkor föllevezünk a folyón Cantonba, de én bizony elaludtam az időt és arra ébredtem föl, hogy Turnerstick kapitány torka szakadtából kiabál a fülembe:

— Talán délig akar aludni, Charley? ... Maga világ lustája! Keljen fel rögtön! A reggelije már kész és mihelyt túl lesz rajta, azonnal indulhatunk.

Félóra mulva már fönt voltam a födélzetén és reggelizés közben jól mulattam a kapitányon, aki nyakrafőre alkudozott egy kínai csónakossal, akit szolgálatunkba akart fogadni. De hiába szedte össze minden „kínai tudományát“, — sehogyse boldogult vele. Végre is türelmetlen bosszúsággal fordult hozzám:

— Ez az ember még az anyanyelvét se érti! Próbáljon beszélni vele, Charly.

Rövidesen megalkudtam a sajkással, hogy napi három csun zsoldért — körülbelül egy koronáért — elvisz bennünket, ahová akarjuk.

Sajkásunk kifeszítette a vitorlát is, úgy hogy elég gyorsan haladtunk fölfelé. Tudtam, hogy a folyam torkolatától Cantonig négy pagodának kell lennie és elhatároztuk, hogy ezek egyikét meglátogatjuk. Az elsőt már elhagytuk; ezért, mikor a második fölbukkant előttünk, azonnal a part felé tartottunk és kikötöttünk. Ilyen pagoda nagyon sok van Kinában; csak magában Pekingben, a környékkel együtt körülbelül tizezer pagoda áll, bár a legtöbb köztük csak kis kápolna vagy fülke, — éppen csak akkora, hogy elfér benne a bálvány. Vannak azonban több részből álló, nagyobb pagodák is, — és ezek közül való volt az is, amelyet meg akartunk látogatni.

Kínai csónakosunk a sajkában maradt, mi azonban a falu felé sétáltunk, mely mögött a pagoda emelkedett. Ugy látszott, hogy a faluban gyakran fordultak meg idenek, mert a nép nem

igen vetett ránk ügyet, csak az utcai gyerekek tódultak utánunk, nagy zsivajjal csufolván bennünket: — „Bif-szte!... Bifszte!“, — amivel nyilván azt akarták mondani, hogy „beef-steak“-evő angolok vagyunk. Mit se törődve a fickókkal, átmentünk a falun és nemsokára odaértünk a hatalmas épülethez, mely előtt Turnerstick kapitány bámészkodva állt meg:

— Nyolc emelet! — mondta, a fejét csóválva — mire való ez, Charley?

— A hindu hagyomány szerint mikor Buddha hulláját elégették, a hamvait nyolc részre osztva, ugyanannyi hamvvederbe zárták, — magyaráztam neki. — Aztán egy nyolcszögletű és nyolcemeletes tornyot építettek, minden emeletre egy-egy hamvvedret állítottak, úgy hogy a lábak hamva a földszintre, a feje pedig a legfelső emeletre jutott, azóta így építenek minden pagodát.

— Nézzük meg hát először is a lábak hamvvedrét — mondta a kapitány.

A nyolcszögletű terem meglehetősen sötét volt, mert csak lőrésformájú, szűk ablakokon át kapott világosságot. A háttér közepén ült az öreg Buddha, — elégedett arcú, pufók, jókora hassal, — mintha csak emésztene a finom lakoma után; két oldalán két kisebb alak ült, de már haragos, mogorva arccal.

A terem jobboldalán kanyargó csigalépcső vezetett a magasabb emeletekre, s ahogy a három bálványt néztünk, hallottam, hogy valaki jön lefelé a lépcsőkön... A ho-sang volt: a pagoda papja és őre, aki, mihelyt megpillantott bennünket, azonnal üdvözölt is, papirlegyezője meghajtásával. Aztán hozzánk lépett, udvariasan kezét fogott velünk és kérésünkre szívesen megadta az engedélyt, hogy fölmehezzünk a felsőbb emeletekre is. A kapitány azonban már a második emeleten megállt és nagy melle úgy zihált, mint a kovácsműhely fujtatója.

— Charley, — mondta lihegve — maga csak másszon egye-

dül tovább. Én majd kifújom magamat itten és megvárom, míg visszajönnek.

Én föl is mentem egészen a nyolcadik emeletre s bár az egyes termekben a csupasz falakon kívül semmit se láttam, meg se bántam a fáradságot, mert a legalább ötven méter magas toronyról gyönyörű kilátás nyílt az egész vidékre. A ho-sang egyszerű, műveletlen „bonc“ volt, afféle iskolázatlan templomszolga, aki abból él, hogy mások bűneit magára veszi és levezekli, amiért ajándékot kap a gazdagabbaktól. Összevissza beszélt mindent, mialatt fölkiért a toronyba, de legkivált nagyra volt a zenei tudományával és meg is mondta, hogy a „nyugati ördögök“ mind barbárok, mert nem ismerik a kínai zenét és nem is tudnak a kínai hangszereken játszani.

— Már pedig én ismerem őket — feleltem — és tudnék is rajtuk játszani.

— A gongon?... A gamelangen?... Az anklangen?... — csóválta fejét a bonc, szánalmasan mosolyogva. — Talán a pipát és a kiüt is ismered?

— Láttam már azt is, bár még sohase volt a kezemben — feleltem. — De ha megmutatod, hogy kell rajta játszani, egészen bizonyosan tudni fogom én is.

— Gyerünk hát a lakásomra — felelte a ho-sang. — Mindjárt próbát tehetünk.

Olyan gőgösen sietett lefelé, mint aki teljesen bizonyos a diadaláról. A kapitány már türelmetlenül várt bennünket s mihelyt leértünk, azonnal megkérdezte, hogy most mi lesz?

— Elmegyünk ennek a boncnak a lakására — feleltem. — És játszani fogunk a kiün meg a pipán.

— A kiüvön meg a pipán? — hökkent meg a kapitány. — Charley, maga megbolondult!

— Eszem ágában sincs! — magyaráztam neki — a kiü az hegedű, a pipa pedig gitár. És ez a kínai bonc azt állítja, hogy én nem tudok rajta játszani. Hát majd megmutatom neki.

— Hallja, Charley, — aggodalmaskodott a kapitány — ne tegye magát nevetségessé. Ha nem ismeri azokat a hangszereket: micsoda szégyen lesz, ha fölsül velük?!

Megnyugtattam, hogy nem hozok a fejére szégyent, mialatt a bonc néhány szót váltott az öreg gyümölcsárussal, aki lóhalálban rohant a faluba, — bizonyára azért, hogy közönséget csóditson a nagy zenei versenyre, amelyben én nekem kellene alul maradnom. Szép lassan átballagtunk a bonc lakására, mely a pagoda mögött volt egy csinos, bambuszból épült házban és leültünk az árnyékos, szellős verandára. Egy fiatal suhanc — alighanem a bonc fogadott fia és leendő utódja — nyomban kényelmes székeket és teát hozott, de olyan apró csészében, hogy a kapitány dörmögvé jegyezte meg:

— Ha ilyen csészében adnék teát a legényeimnek, mind-egyik meginna ötszáz ilyen gyűszűvel s aztán kedélyesen megkérdezné, hogy mikor is jön hát voltaképpen a tea?

Ekkorra már a bonc is kihozta hangszerét a házból és oda-nyújtotta őket nekem. Én azonban udvariasan megkértem, hogy először ő gyönyörködtessen bennünket játékaival. Önhittén mosolygott, mint aki bizonyos a diadalában s először a hegedűhöz fogott, mely annyiban hasonlított a mienkhez, hogy szintén volt nyerge és négy hurja, bár ezek másként voltak hangolva.

A bonc „meggyantázta” szurokkal a vonóját és játszani kezdett. Mindig ugyanazt a négy hangot huzta és unalmas cincogásában nem volt se összhang, se melódia. A kínaiak elragadtatással hallgatták a zenét; úgy látszott „mester”-nek tartják a boncot, aki, mikor letette a vonót, diadalmas arccal várta az elismerést tőlem is. Én azonban csak némán bólintottam és így szóltam:

— Megmulattad, hogyan kell játszani a kiün. Taníts meg, kérlek, a pi-pán is.

Kezébe vette a gitárt, mely a mi régi, héthúros citeránkhoz hasonlított. Ám ezen is épp oly egyhanguan játszott, mint imént

a hegedűn. Se melódiát, se két összhangzó akkordot nem hallottunk és valóban bosszantó volt a fülsértő cincogás. Mikor abbahagyta a játékot és a kínaiak alázatos álmélkodással adóztak „művészetének“, odanyújtotta nekem a gitárt:

— Próbáld meg hát, — mondta — hogy utánam tudod-e csinálni ezt?

Fülhangoltam a hét hurt, néhány rövid fogást próbáltam rajtuk s aztán egy gyors keringőt játszottam, amely szemmel láthatólag gyors pezsgésbe hozta a lomha kínaiak véré, mialatt a kapitány szájátva bámult rám.

— Hogy ezt maga sohase mondta nekem, Charley! — kiáltotta, összecsapva a kezeit.

Nagyot nevettem és újra hangoltam a gitárt, amelyen most egy tüzes fandangót játszottam. A kínaiaknak még a szájuk is tátva maradt, mintha lélegzeni is elfelejtettek volna, a bonc pedig az ajtóhoz hátrált s onnan bámult reám, mint akit kivetettek a nyeregéből.

Most fölvettem a hegedűt, amelyet gondosan áthangoltam. Aztán eljátszottam rajta két-három német dalt, egy Schubert-áriát, egy amerikai gig-et, majd végül egy roham-indulót, amely annyira tetszett a kapitánynak, hogy kézzel-lábbal verte hozzá a taktust.

— Nagyszerű volt, Charley! — kiáltott föl ujjongva. — Csak azt sajnálom, hogy én is nem vehetek részt ebben a hangversenyben és nem csúszhatom az ön dicsőségében.

— Pedig megtehetné — feleltem. — Tud-e énekelni, kapitány?

— Énekelni?... Hm, tudok, — felelte a kapitány elgondolkozva — de csak egyetlen egy dalt. Ezt azonban oly pompásan éneklek, hogy a hajónak minden eresztéke recseg-ropog, az árbócok pedig szilánkokra törnek, ha egyszer hozzáfogok.

— Tudom már! — mosolyogtam. — Az amerikai himnusz:

a „Yankee doodle“... Hát jól van: eressze meg; majd én is éneklek önnel.

Megint a gitárt vettem elő s rövid előjáték után rákezdtam a himnuszt, mire Turnerstick olyan hanggal vágott bele, hogy attól igazán ledőlhettek volna az árbócok... Olyan medvehangon ordította a szöveget, hogy a ház fala csak úgy harsogott tőle, — de mikor elvégeztük, a kinaiak olyan üvöltözéssel nyilvántították tetszésüket, hogy a derék kapitány magán kívül volt örömében. Mindjárt meg is akarta ismételni a „számot“, de én lebeszéltem róla, mert az arca rákvörös volt és féltem, hogy megüti a guta, ha még egyszer végigcsinálja ezt az orditozást.

— A te muzsikád sokkal szebb, mint az enyém — szólt most a bonc alázatosan.

— Szép volt a tiéd is, — mondtam udvariasan — de egészen másforma, mint a miénk. És köszönjük neked, hogy gyönyörködtettél bennünket a művészeteddel. Ráadásul megmutattad a templomot is. Elfogadsz-e ezért a szivességedért egy kis emléket?

— Szegény vagyok és azoknak adományából élek, akik jószívűek — felelte a bonc.

A kapitány ugyan nem értette meg beszédünket, de mikor meglátta, hogy a zsebembe nyulok, megfogta a kezemet és tiltakozva mondta:

— Megálljon, Charley! Ezt csak bizza rám! Én ugyan nem másztam föl a toronyba, de hallottam a bonc muzsikáját és ezért megfizetek neki.

Elővette hosszú erszényét és formás kis dikciót tartván a saját külön kina nyelvéen, két dollárt nyomott a bonc markába. Ez nem tudta, hogy álmodik-e... Hiszen két dollár az itteni viszonyokhoz képest egész kis vagyon volt!... Örömében ujjongva ugrott a kinaiak közé, megmutatta nekik a kincset és lelkesülten magasztalta jótékonyágunkat. Aztán, mikor kissé lecsillapult, óvatosan félrehuzott és így szólt:

— Mivel jó voltál hozzám, fogadj el tőlem egy tanácsot. Ha az ország belsejébe készülsz: őrizkedjél a sárkányfiaktól és Kuang-ti templomaitól!

Ez a figyelmeztetés most már megdöbbenett, mert szóról szóra ugyanaz volt, amit már Kong-nitól is hallottam. Meg is kérdeztem a bonctól, hogy miért kell őrizkednem, de ő kitérően felelt:

— Azt nem szabad megmondanom. De bizonyára hallottad már, hogy a sárkányfiak elfogják az idegeneket, hogy váltságdíjat kapjanak értük?

— Ezt tudom, — feleltem. — Csak tegnapelőtt tűnt el Macaóban egy portugál kereskedőnek a felesége, akit alighanem a sárkányfiak fogtak el. De én nem félek tőlük.

— Rosszul teszed, vagy nem ismered őket — rázta fejét a bonc. — Kész veszedelem a kezükbe jutni. Ha módomban volna, talizmánt adnék neked, mely megóv tőlük.

— Hát van ilyen talizmán? — kérdeztem tőle ártatlanul. — És milyen, ha már láttad?

— Igen, már láttam, — bólintott a bonc — de nem szabad megmondanom, hogy milyen.

Előhúztam kabátom alól a medaillont és megmutattam neki... Alighogy megpillantotta, legott keresztbe tette karjait a mellén és csaknem a földig hajolt.

— Uram, bocsáss meg, — mondta alázatosan — nem tudtam, hogy ezredes vagy.

— Honnan tudod, hogy az vagyok? — kérdeztem hirtelen.

— A talizmán nálad van, — felelte a bonc meglepődve — és ez mutatja a rangodat. Vagy nem igaz uton jutottál hozzá, hanem csak találtad? Az a halálod lehetne, uram.

— Nem találtam — mondtam kitérően. — Most mutasd a tiédet.

Azért kértem erre, mert láttam, hogy ismeri a sárkányfiak szervezetét, amelyről mennél többet szerettem volna megtudni.

— Az én talizmánom bent van a házban, — felelte a bonc — de már azon is látnod kellett, ahogyan a csészémet fogtam, hogy hozzátok tartozom.

Most emlékeztem, hogy valóban föltűnt a bonc sajátságos kéztartása; a csészét hüvelyk-, mutató- és gyűrűsujjával fogta meg, a másik kettőt pedig egyenesen kinyújtotta.

— Ismered-e a többi jeleket is? — faggattam tovább a boncot, hogy mennél többet kivegyek belőle.

— Csak a két üdvözlés az, — felelte a bonc — a csing-csing és a csing-lea-ó, amit úgy kell kiejteni, hogy az utolsó szótagot megnyújtjuk. Most már a talizmán nélkül is tudod, hogy hozzátok tartozom. De miért nem mondtad te is, hogy közénk való vagy?

Tehát a „jó napot“ és az „Isten veled“ szintén jel volt, ha az utolsó szótagot megnyújtjuk. Ezt jó volt megtudni, de megpróbáltam, hogy hátha megtudhatnék valamit a hadisten templomáról is. Kitérőleg feleltem tehát a bonc kérdésére:

— Ha én óvatosságból tartózkodó voltam, te viszont nagyon vigyázatlan vagy. Nem adtam meg neked a jelt, tehát nem tudhattad, hogy tagja vagyok-e a sárkányok szövetségének vagy sem: és mégis óvtál a sárkányfiaktól. Tudod-e, micsoda büntetés jár ezért?

— A halál, ha nem volnék ho-sang, — felelte a bonc büszkén. — De a nagy Buddha szolgájának életét csak a hoang-sán a „Fenséges magasság“ vagyis maga a császár veheti el, mert valamennyiünk fölött ő a főpap. Te azonban jó voltál hozzám és én ezért akartalak óvni.

— De miért figyelmeztettél a Kuang-ti templomaira is? — kérdeztem szigoruan.

— Azt nem mondhatom meg, — felelte a bonc — mert azt magadnak is tudnod kell.

— Láttam, hogy többet nem vehetek ki a boncból, elbucsztam hát tőle, azzal az oktatással, hogy máskor legyen ud-

varias mindenkire, — még az idegenekhez is — mert nem tudhatja, hogy kivel van dolga. Ezzel a kapitány után indultam, aki már előre ment és éppen akkor értem utól, mikor megállt a folyam partján. Éppen ekkor siklott el a parttól egy kisebb csónak, mely a miénk mellett volt kikötve.

— Ki volt ez az ember? — kérdeztem gyanakodva a sajkásunkat.

— Egy halász, aki pihenni kötött ki a parton — felelte a sajkás közömbösen.

5: A sárkányfiak orvtámadása.

Beszálltunk és ismét fölhúztuk a vitorlát, sőt a kapitány is evezőhöz kapott, hogy gyorsabban haladjunk. A sajkás tartotta a kormányt, míg én a folyó élénk sürgés-forgását figyeltem. Mivel a pagodánál hosszasan időztünk, az este már nem volt messze, s ezért tűnt föl, hogy az a halász, aki állítólag pihenni kötött ki a parton, most egyenesen a tulsó partnak tartott. Miért kellett hát megpihennie e rövid út előtt?...

— Ismered azt a halászt? — kérdeztem újra a sajkást. — És miről beszélgettetek?

— Nem ismertem, uram, — felelte az ember — és nem is beszéltem vele.

Ez már nyilvánvaló hazugság volt, mert a kínai a világ legfecsegőbb embere és félperce se tudja befogni a száját, ha másodmagával van.

Most egy magas árbócu bárka tűnt föl mögöttünk s amenynyire a lámpások fényénél láttam, tíz evezős hajtotta. Ugy látszott, hogy közvetlenül mellettünk akar elhaladni, de mikor az orra elérte a mi csónakunk hátuljának a magasságát, egy öblös hang átkiáltott hozzánk:

— Kiang!...

— Lung! — felelt vissza a mi hajósunk.

Az első szó annyit jelent, hogy „folyó“, a második pedig, hogy „sárkány“, — vagyis a kettő együtt: „folyami sárkány“... Mialatt ezen tűnődtem, a nagy bárkán hirtelen elaludtak a lámpások s ugyanebben a pillanatban valami átröpült a csónakunkba, — mintha fazék lett volna, amely csörömpölve tört össze, — mire azonnal bódító, fojtó gáz csapott az orromba és rögtön megfosztott eszméletemtől. Még csak azt láttam, hogy sajkásunk villámgyorsan kiugrott a csónakból, mihelyt a bárkán a lámpások kialudtak s abban a pillanatban lebukott a víz alá, ahol nyomtalanul eltűnt.

Mikor ismét eszméltre tértem, a nagy bárka fenekén hevertem guzsba kötözve és mellettem feküdt a derék kapitány is; mindkettőnknek a szája be volt tömve, úgy hogy nem is beszélgethettünk. A kormánynál ugyanaz a halász ült, aki éppen akkor indult el csónakunk mellől, mikor a kapitány meg én a partra értünk s most már kétségtelen volt, hogy a mi csónakosunk is egy követ fujt a sárkányfiakkal.

Tizenhárom ember ült a bárkában: tíz evezős meg a kormányos és két förtelmes pofa, aki a bárka orrában beszélgetett. Azt vélvén, hogy idegen létünkre ugyse értjük meg a szavukat, egész hangosan és fesztelenül társalogtak; a lábuk előtt feküdt néhány olyan „gázos edény“, melyeket a kínai és maláji tengeri rablók arra használnak, hogy elkábítsák az áldozataikat, — ahogy ezt most a kapitány és én sajnosan tapasztaltuk önmagunkon.

— Kicsoda ez a két ember? — kérdezte az egyik sárgapofájú róka, felénk bölkve az ujjával.

— Ez a tagbaszakadt magas ember valami tudós, — felelte a másik — a párja pedig amerikai és alighanem hajóskapitány. Így mondta a sajkásuk; és mind a kettő gazdag ember.

— Most mit csinálsz velük? — kérdezte az első. — Átadod őket a dsiahurnak?

(A dsiahurok egy mongol törzs; dsiahur tehát: mongol.)

— Mindenesetre, — felelte a másik. — Váltásdíjuknak a felét majd mi kapjuk meg, másik felén pedig a dsiahur osztózik a sárkányfiakkal.

— És mennyit kell fizetniük? — kérdezte az első.

— Azt majd a dsiahur szabja meg — felelte a második.

— Hol adod át neki a foglyokat?

— A Kuang-ti templomában — hangzott a felelet. — Ott még van hely a számukra, mert csak a portugál kereskedő feleségét őrzik ott; ezért is jó váltásdíjat kapunk. A férjét majd ugyanaz a küldött értesíti, akit ennek a két barbárnak a hajójára menesztünk.

A kilátások nem nagyon voltak biztatók és vigasztalók. Addig maradunk foglyok, míg ezeknek a derék kalóznak valamelyike el nem hozza értünk hajónkról a váltásdíjat... No, de ebbe még majd mi is beleszólunk!... Egyelőre két dolog volt fontos: hogy a hadisten templomába visznek bennünket, mert a sárkányfiaknak ott van a börtönük és az irodájuk; továbbá: hogy ugyanabban a templomban egy elrablott portugál nőt is őriznek.

Nem tudhattam, hogy meddig hevertem ájultan, de fölébredésem óta körülbelül egy óra telhetett el és ez alatt az idő alatt folyton fölfelé haladtunk a folyón.

Végre, vagy másfél óra múlva, hatalmas tömeg merült föl előttünk, amit épületnek véltem; de — még mielőtt jobban szemügyre vehettem volna — a gazemberek mindkettőnk szemét bekötötték. Aztán föloldozták lábainkat, úgy hogy járhattunk és kitesékeltek bennünket a bárkából. A parton megragadták mindkét karunkat és így vezettek bennünket fölfelé valami széles lépcsőzeten, majd több keskeny bejáraton és néhány udvaron keresztül, — míg végre zárt helyiségbe értünk, amit onnan tudtam meg, hogy a lépéseink erősen döngtek és visszahangzottak.

Most levették szemünkről a kötést és láttam, hogy egy temp-

lom belsejében vagyunk. Roppant vastag téglafalakból emelt épület volt ez, látszólag csak egyetlen egy helyiséggel, melyben a kínai hadisten jól ismert, marcona alakja terpeszkedett a lovászmesterével. Több lámpa égett a boltozatos teremben, melynek padlóján vagy husz férfi ült és hevert minden elképzelhető helyzetben, — nyíllal és bambuszbotokkal, hasznavehetetlen pisztolyokkal és mordályokkal, mindenfajta késekkel, törökkel és kardokkal fölfegyverezve. Sőt az egyiknek valami őskori kanócos puskája is volt, de ennek rozsdás csöve úgy össze-vissza volt görbülve és horpadva, hogy még csak megtölteni se lehetett.

A fickók mind azon fáradoztak, hogy mennél ijesztőbb pofákat vágjanak, ami azonban sehogyse sikerült nekik. Sőt egyenesen az ellenkező hatást érték el; mert ahogy végignéztem ferde metszésű, apró szemükön, tompa orrukon, ostoba ábrázatokon, hálóköntösforma ruhájukon és vizözön előtti fegyvereiken, — valósággal úgy tetszett, mintha valami vidéki ripacs-társulat rablóstatisztái között volnák.

Körülbelül ugyanezt gondolhatta Turnerstick kapitány is; legalább olyanformán kacsintgatott rám, mintha nagyon szeretne szétütni csontos ökleivel a gazfickók között.

Egyelőre azonban fegyvertelenek voltunk és meg volt kötözve a két kezünk is, — ellenben szánkból kivették a beléje tömött rongyokat, mivel alighanem „beszélgetni“ kívántak velünk. Szabadon vehettünk tehát lélegzetet és válthattunk is egymással néhány szót. Ez mindenesetre kedvező fordulat volt és én, hogy a hátamat védjem, egyenesen letelepedtem a hadisten két térde közé, míg a kapitány a „lovászmester“ mellé ült, akinek bálványkezében hatalmas kétélű kard éktelenkedett.

— Ugyan mit gondol, Charley, — kérdezte halkán a kapitány — jó acélból van-e ez a szörnyű kard, melyre ez az undok bálvány támaszkodik?

— Hogy acélból van-e, azt nem tudom — feleltem vállat

vonva. — De hogy vashól van: azt maga is láthatja. Hanem miért kérdezi ezt, kapitány?

— Szeretném megpróbálni, hogy jó suhintás esik-e vele — mondta a kapitány. — Mert azt hiszem, hogy maga se akar megpenészedni ebben az egérfogóban?

— De nem ám! — feleltem határozottan. — Hanem hogyan markolja meg a kardot?...

— Szinte el is felejtettem, hogy meg van kötve a kezem! — mérgelődött a kapitány. — Dehát a lábunk, Charley?... Mit gondol, hogy néhány lábrugással nem szabadulhatunk meg?

— Nem lehet, kapitány — ráztam a fejemet. — Gondolja csak meg: husz ilyen fickó volt itt, mikor jöttünk és tizenhárom kísért bennünket. Ez mindössze harminchárom. Fegyverek nélkül még akkor se törhetnénk keresztül rajtuk, ha nem volnánk megkötözve. Mindenesetre várnunk kell valami kedvező véletlenre, ami a segítségünkre jöhet.

Mialatt mi beszélgettünk, a kínaiak is tanácsot tartottak s az egyik most odalépett hozzánk. Tört angol nyelven beszélt és gőgösen förmedt ránk:

— Kik vagytok?

— Hm, hogy kik vagyunk? — dörmögte a kapitány — hát emberek vagyunk!

— Mik vagytok? — hangzott a parancsoló kérdés. — Felelj vagy megtáncoltatlak!

— Még csak az kellene, vén pisze-orru! — gúnyolódott a kapitány.

A kínai dühbe jött erre a sértésre, egészen oda állt a kapitány orra elé s fenyegetően ütésre emelve az öklét, rekedten rivallt rá:

— Beszélsz, vagy leütlek, mint a kutyát!

A kapitány összerántotta bozontos szemöldökeit és eltátván száját, bivalytüdejének minden erejével, torkaszakadtából harsogta:

— Menj a fenébe... mmmarrrrss!...

A kínai úgy megrémült ettől a mennydörgéstől, mintha a villám csapott volna le az orra előtt és ijedtében több lépést hátra ugrott, mialatt a kapitány tovább bömbölt:

— Csak merj még egyszer idejönni! A pokolba fujlak, te pelyhes veréb!

Talán tovább is kiabált volna, de ebben a pillanatban rikácsolva szólalt meg a hátunk mögött egy női hang, félig angol, félig spanyol nyelven:

— Help, per todos los santos! Help, mes' szursz!... (Segítség, az ég minden szentjeire!)

Ez bizonyára az elfogott portugál nő lehetett s alighanem abba a kis fülkébe volt bezárva, mely a bálványképek mögött volt a falban.

— Hallja, Charley! — kiáltott föl a kapitány meglepetve — egy nő! Ugyan ki lehet az?

— A portugál kereskedő felesége, — feleltem — akit Ma caóból raboltak el a zsiványok.

— Akkor ki kell szabadítanunk őt is! — jelentette ki a kapitány határozottan.

— Előbb azonban föl kell oldoznunk egymás kezeit — mondtam én. — Amint látom, az ön kötelének csomóját nem lesz nehéz fölloldozni, ha csak egy percig is föl tudná tartani a kezét a fogaimig...

— Egy percig, Charley? Akár félóráig is! — ajánlkozott a kapitány. — Rajta...

— Várjon még — szóltam hirtelen. — Ugy látszik, valamit határoztak a gazemberek.

Ezalatt ugyanis a kínaiak szintén tanácskoztak, de az eredmény nem nagyon biztató volt ránk nézve, mert a tolmács most harmadmagával lépett hozzánk s a másik két fickónak erős bambuszbot volt a kezében. Miután a botosok egyike a kapitány

elé, a másik pedig én elé állt, a tolmács is erősebb hangon kezdte a vallatást. Először újra a kapitányhoz fordult:

— Te yankee vagy? — kérdezte tőle durván, fenyegető hangon.

Ha azt akarod, hogy feleljek, oldoztasd föl a köteleinket — felelte a kapitány mogorván.

— A kötelek rajtatok maradnak, amíg nem lesztek kiváltva — mondta a kínai. — És ha nem váltanak ki, akkor a vízbe fojtunk benneteket. Most pedig felelj: te yankee vagy?

Mivel a kapitány nem felelt, a kínai intett a botosnak, hogy huzzon rá egyet. Erre azonban nem került a sor, mert Turners tick villámgyorsan fölugrott, nekirohant a tolmácsnak és legázolta, a botosnak pedig oly hatalmas rugást adott a gyomra tájékára, hogy menten összerogyott. A harmadiknak, aki előttem állt, egy maláji krisz volt a pamut-övébe dugva. Én erre vettem rá a szememet s egy szempillantás alatt kirántottam övéből a tört, mivel a gyors támadásra nem is számítva, elbámészkodott a kapitány nekirugaszkodásán. Mindjárt aztán pedig már nem volt ideje a védekezésre, mert olyant rugtam rajta, hogy né-öt lépésnyire meg se állt.

— Bukjék le, kapitány, de gyorsan! — kiáltottam Turners ticknek, hirtelen melléje ugorva.

A kapitány rögtön megértette, hogy mit akarok és összekötözött kezeit a tör elé tolta. Egy vágás — és szabad volt. Most ő vette kezébe a tört és villámgyorsan szétvágta az én kötelékeimet is. Mindez úgy ment, mint a karikacsapás, úgy hogy mind a ketten szabadok voltunk, még mielőtt a meglepett és szájtátó kínaiaknak eszükbe is juthatott volna, hogy ránk rohanjanak.

— Most pedig rajta! — üvöltötte a kapitány. — Come on, Charley!

Mindkét öklét egyszerre fölemelve, irtózatos csapással zúzta szét az agyagbálvány karját s két marokra fogta a majd-

nem öles, kétélű kardot. Nekem minden fegyverem csak a hítvány maláji tör volt, amelynek nem sok hasznát vehettem; de, ahogy szétnéztem, megpillantottam a hosszunyelű bronzserpenyőket, melyeket füstölőknek használtak a papok a bálványok számára. Éppen annyi időm volt, hogy az egyiket fölkaphattam, mert a következő pillantban már megrohantak a banditák.

A kínai gyávaság ríktó példája volt, hogy a kapitány hosszú kardjától félve, őt csak tisztos távolságból fenyegették, engem azonban megrohantak, mert a bronzserpenyőt nem tartották oly veszedelmesnek. De velem se boldogultak, mert én bevonultam a hadisten térdei közé s ebből a két oldalt védett „biztos fedezékből” vertem vissza a támadást.

A serpenyő oly nehéz volt, hogy minden ütésem földre terítette azt, akit talált, úgy hogy a támadók már a negyedik csapásnál visszavonultak; még a kanócos puska gazdája is megretirált, pedig kétszer is rám fogta az ócska fegyvert és szörnyen mutatta, hogy mindjárt agyon lő vele...

— A támadás összeomlott, kapitány, — mondtam nevetve — de még mindig ostromállapotban vagyunk. Mit gondol: ne próbáljuk meg a kirohanást?

— Előre! — harsogta a kapitány — a fenékre sülyesztjük őket!

Két kézre fogta a sulyos kardot és előreugrott rohamra. Én „pergőtűzzel” támogattam az előretörést, amennyiben a kisebb serpenyőket, mint kézibombákat odavagdostam a sárkányfiak közé. A „tűzérharcnak” meg is volt a kellő eredménye, mert az ellenséges vonal gomolyogva hátrált, mire magam is előre nyomultam, mint tartalék és rajvonalba fejlődtem a kapitány mellé.

Ez a siker megkészserezte a kapitány bátorságát, de egyúttal fölébresztette benne a győztes nagylelkűségét is. Ereje tudatában „annexiómentes békére” törekedett s reátámaszkodván az óriási kardra, az ókori hősök romantikus pózában, ulti-

mátumot intézett az ellenséghez. Kijelentette, hogy két percig vár: ha addig nem nyitnak szabad utat, mindnyájukat lemészárolja.

Ismét a „saját külön“ kínai nyelvén beszélt, amelyből a sárkányfiak, persze, egy szót se értettek, a tolmács ellenben, akit a furcsa beszéd megnevettetett, megvetően kiáltott föl:

— Ez a yankee örült! Azt se tudja, hogy mit beszél! Üssétek le, rajta!

Ugyanekkor a fal mögül is kisüvöltött az előbbeni, rikácsoló női hang:

— Maten à los carajos!... (Öljétek le a gazembereket!)

— Mit kiabál az a portugál asszonyság? — kérdezte a kapitány.

— Hogy öljük meg ezeket a rablókat — feleltem. — Csak egy kicsit sokan vannak...

— Gyáva népnek nincs hazája! — kiáltott föl a kapitány. — Mit késlekedünk?

Nekem ugyan tetszett ez a hősiesség, de mégis aggódtam a következményekért. A kínaiak ugyanis olyan túlerőben voltak, — harminchárom kettő ellen! — hogy a szó szoros értelmében agyon nyomhattak volna bennünket, ha a gyávaságuk nem olyan példátlan. Szinte érthetetlen is volt, hogy ezek a hitvány fickók miképpen lehetnek folyami kalózok?...

De, akárhogy forgattam is, kétségtelen volt, hogy a túlerő előbb-utóbb legázol bennünket, ha valami fufanggal le nem szereljük. Azt gondoltam tehát, hogy kipróbálom rajtuk a talizmánt, amelyet Kong-nitől kaptam. És már-már a zsinór után nyultam, mikor a kínaiak mögött hirtelen megjelent egy óriás, aki legalább egy fejjel magasabb volt nálam, noha én magam is öles ember vagyok. És széles melle, hatalmas vállai teljesen arányban voltak ezzel a magassággal, úgy hogy a hatalmas alak igazi vasgyurónak látszott és bizonyára ritka erős férfi volt.

— A dsiahur! — kiáltott föl az egyik kínai, mire a többiek

rögtön hátrább huzódtak és utat nyitottak neki, ezzel is jelezvén, hogy most már ő lett a mi sorsunk ura.

6. A dsiahur.

Ez volt hát a hirhedt Kiang-lungnak, a „Sárkányfiak Szövetségé”-nek egyik alvezére! Arcán és alakján nyoma se volt a többiek gyávaságának, amit különben már a neve is szinte kizárt. Mert a „dsiahurok” mongol eredetű félbarbár törzs, melyet a kultúra még alig érintett. Erősek, vitézek és mértékleteksek, de egyuttal durvák, bosszuállók és kegyetlenek is, — a rablást pedig sportként üzik, akárcsak a kulturember a vadászatot.

A dsiahur megállt a kínaiaktól alkotott félkör közepén és ravaszul pislogó, apró szemeknek szuró pillantása villámgyorsan siklott végig az egész gyülekezeten. Aztán odament ahhoz a két férfihez, akik a bárkán parancsnokoltak, mely bennünket megrohant és parancsoló hangon jelentést kért tőlük. Ezek halkán és alázatosan feleltek, mire az óriás homloka egyre jobban elkomorodott. A végén fenyegetően nézett végig az egész bandán, majd odatoppant a kapitány elé.

— El azzal a karddal! — mordult rá dühösen, kínai nyelven.

Még annak is, aki nem értette a szavait, tisztában kellett lennie azzal, hogy mit akar, oly erőteljes kézmozdulattal kísérté szavait. A kapitány azonban nem dobta el a kardot, hanem felelni akart. Szóhoz azonban már nem jutott, mert a dsiahur hatalmas ökle úgy homlokon sujtotta, hogy nyekkenés nélkül összeesett, mint a taglóval leütött ökör.

Szinte viszkedett a tenyerem, hogy nyomban megtoroljam ezt az orvítamadást, de még türtőztettem magamat. Meg kellett várnom a kedvező pillanatot, hogy ne keveredjek vele dulakodásba, hanem birkózás nélkül üssem le, — mert, hogyha összekapaszkodunk, akkor elvesztem: hiszen a többi kínaiak rögtön megrohannak és letépnek róla!

Várom azonban nem sokáig kellett, mert a dsiahur most hozzám lépett és megállt előttem.

— El azzal a serpenyővel! — rivallt rám épp oly parancsolóan, mint az imént.

Mikor látta, hogy meg se mozdulok, villámgyorsan föl-emelte az öklét, aztán lecsapott rám, — de csaknem egyidejűleg fájdalmasan kiáltott föl és egy lépést hátrált. Kimarjult az ökle, mert a csapást a csuklójánál fogtam föl, illetőleg ütöttem el. Ekkor, dühösen ordítva, balkezevel kirántotta hosszú kését és a nyakam felé döfött, — de az én öklöm ugyanekkor alulról fölfelé az állát érte, s amikor megtántorodott, a másik öklömmel úgy halántékon sujtottam, hogy ájultan rogyott a földre, Turnerstick kapitány mellé.

Az egész tusa alig tartott néhány másodpercig s a döntés úgy meglepte a kinaiakat, hogy pár pillanatig szinte bénultan álltak. De aztán kitört belőlük a düh és ordítva rohantak rám... Éreztem, hogy ez a kritikus pillanat és most kell kipróbálnom a talizmánomat. Előrerántottam tehát a ruhám alól és, magasra tartva, hogy jól láthassák, dörgő hangon rájuk kiáltottam:

— Megálljatok!... Ki mer harcolni ez ellen a jelvény ellen?!

Az előlrohanók megdöbbenve álltak meg s ekkor már bizonyos voltam a sikerben.

— Ezredes! — kiáltott föl az egyik. — Magasabb rangu, mint a dsiahur...

A sárkányfiak tehát pontos rangfokozatokat állapítottak meg szervezetükben és Kong-ni talizmánja voltaképpen titkos rangjelzés volt. — De hogyan jutott hozzá Kong-ni?... Egyelőre nem törődtem ezzel, hanem ki akartam használni az előnyt, amit a talizmán nyújtott.

— Ugy van, fickók! — rivalltam rájuk — elfogtátok egyik ezredesteket, orozva megköztöztétek és betömiétek a száját, úgy hogy meg se ismertethette magát veletek. Ráadásul még hanya-

gok is voltak; mert ha gondosan megmotoztatok volna, meg kellett volna találnotok a jelvényemet is!

— Bocsáss meg, uram, — mondta az egyik — azok a hibások, akik elfogtak.

Most mentegetőzve lépett elő a bárka egyik parancsnoka és így szólt:

— Mi se vagyunk hibások, uram! Csónakosod azt mondta, hogy te tudós vagy a kisérőd pedig amerikai hajóskapitány. Közönséges csónakon mentél, úgy hogy nem tudhattuk, hogy hozzánk tartozol. Ha sárkányszemű bárkán utaztál volna, vagy fölhuztad volna a titkos jelzőlámpást: nem történt volna ez a tévedés és megadtuk volna neked a köteles tiszteletet.

— Parancsolni akarsz nekem, hogy mit tegyek? — förmedtem rá haragosan. — A dsiahur le akart ütni, mielőtt még csak meg is kérdezte volna, hogy ki vagyok. Kötözzétek meg!

A gyáva fickók annyira meg voltak rémülve, hogy vonakodás nélkül teljesítették parancsomat. Ezalatt a kapitány is mozgolódni kezdett s fölnyitván szemeit, halkan sóhajtozott:

— Hol az ördögbe vagyok, Charley?... És miért zug-bug úgy a füjem, mint hogyha a tenger járná ott a táncát?... Ah, Charley, most már tudom!

Hirtelen föllépáskodott és talpra ugrott. A dsiahur ökle mást megölt volna talán, de a kapitány koponyája kemény volt és külön próbákat is elbirt. És most egyszerre eszébe jutott minden.

— Az áldóját! — kiáltott föl megörülve — hiszen itt hever a zsvány! Brávó, Charley!

Pár szóval elmondtam, hogy mi történt. Megmagyaráztam neki, hogy a kalózok „ezredes“-nek tartanak: e szerint viselje hát magát. A derék kapitány álmélkodva értette meg a dolgok váratlan fordulatát, de mindjárt beletalálta magát az új helyzetbe és elégedetten suttopta:

— Akkor hát huzzunk föl minden vitorlát és oldjunk ke-
reket parádé nélkül.

— Na és az a portugál asszony? — kérdeztem halkan,
szemrehányó hangon.

— Bocsanat, Charley, hogy megfélemeztem róla... Hát
persze, hogy őt is magunkkal vesszük.

— Akkor legyen szives és tömje be ennek az óriásnak a
száját a zsebkendőjével, — mondtam halkan. — Mert, ha föl-
ébred és szólni tud, még bajokat okozhat.

A kapitány szótlanul bólintott s mialatt nagy buzgalommal
belegyömöszölte zsebkendőjét az ájult dsiahur szájába, én oda-
fordultam a többiekhez, parancsoló hangon:

— Azonnal adjátok vissza mindenünket, amit elszedtetek
tőlünk!

Gyorsan engedelmeskedtek s mikor visszakaptuk revolve-
reinket és késeinket, már sokkal nyugodtabbak és bátrabbak
voltunk.

— Most pedig hozzátok elő a portugál asszonyt! — paran-
csoltam szigoruan.

A tolmács, aki eddig is beszélt és cselekedett a többiek
nevében, eltűnt a bálványok mögött s pár pillanat múlva meg-
jelent a fogollyal.

— Jó estét... good evening, mes' sursz! — köszöntött ben-
nünket, félig angol, félig hollandus nyelven és most már teljesen
tisztában voltam vele, hogy milyen nemzetiségű.

Hollandus nyelven szólitottam meg tehát, megkérdezve,
hogy hová való, mire örömmel kiáltott föl:

— Hát maga is hollandus?

Megmagyaráztam neki, hogy német vagyok, de tudok egy
keveset hollandus nyelven is. Aztán megkérdeztem tőle, hogy
miképpen került ide Hollandiából. A története nagyon egyszerű
volt. Amsterdamban szolgált egy gazdag bankárnál, akinek test-
vére Johannesburgban lakott, Dél-Afrikában és nagy gyémánt-

bányái voltak. Ez a testvére elesett a burháboruban s ekkor a bankár, egész családjával együtt leutazott Johannisburgba, hogy átvegye az örökséget. Félév alatt azonban a mocsárláz elvitte a bankárt is, meg a feleségét is. Akkor találkozott egy lisszaboni kereskedő feleségével, aki megfogadta és elhozta macaói kikötőbe, a kalózok elrabolták és ide hurcolták.

E beszélgetés alatt a dsiahur magához tért és dühös pillantásokat vetett rám. Se beszélni, se mozdulni nem tudott ugyan, de azért tudtam, hogy még mindig veszedelmes ellenség és most már sietnünk kell, nehogy az emberei ismét hozzászegődjenek. Odafordultam tehát a tolmáchoz és így szóltam:

— Ez a nő nem a felesége, hanem csak a szolgálója a portugál kereskedőnek, aki nem fog fizetni érte egy fillért se. Én hát magammal viszem...

Halk morgás támadt erre, sőt az egyik kalóz dacosan közbe is szólt:

— Az asszony a mienk és senkise veheti el tőlünk. Mi tudjuk, hogy ő a portugál kereskedőnek a felesége, mert kövérebb, mint a másik, aki vele volt és elszaladt.

Ha fönn akartam tartani a tekintélyemet és biztosítani akartam a szabad elmenetelt, akkor nem volt szabad tünnöm ezt a „fegyelemsértést“. Egészen odaálltam hát a fickó elé és az arcába kiabáltam:

— A pofádról meg a görbe lábaidról látom, hogy nem kínai vagy, hanem tatár. Hogy mersz azzal gyanusítani, hogy nem mondok igazat? Vagy azt hiszed, hogy egy „bűdös tatártól“ eltűröm, amiért a dsahurt is megleckéztettem? Hát nem vagyok az ezredestek, te bitang?!...

Mikor ezt mondtam, egyik kezemmel már lorkon ragadtam, a másikkal pedig elkaptam a lábát s ekképpen fölemelve, úgy a falhoz vágtam, hogy nagy nyikkanással, kábultan esett össze.

— Brávó, Charley! — helyeselte a kapitány. — Ez pompás szórakozás... Ne folytassam?

— Azt hiszem fölösleges, — feleltem — mert látom, hogy így is megjuhászkoznak a fickók.

A kalózok csakugyan meghökkenve néztek össze és mukanni se mertek. Most intettem annak a két embernek, akik a bárkán parancsnokoltak, mikor a zsványok elfogtak bennünket.

— Jertek közelebb! — mondtam nekik. — Készüljete, hogy kivisztek bennünket a folyóra.

— Parancsolod, hogy ismét megtámadjunk valami bárkát? — kérdezte az egyik.

— Nem erről van szó — feleltem. — Ti megszakítottátok az utunkat és most vissza kell bennünket vinnetek Cantonba... Előre hát!

Most lámpát fogtam és a szobrok mögé mentem. A hadisten háta mögött ajtó nyílt egy szűk sötét helyiségbe, ahol a templomi szerelvényeket — füstölőket, tam-tamokat, csináltvirág-koszorukat stb. — tartották. Ez volt a „portugál nő“ börtöne, melynek ajtaja leszedhető kilincsel zárult kulcs helyett.

— Kapitány! — intettem Turnersticknek — hozza csak ide azt a dsiahurt. Magunkkal nem vihetjük és óvatosságból be fogom ide zárni.

A kapitány megfogta gallérjánál fogva a nagy darab embert és odahurcolta; ketten aztán becipeltük a szűk helyiségbe, melynek ajtaját becsuktam és a kilincset zsebre tettem. A sárkányfiak nyugodtan végignézték ezt, de most megszólalt az egyik:

— Mit parancsolsz, uram: mi történjék a dsiahurral? Ki jelentse be elfogatását a Kiang-lungnak? Te magad vagy mi? Ennek a szakasznak én vagyok a hadnagya és nekem kellene a dsiahurt Li-tingbe vinnem, ha ugyan te magad nem oda mégy.

Li-ting — vagyis „Pontyváros“ — kis helység a Pe-kiang folyó partján és aranyponty-tenyészetéről híres. Megtudtam tehát, hogy itt van a Kiang-lunk főhadiszállása.

— Nekem fontosabb dolgom van, mint hogy Li-tingbe men-

jek — feleltem kitérően. — A dsiahur holnap reggelig itt marad s akkor megkötözve viszed a Kiang-lunghoz.

— De ott lesz-e akkorra a jelentésed? — kérdezte a hadnagy aggódva. — A Ciang-ki-um (magyarul: főparancsnok) nagyon szigoruan veszi a pontosságot.

— Ne taníts engem, — feleltem szigoruan — hanem tedd, amit parancsolok!

— Akkor add ide a kulcsot — mondta a hadnagy engedelmesen.

Ez a kérés ugyan természetes volt, nekem azonban mégse tetszett, mert a sárkányfiak így szabadon érintkezhettek a dsiahurral, amiből baj lehetett. De, hogy bizalmatlanságot ne keltsek, átadtam a kilincset.

— Itt van, — mondtam. — De megparancsolom, hogy napkeltéig ki ne nyisd az ajtót!

— Üdvözzöl a Kiang-lungot — mondtam neki végezetül, mikor elindultunk.

Kint voltunk tehát a templomból, amely oly végzetes lehetett volna ránk nézve. Néhány papiroslámpa világította meg utunkat a csatornáig, melynek lomha vizén még ott volt a nagy bárka, melyen idehurcoltak bennünket. Még a legénység is ugyanaz volt...

7. Az üldözés.

A hadnagy gondoskodott ivóvizről és gyümölcscről, úgy hogy a hollandus szakácsnő már tele szájjal csámcsogott, mikor odaértünk. Hatalmas étvágya volt, mert alig tíz perc alatt óriáskigyó módjára nyelte el a nagy kosár gyümölcsöt s a takarékos mértékletességhez szokott kínaiak álmélkodva csapták össze kezüket a hihetetlen falánkság láttára.

Gondolataimból a kapitány vert föl, aki megérintette a vállamat és halkán mondta:

— Hallgassa csak ezt a furcsa neszt, Charley... Nem evező-csapások ezek a hátunk mögött?

Odafigyeltem és bóllintottam: valóban evezők csobogása hallatszott mögöttünk.

— Egészen bizonyos, hogy csónak vagy bárka jön utánunk, kapitány — mondtam.

— Yes... De miféle csónak? — aggódott Turnerstick. — Azt hiszem, van okunk az óvatosságra.

— Mindenesetre — feleltem. — Könnyen meglehet, hogy a hadnagy föloldozta a dsiahurt, akinek bizonyára az volt az első gondolata, hogy utánunk ered és elfog bennünket.

— Mit tegyünk, Charley?... Ezek a sárkányfiak, természetesen, neki fognak segíteni!

— Az kétségtelen — véltem én is. — Iparkodnunk kell tehát, hogy egérutat nyerjünk. Aztán esetleg törbe csalhatjuk és ártalmatlanná tehetjük őket. Fogja meg ön is az evezőt és rajta! Mi erősebbek vagyunk a kinaiaknál; ha megnyomjuk a lapátokat, nem érhetnek utól.

Megparancsoltam a kinaiaknak, hogy lássanak munkához istenigazában és magunk is ráfeküdtünk az evezőkre. A nagy bárka szinte repült a vizen és nemsokára egy melléksatorna torkolatához értünk. Itt bekormányoztattam a bárkát, aztán meghagytam, hogy oltsák el a lámpákat, amit a hajósok meg is tettek, jóllehet nem tudták, hogy mire való.

Most a melléksatornában eveztünk lefelé vagy négy-öt percig s ekkor megállást parancsoltam, a bárkát pedig neki-futtattam a partnak.

— Mindnyájan szálljatok ki! — rivalltam rá a sárkányfiakra kurtán.

— Miért, uram? — kérdezte a kormányos megütődve. — Talán csak nem maradunk itt?

— A te dolgod az, hogy engedelmeskedel — mondtam röviden. — Ki veletek a partra!

Habozva és vonakodva ugyan, de mégis csak szót fogadtak és mindnyájan kiszálltak.

— Most itt maradtok — mondtam — és nyugodtan vártok, míg újra fölveszlek benneteket.

Ezzel gyorsan eltaszítottam a bárkát a parttól és átvittem a tulsó oldalra.

— Nagyon jól van, Charely, — helyeselte a kapitány. — Ezekről a gazfickóktól tehát már megszabadultunk... De hallgassa csak!... Mi volt ez?

— Kiang! — hallatszott a főcsatorna felől a néma éjszakában.

— Lung! — feleltek vissza az én hajósaim, noha meghagytam nekik, hogy csöndben maradjanak.

A csónak, amelynek evezőcsobogását hallottunk, a két csatorna keresztezési helyéhez ért s a benne ülők azért kiabálták a jelszót, hogy a válaszból megállapíthassák: mely irányba mentünk...

— Elárultak a gazfickók — mérgelődött a kapitány. — Most mit tegyünk, Charley?

— Gyorsan kimegyünk a szárazra mind a hárman — feleltem halkán. — Aztán megvárjuk, hogy mi készül itten és kikkel lesz dolgunk. Egyebet nem tehetünk egyelőre.

A bárkát megkötöttem egy pamuteserje ágaihoz és mind a hárman kiszálltunk a partra.

Az evezőcsapások egyre közelebből hallatszottak; az üldöző csónak már befordult a mellékcsatornába és most már újra, élesen hangzott föl a jelszó:

— Kiang...

— Lung! — hangzott rá a felelet a tulsó partról, ahová kitéttük embereinket.

A csónak egyenesen odafordult hozzájuk a partra s most megismertem a dsiahur hangját, amint parancsoló hangon rájuk rivallt:

— Hol a csuántok?... (A bárkátok).

— Odaát van a tulsó parton — felelte a bárka egyik parancsnoka alázatosan.

— És hová lett az a nagy ember meg a társa és az aszszony? — kérdezte a dsiahur.

— Mind átmentek a yeu-kivel (ezredessel) — felelte az előbbeni hang.

— Az nem yeu-ki! — fakadt ki durván a dsiahur. — Nem a sárkányfiak ezredese, csak lopta a jelvényt. Most elveszünk tőle s aztán meghal. Várjatok itt!

A csónak megfordult és egyenesen átevezett hozzánk. A menekülés nem volt tanácsos, mert sötét éjszaka volt és számos csatorna szelte keresztül-kasul a vidéket, amelyet nem is ismertünk. Védekeznünk kellett tehát s mindenekelőtt meg kellett akadályoznom, hogy üldözőink partra szállhassanak.

— Megálljatok! — kiáltottam rájuk, amint a csónak közeledett. — Itt nem köttök ki!

A csónak közepén egy hatalmas alak állt: megismertem, hogy a dsiahur...

— Ő az! — dörgött a dsiahur mély hangja. — Rajta, fiuk, szurjátok le!

Most parthoz ütődött a csónak és vagy féltucat „szákányfi“ kiugrott a szárazra. Megsuhogtattuk az evezőket... Egy ütés, — kettő, — aztán még kettő — és megszabadultunk tőlük. Három-négy zsvány jajgatva hempergett a földön, a többiek tétován megálltak.

— Fogjatok ti is evezőket! — üvöltözött a mongol. — Üssétek le a nyugati ördögöket!

Ő maga állva maradt a csónakban, a többiek azonban vad orditással náánk rohantak. Három közülük rám vetette magát és az volt a baj, hogy egyszerre támadtak. Az elsőt leütöttem, de a másik kettőnek az ütését nem bírtam egyszerre felfogni;

a bal vállamra hatalmas ütést kaptam és két zsvány ugyanakkor rám ugrott, elülről és hátulról belém ragadva.

— Fogjátok jól! — kiabált a dsiahur ujjongva.

Egy ugrással kint termelt a partra, mialatt én leráztam magamról a két banditát. De, sajnos: nem voltam elég gyors, mert ekkor már rajtam ütött a dsiahur is. Kificamított jobbját ugyan nem használhatta, de baljában hosszú kés villogott. Hirtelen félre hajoltam és a penge mellém döfött. Megragadtam a dsiahur torkát és karját, de ugyanekkor rám rohant a másik két kina is és lábam megbotlott az elejtett evezőmben. Nyomban a földre rántottak, mire a mongol mellém térdelt.

— Halj meg, yen-dzsi!... (Gyáva kutya!) — kiáltotta fogcsikorgatva.

De ugyanebben a pillanatban hatalmas ütést kapott a karjára, úgy hogy fölordított fájdalomában, én pedig időt nyertem, hogy talpra állhassak. A derék szakácsnő vágta meg lapátjával a dsiahurt.

— Hát még se szaladtok, gazemberek? — rikácsolta dühösen. — Vagy letűssem a derekatokat?

— Segítség, Charley! — kiabált ebben a pillanatban Turnerstick kapitány.

Megfordulva észrevettem, hogy a kapitány a földön fekszik és csak nagy nehezen védekezik támadói ellen. Hogy kiszabadíthassam, előbb a magam támadóitól kellett szabadulnom. Két ököllel rohantam tehát a dsiahurra és úgy mellbe lögtém, hogy megbotlott és a vízbe zuhant. Most félrerugtam a két kinait és a kapitány segítségére siettem. Ekkor azonban Kelder Hanje ijesztett meg:

— Vigyázzanak, ms' sursz! — kiáltotta. — A gazemberek uszva jönnek át a vizen!

Segitettem a kapitánynak, hogy fölugarhatott s most a csatorna felé akartam fordulni, mikor olyan evezőcsapás zudult a fejemre, hogy se nem láttam, se nem hallottam. Félig kábult

állapotba estem s ettől fogva szinte csak álomszerűen cselekedtem mindent. Alakokat láttam kiugrálni a vízből — ezek mindenesetre a mi embereink voltak, akik uszva jöttek társaik segítségére — s hallottam, amint dühös kiáltásokkal evezőket ragadtak; aztán láttam, amint a kapitány dühösen vagdalkozott az evezővel és a szakácsnő is vadul forgatta az evezőt. A torkomra kapott ütés, úgy látszik, megbénította az erőmet, mert az evező oly nehéz lett, hogy alig bírtam emelni; eldobtam tehát és kirántottam a revolvert.

Azt hiszem, csak vaktában adtam le az első lövéseket, de azért jó volt, hogy leadtam. Mert Turnerstick mindjárt az első dörrenésekre ujjongva kiáltott föl:

— Terringettét, ezekre a meggymagokra nem is gondoltam! Rajta, Charley: csak bátran!... Tizenkét lövés: tizenkét gazember!

Most ő is durrogatni kezdett, aminek mesés hatása lett. Láttam, hogy az ellenség a bárkába ugrik s annyi golyót küldtem utána, amennyi még a revolveremben volt, — de nem hiszem, hogy csak egyetlen egy lövésem is talált, mert sajátos gyöngeségem miatt erősen remegett a kezem. Nagy vérfürdőt a derék Turnerstick se igen okozhatott, mert ő mindig hajsza lőtt, ha csáléra állt a cél.

A gyorsan egymásra következő lövések azonban mégis megtették kötelességüket, mert a sárkányfiak, hirtelen eltűntek, — de sajnos! a csónakok is velük. Turnerstick azonban boldog volt.

— Ugyan hová oly sietve? — kiabált a menekülők után. — Gyáva kőficongok, hitvány nyulakong, pimasz gazongok! Jereng ideng, te mongoling! Hadd ütököng bélyeginget a pofángodrang!

— Hát ezek elmentek, — örvendezett a szakácsnő. — Hát ön hogy van, uram?

— Nem valami jól, Hauje, — feleltem bágyadtan, mert

még a beszéd is nehezemre esett. — Hatalmasan fejbevágott valamelyik gazember.

— Mi az, Charley? — aggódott a kapitány. — Miért dadog, mintha részeg volna?

— Torkomat érte a csapás — feleltem halkán — és nagyon kábult vagyok.

— Ez baj, — mondta a kapitány — mert hátul az élet... Most mit csináljunk?

— Semmit... Nyugalomra és borogatásra van szükségem... Ez meg fog gyógyítani — mondtam.

Lassan odamentem a csatorna szélére s mivel a víz egészen a part színéig ért, késsel egy kis gödröt ástam a part szélén, amely azonnal megtelt vízzel. Ekkor hanyat fekdtem, úgy hogy a tarkóm belejött a gödörbe és se borogatásra, se betegápolóra nem volt szükségem.

— Mégis csak ügyes fickó maga, Charley! — mondta a kapitány, elismerően csóválta a fejét.

— Hát mi velünk mi lesz? — kérdezte harciasan a derék szakácsnő.

— Mindjárt ellátom magát is, Hanje, — mondta a kapitány — aztán alhatik.

Matrózkésével gyorsan nagy csomó fiatal fűzfagalyat metszett s ebből kényelmes fekvőhelyet csinált, melyre a szakácsnő azonnal leheveredett s pár perc múlva hangos hortyogással bizonyította be, hogy ez a kis csetepáté éppen nem rontotta el az éjszakai nyugalomát. A kapitány még sürgött-forgott egy darabig körülöttem, majd aggodalmasan kérdezte:

— Mit gondol, Charley: nem lett volna jobb, ha más helyen ütünk éjjeli tanyát?

— Ugyan miért? — kérdeztem bágyadtan. — Talán csak nem fél attól, hogy ezek a zshiványok visszajönnek?... Miután megkapták a magukét, most már nincs mit félnünk tőlük.

— Akkor talán én is lefekhetném? — kérdezte a kapitány bátortalanul.

— Mindenesetre ez a legokosabb, amit tehet — feleltem. — Én meg majd örködöm. Ez a hideg víz ugyanis ébren tart s egyuttal meg is gyógyít.

— Ha úgy gondolja, Charley: akkor jó éjszakát — mondta a kapitány. — Egy óra múlva keltsen föl, hogy fölválthassam önt az örködésben... Good night, Charley!

Két perc múlva már versenyt hortyogott a szakácsnőval és ez a „szabadon előadott kettős“ bizonyára elriasztotta volna a kalózokat, ha eszükbe jutott volna, hogy visszatérjenek. De a gyáva fickók nem jelentkeztek... én pedig addig néztem az ég pislogó gyertyáit odafönt, míg végre szintén elaludtam...

Mikor fölébredtem, már reggel volt, de nekem valóban jót tett a „vizes vánkos“. Minden fáradság és a szörnyű evezőcsapás minden következménye eltűnt. Fölkeltem és megvizsgáltam a csatateret. Sehol egy vércsöppet se láttam, amely bizonyíthatta volna, hogy csak egyetlen egy golyónk is talált; csak a lágy talajban látható mély lábnyomok tanuskodtak az éjszakai küzdelemről.

Odaát, észak felé, láttam a Kuang-ti templomát, míg dél felől hosszu, szürkés ködsáv mutatta, hogy merre van a folyó. Legfőlebb félórát kellett gyalogoznunk hogy elérjük. Felköltöttem a kapitányt, aki riadtan ugrott talpra már első, hangosabb kiáltásomra.

— Hahó... Ki az és mit akar? — dadogta Turnerstick kapitány, a szemeit dörzsölve.

— Kérem, kapitány: itt a jó hideg víz, — mondtam mosolyogva — az nyomban észre téríti.

— Ah, igaz! — nyújtózkodott a kapitány nagyot ásitva — most már mindent tudok... Odaát van a bálványtemplom, itt a folyó... és amott hortyog ez a derék hollandi szakácsnő, aki megeszik egy egész kosár gyümölcsöt...

— De az evezőt is derekasan tudja forgatni! — vágtam közbe nevetve.

— Tudom, — bölintott a kapitány — pompás nőszemély. Ugy rugdalkozott, mint egy kormányos.

Odalépett hozzá és gyöngéden felköltötte. Hanje rögtön talpra ugrott és menteketőzve kérdezte:

— Sokáig aludtam?... És az ön feje hogy van? Meggyógyult már?

— Köszönöm, Hanje: egészen rendben vagyok — feleltem. — És talán indulhatnánk is.

— Becsülettel megtehetjük, — mondta büszkén a kapitány — mert a csatateret megtartottuk. Sőt megszabadítottunk egy lányt is, Charley: éppen úgy, ahogy a regényekben olvassuk vagy a színpadon látjuk.

— Akkor hát előre, — feleltem — mert semmi célja az itt maradásunknak.

— Legjobban szeretnék visszamenni a templomhoz, — csóválta fejét a kapitány — hogy még néhány szót válthassak azokkal a sárkányfiakkal.

— Talán erre is rákerül a sor, — feleltem — ha találunk a folyón valami angol vagy amerikai hajót, amelytől segítséget kérhetünk. Most azonban menjünk le a folyóhoz.

Egyenesen a főcsatorna felé tartottunk, amelynek partján aztán leballagtunk a folyóhoz. Alig hogy odaértünk, egy három-árbocos hollandi hajó vitorlázott lefelé a folyón. Ez igazán kapóra jött! A kapitány addig integetett neki, míg a hajó lebocsátott egy csónakot és kijött értünk a partra.

— Hová megy a hajó? — kérdezte kollégájától a kapitány, mihelyt köszöntötték egymást.

— Macaóba — felelte a másik.

— Hisz ez pompás! — kiáltott föl Turnerstick. — Akkor megtehetné azt a szíveséget, hogy magával visz egy derék ladyt,

akít a folyami kalózok raboltak el Macaóból. Az utiköltséget szívesen megfizetem s a hölgy különben is hollandi.

— Nincs utiköltség, — rázta fejét a másik kapitány — szívesen elvisszük a hölgyet, sőt az urakat is, ha tetszik; csak jöjjenek föl a hajóra.

— Köszönjük, — felelte Turnerstick — de mi fölfelé igyekszünk a folyón.

A hollandus leányasszony végtelenül boldog volt, hogy ily olcsón és gyorsan visszakerül Macaóba az urnőjéhez, de azért jó néhány percig eltartott, míg érzékeny bucsut vett tőlünk s még a folyó közepéről is egyre integetett és hálálkodott élete megmentéseért. Az utolsó, amit hallottunk tőle, az a biztatás volt, hogy „fölakasztatja az egész társaságot“...

Most nem tehattünk mást, mint hogy nyugodtan vártunk a parton, míg megfelelő legénységgel ellátott hajó mutatkozik. Az élénk közlekedés mellett ez a várakozás nem is tette sokáig próbára a türelmünket, mert csakhamar föltűnt egy kis angol gőz-yacht, mely füstölve tartott fölfelé a folyón és jeladásunkra készségesen közeledett a parthoz.

— Mi baj? — kérdezte a kapitány a földélzetről. — Velünk akarnak jönni?

— Az attól függ, hogy hová megy, kapitány — feleltem én.

— Wampoába és Cantonba — hangzott a felelet.

— Akkor önnel megyünk, kapitány, — kiáltottam föl a földélzetre — föltéve, hogy van egy órányi ideje és segítségünkre akar lenni... De talán fölmehetnének a földélzetre?...

Gyorsan lebocsátottak egy csónakot és néhány perc múlva már fönt voltunk a yachton. Miután bemutatkoztunk, a yacht kapitánya is megmondta, hogy Tom Halverstone a neve és Greenockból való. Azonnal meginvitált bennünket reggelire s eközben Turnerstick előállt a szándékával:

— Arra akarjuk kérni önt, kapitány, szíveskedjék mellénk

adni néhány embert, hogy összeszedjünk egy csomó folyami kalózt, akik egészen itt, a közelben vannak.

— Talán csak nem sárkányfiak? — érdeklődött Tom Halverstone kapitány.

— De bizony azok, uram — feleltem. — Tegnap este megtámadtak, gázos fazékkal elkábitottak, aztán egy templomba hurcoltak bennünket s valószínűleg ott lesznek most is.

Röviden elmondtam az esetet, mire Tom Halverstone késéssel kijelentette, hogy egy tucat emberével szívesen rendelkezésünkre áll, ha reggeli után indulni akarunk. A talizmánomról, persze, nem szóltam és Turnersticknek is elég sütnivalója volt, hogy hallgatott róla.

Negyedóra mulva tizenöt jól fegyverzett fickó ült a hosszú, keskeny cutting-csónakban, mely úgy repült a csatorna csendes vizén, mintha ágyuból lőtték volna ki. A kormányt maga Halverstone tartotta, aki egyre jobban érdeklődött az eset részletei iránt.

— Hiszen ez igazi kaland! — mondta izgatottan. — Csak attól tartok, hogy a gazfickók már kereket oldottak és a hadisten temploma üres lesz.

8. Még egyszer a sárkányfiak tanyáján.

Alig mult el félóra, máris kikötöttünk ugyanazon a helyen, ahol tegnap partra szálltunk. Egyenesen a templomnak tartotunk, melynek bejáratánál két kínai virágot és füstölő-rudacskákat árult. Fölmentünk hozzájuk a széles lépcsőn és én megkérdeztem tőlük:

— Szabad-e bemenni idegeneknek is?

— Mindenkinek szabad, aki alamizsnát ad a hadisten szolgájának — hangzott a felelet.

— És hol van a hadisten szolgája?

— Odabent van a templomban. De, ha be akarsz menni: áldoznod kell az istennek is, virágokkal és füstölő-rudakkal.

Megértettem, hogy keresni akar; pénzt adtam hát neki, de se a virágot, se a füstölő-rudat nem fogadtam el tőle, aminek nagyon megörült.

— Mióta vagytok itt ma reggel? — kérdeztem tőle — vagy éjjel is itt voltatok?

— Nem, — rázta fejét a kínai — éjjel csak a rossz szellemek járnak erre, akikkel Kuang-ti harcol. Ma éjjel is itt voltak és elvitték az egyik bálvány kardját; Kuang-ti azonban hatalmas és erős: reggelre mind elkergette a gonosz szellemeket.

— Nem értem ezt az embert — szólt közbe Turnerstick kapitány. — Nagyon rosszul beszéli az anyanyelvét. Mit mondott önnek, Charley?

— Azt mondja, — feleltem nevetve — hogy ma éjjel gonosz szellemek jártak itt, akik elvették a bálvány kardját: de a hatalmas Kuang-ti elkergette őket. Mivel pedig a „gonosz szellemeket“ mi kergettük el: e szerint mi vagyunk a hatalmas hadistenek!

— A gazfickók bizonyára éppen olyan jól tudják, mint mi, hogy mi történt, — mondta Turnerstick kapitány — de van eszük, hogy nem árulják el. De most nézzünk be ebbe a rabló-barlangba.

A bejáraton át beléptünk az első udvarba, mely téglaforma volt, két kis nyolcszögletű pagodával; ezek jobbra és balra álltak, közel a falkerítéshez. Keresztül menvén az első udvaron, bejutottunk a második udvarba, ahol jobbról és balról egy-egy nyílt melléktemplomot láttunk, mindegyikben a három ismert szobor: Kuang-ti, a fia meg a lovászmestere.

Az „isten szolgáját“, akiről a bejárat előtt álló kínai beszélt, nyomban megismertem benne azt a zsványt, aki az elmúlt éjjel a kanócos puskával hadarászott. Most bone-ruhába volt öltözve. Figyelmeztettem rá Turnersticket, aki szintén rögtön ráismert s mindjárt elmondta a dolgot Halverstone kapitánynak is.

— Nem rossz, — mondta ez, a fejét csóválva — de majd le-

kapjuk a tiz körméről. Mert itt magunknak kell elégtételt vennünk, mivel semmiféle kínai bíróság meg nem teszi ezt.

— De csak nem büntetünk meg egy papot olyan helyen, melyet ezek a sárga ördögök szentnek tartanak? — kérdeztem aggodalmaskodva.

— Hát pap ez? — méltatlankodott Turnerstick. — És szent hely ez vagy rablóbarlang? ... Jól kiporoljuk a fickó irháját s a hadisten aztán hadd kenegesse a hátát, míg begyógyul!

Az „isten szolgája“ még észre se vett bennünket, mert háttal állt felénk a kutnál és a teknősbékákat etette. Mikor közeledtünk hozzá, lépteink zajára megfordult és ijedt arcán meglátszott, hogy ő is azonnal megismert bennünket. De csakhamar összeszedte magát és nyugalmat erőltetett ravasz vonásaira.

— Te vagy a hadisten templomának a szingje (afféle „egyházfi“)? — kérdeztem tőle.

— Nem, — felelte büszkén — nem szing vagyok, hanem ho-sang (igazi pap).

— Szép — bólintottam. — De azért talán szabad megtekinteni ezt a templomot?

— Mindenkinek szabad bemenni, aki áldoz az istennek és nem feledkezik meg a szolgájáról.

— Nyugodt lehetsz, hogy nem feledkezünk meg rólad — feleltem jelentősen. — De úgy látszik, hogy te olyan embereket is beeresztesz a templomba, akik nem áldoznak az istennek, hanem egyenesen csufot üznek belőle. Láttam, hogy eltörték a karját és ellopták a kardját is.

— Azt a csüt-gur (az ördög) tette — felelte a gazfickó arcátlanul.

— Láttad már valaha ezt a csüt-gurt? — kérdeztem tőle gunyosan.

— Nem, — rázta fejét a zsvány — mert megölné, ha utjába állnék.

— Hát én már láttam őt, — feleltem — sőt meg is mutat-

hatom neked... Ide nézz, — folytattam, Turnerstick kapitányra mutatva — ez a barátom a csüt-gur, mert ő vette el az isten kardját.

— Ugy beszélsz, hogy nem értelek — dadogta a kínai és félre nézett.

— Pedig magad is ott voltál és láttad! — mondtam keményen. — Hát majd fölfrissitem az emlékezetedet, ha éjfélről reggelig se ér... Hol van dsiahur?

— A dsiahur? — ismételte a gazfickó ravaszul pislogva. — Mi az a dsiahur?

— Azt mondd, hogy ho-sang vagy: tehát bölcs, pap és írástudó — szoltam gunyosan. — És még azt se tudod, hogy mi az a dsiahur?... Már látom, hogy serkentennem kell az emlékezőtehetségedet.

Odafordultam az egyik matrózhoz:

— Menj csak be a sekrestyébe; van ott néhány lámparud bambusznádból. Hozz ki vagy kettőt, de jó vastagot. Ez a fickó tiz botot kap.

A matróz futólépésben szaladt be a sekrestyéba és már hozta is a botokat.

— Ketten kapjátok le a tiz körméről, — fordultam a legényekhez — másik kettő pedig verjen rá öt-öt botot, de amugy istenigazában!

Két markos legény fölkapta a fickót, mint a pelyhet és bár kézzel-lábbal védekezett, úgy lenyomták a földre, hogy moccanni se tudott. Ekkor dühösen fenyegetőzni kezdett:

— Tudjátok, hogy pap vagyok! Meg ne merjetez ütni, mert a nagy Buddha rátok küldi majd a csüt-gurt, aki mindnyájatokat levisz a pokolba!

— A csüt-gur itt áll melletted — feleltem — és semmi kifogása az ellen, hogy megbotoztattalak. Még egyszer kérdezlek tehát: ismered a dsiahurt?

— Nem! — hangzott a csökönyös válasz.

— Huzzatok rá!...

A bambusznád suhogva csapott le a zshiványra, aki az első ütésnél hangosan fölörditott; jajgatva türté még a másodikat is, de a harmadiknál már teljesen megtört a dacossága.

— Megálljatok! — nyöszörgött sirva — ismerem a dsiahurt!

— Na látod, — mondtam szemrehányóan — hát érdemes volt fárasztani az embereimet? ... Nos, kivele gyorsan: hol van hát a dsiahur?

— Elment, — felelte nyöszörögve. — Mindjárt aztán elment, hogy a csatornától visszatért.

— És hova ment? ... És hol vannak a többiek? ... A sárkányfiak? — kérdeztem szigoruan.

— Mit tudom én? — fakadt ki a bonc. — Jönnek és nem mondják: honnan; mennek és nem mondják: hová... Nem kötik az orrára senkinek.

— Már megint cserbe hágy az emlékezeted? — csóváltam a fejemet szemrehányóan.

Mivel a gazfickó dacosan hallgatott, ismét odafordultam a matrózokhoz:

— Huzzatok rá!...

Hatalmas, tagbaszakadt kormányos volt, aki most rávágott s ezt ugyancsak megérezhette a zshivány, mert nagyot orditott:

— Megálljatok!... tudom már hol van!

Intettem a soros matróznak, hogy ne hagyja abba; teljesen meg akartam puhítani a haszontalant, hogy ne kelljen mindig elülről kezdeni a vallatást. Így aztán három „kiadós“ ütleget kapott, — de be is adta a derekát úgy, hogy szinte kérdés nélkül is vallott, mint a karikacsapás.

— Nos, hol van hát a dsiahur? — kérdeztem szigoruan.

— Li-tingben van, a ciáng-ki-umnál (a főparancsnokságnál) — felelte a kinai.

— Hogy hívják ezt a főparancsnokot?

— Azt nem tudom.

— Látom, hogy még mindig nem teljes az emlékezőtehetséged! — fenyegetőztem.

— Teljesebb már nem is lehet, uram — rimánkodott a zsvány megszeppenve. — Minden sárkányfi tudja, hogy a főparancsnok Li-tingben lakik, de csak a legfőbb vezérek ismerik.

Ebben igaza lehetett a fickónak s egyébként is észrevettem rajta, hogy most az egyszer nem hazudott. Tovább faggattam tehát:

— Hát a többi sárkányfiak hol vannak? Azok csak nem mentek Li-tingbe?

— Nem, uram, hanem Cantonba mentek a hadnaggyal — felelte a zsvány.

— És hol találhatom meg őket, ha dolgom lesz velük? — kérdeztem hirtelen.

— A Sam-pan-fuban — felelte szorongva a kínai. — Az angol ügyvivőség közelében van egy sam-pan-szálló a „Tízezer uralkodóhoz“. Mindig ott lehet találni azokat a sárkányfiakat, akik éppen Cantonban vannak.

— Ismered-e név szerint azokat, akik tegnap éjjel itt voltak? — kérdeztem most.

— Egyetlen egyet se ismerek — rázta fejét a kínai. — Mindig csak olyanoknak szabad jönniök, akik ismeretlenek. Megmutatják a jelvényt, amire engedelmeskednünk kell nekik, hacsak azt nem akarjuk, hogy megöljenek. Többet nem mondhatok, mert nem is tudok, uram.

— Majd próbára teszem igazmondásodat és utánajárok, hogy nem csaltál-e meg — mondtam. — De jaj neked, ha nem mondtál igazat! Mert akkor ismét eljövök és leszámolok veled.

A kínai égre-földre esküdözött, hogy igazat mondott, mire intettem a matrózoknak, hogy bocsássák szabadon. Mikor ez megtörtént, Turnerstick kíváncsian fordult hozzám:

— Nos, Charley, hogy állunk?... Megtudott-e tőle valami érdekeset?

— Az egész társaság elment — feleltem vállat vonva. — Részint Cantonba, részint még tovább.

— Ejnye, a keservét! — bosszankodott Turnerstick — ez igazán kellemetlen!

— De előrelátható volt — mondta Halverstone. — Nem remélhettük, hogy ezek a zshiványok itt fognak rostokolni, míg nekünk méltóztatik értük jönni... Mivel pedig ezen az ócska hodályon nincs mit néznünk, azt hiszem, legokosabb lenne, ha mindjárt indulnánk is.

— Előbb azonban kiadnánk talán az apai-anyai jussát ennek a mordályosnak, csattogó botütésekben — vélte Turnerstick. — Mivelhog a gazember igazán rászolgált!

— Semmi hasznunk nem lenne belőle — feleltem vállat vonva. — Legfőlebb orditana: arra pedig igazán nem vágyom, mert nagyon ocsmány a hangja.

— Akkor legalább elviszem az egyik bálvány kardját — mondta Turnerstick.

— Az lopás volna, kapitány, — tiltakoztam — sőt egyenesen templomrablás. Mivel pedig a hadisten tiszteletét egyenesen a császár parancsolta meg, még nagy kellemetlenségbe is juthatnánk.

— Legyen hát meg a maga akarata, Charley, — bosszankodott a derék kapitány. — De fogadom, hogy minden sárkányfít irgalmatlanul leütök, aki csak a szemem elé kerül.

E beszélgetés közben lassan kiértünk a csatornához és beleültünk csónakunkba, mely épp oly gyorsan visszavitt bennünket a yachtra, mint amily gyorsan idejöttünk. Aztán fölfelé mentünk a folyón egészen Cantonig, ami azért volt lehetséges, mert a könnyű yacht nem mélyen járó gőzös volt. Nem messze kötöttünk ki az angol ügyvivősegtől, melynek zászlaja messzire látható volt.

9. A cantoni „Viziváros“-ban.

Magából Cantonból alig láttunk még mást, mint számtalan bambusz-kunyhót a parton, a folyón pedig azokat a vasmacskával leerősített lakásokat, melyeket a kínaiak sam-pannak neveznek. A folyón szinte egymás hátán nyüzsögtek a mindenféle formájú, kisebb uszóalkalmatosságok. Nagyobb épületekről, mint más városokban, szó se volt itten; csak egy régi pagodát láttunk és a városon túl néhány, dombon fekvő épületet, melyek templomok vagy erősítések lehettek.

Alighogy a gőzös csónakja partra tett bennünket, nyomban egész sereg ügynök, idegenvezető, hordár és más rossz szellem rohant meg bennünket. Az egyik úgy üvöltött, hogy majd bele-repedt a dobhártyánk, a másik megragadta karjainkat és úgy rángatott, a harmadik hátulról lökdösött bennünket, a negyedik óriási reklámplakátokat nyujtogatott felénk, az ötödik átbujt a többiek lábai alatt és ferde szemeivel, széles, fogatlan szájával vigyorogva hadonászott a karjaival...

Nyugodtan álltam ezt a rohamot, mert tudtam, hogy lassanként másfelé fordul, ha nem törődünk vele. Ám a hevesvérű Turnerstick komolyan vette a tolakodást és úgy dulakodott a csőcselékkel, mintha csak az élete megmentéséről lett volna szó. Közben pedig harsogva orditozott a saját külön kínai nyelvén, amely még jobban megvadította a tömeget.

A nagy lökdösésben kigombolódzott a ruhám, úgy hogy kilátszott alóla a talizmánom. Az egyik sárga ördög meglátta és a szája is tátva maradt álmélkodásában. Egészen közel hajolt a fülemhez és inkább csak a szája mozgásából olvastam le, semmint hallottam, amit sugni akart:

— Kjang?...

— Lu! — feleltem azonnal, mire a kínai áttört a tömegen, intett, hogy menjek utána s aztán a tér tulsó felén, az egyik ház sarkánál megállt, reánk várakozva.

— Előre, kapitány, — fordultam most Turnerstickhez — törjük át ezt a blokádot, ha lehet!

A kapitány szilaj csatakiáltást hallatott, akárcsak a rézbőrűek az „Utolsó mohikán“-ban és azonnal offenzívába ment át. Ugy látszik, hogy eddig csak félgőzzel dolgozott, mert amint most szétcsapott izmos ökleivel, a tolakodók úgy repültek szét, mint a legyek. Csakhamar szabad lett az utunk és befordulhatunk az utcába, amelynek sarokháza mögött a kínai várt reánk.

— Uram: miért viselsz idegen ruhát? — kérdezte tőlem tisztelettel, amint odaértünk.

— Szabad vállatóra fognod egy főlebbvalódat? — kérdeztem tőle szigoruan válasz helyett.

— Bocsáss meg, uram, — mentegetőzött zavartan — külföldi ruhában vagy, viseled a jelvényünket és nem tudom, hogy átadhatom-e neked is az üzenetet, amely mindnyájunknak szól.

— Akkor beszélj, hogy ellenőrizhesselek — feleltem méltósággal. — Halljuk az üzenetet.

— Pontban éjfélkor találkozunk a Van-ho-tienben — mondta a kínai alázatosan.

— Ez helyes — bólintottam, mintha tudtam volna az üzenetet. — Nos, miért jövünk össze?

— Ma vagy holnap két ellenség érkezik ide, akiket el kell fogunk — folytatta a kínai.

— Jól mondtad ezt is — bólintottam helyeslően. — Tudod, hogy miféle emberek azok?

— Azt nem tudom — szabadkozott a kínai. — A vezérek nem mondanak meg mindent.

— Kitől kaptad a megbízást, hogy tovább add az üzenetet? — kérdeztem tovább.

— Tudod, hogy ezt se szabad megmondanom, uram — mentegetőzött a kínai.

— Tudom, — feleltem bólintva — de majd megmondom

én. A dsiahur bizott meg az izenettel. Az a dsiahur, aki ma reggel érkezett és a Van-ho-tienbe szállt.

— Uram, csak most hiszem igazán, hogy yeu-ki (ezredes) vagy, mert tudod, hogy hol van az alantasod — felelte alázatosan a kínai. — Bocsáss meg, ha bizalmatlan voltam...

— Kötelességed volt — feleltem megnyugtatóan. — De most figyelj ide. Tudod-e, hogy főlebbvalóidnak föltétlenül engedelmeskedni tartozol?

— Tudom, uram: parancsolj velem.

— Én tehát parancsot, szigorú parancsot adok neked, — folytattam — a dsiahurnak nem szabad tudnia, hogy már megérkeztem. Hallgatnod kell tehát arról, hogy találkoztál velem.

— Engedelmeskedni fogok, uram — felelte a kínai alázatosan. — Parancsolsz még valamit?

— Semmit — feleltem. — Éjfélkor majd ismét látjuk egymást... Csing-lea-ó!

A kínai hajlongva távozott, Turnerstick kapitány pedig álmélkodva fordult hozzám:

— Mondja csak, Charley, járt maga már ezelőtt is Kinában?... Hiszen oly bizalmasan beszélt ezzel a copfos fickóval, mintha már régi ismerőse lett volna!

— Ha nem is vagyunk régi ismerősök, — feleltem mosolyogva — azért egymáshoz tartozunk...

— Egymáshoz tartoznak? — csodálkozott Turnerstick nagy szemeket meresztve. — Ön meg ez a fickó?...

— Hát nem mondtam tegnap este, hogy a sárkányfiúk ezredese vagyok? — kérdeztem nevetve. — Vagy legalább is annak tartanak... És ez a fickó szintén sárkányfi volt.

— Micsoda! Hát ez kalóz volt? mérgelődött Turnerstick kapitány. — És ön nem mondta meg nekem?! Holott pedig tudta, hogy agyon akarok verni minden sárkányfit, akivel csak találkozom!

— Legközelebb majd üssön helyette agyon kettőt! — biztattán: tréfásan a derék kapitányt.

— És mit akart ez a fickó?

— Oh, semmit! — feleltem könnyedén. — Csak azt mondta, hogy: ha kedvem tartja; találkozhatom a dsiahurral a „Tizezer uralkodó“-hoz címzett szállóban... Ma éjjélkor.

— Na, erről a találkáról nem fogunk elkészni — jelentette ki vészjósló hangon. — Még volna egy-két szavam ahhoz a bivaly mongolhoz.

— De nem lesz ám egyedül! — ugrattam a kapitányt. — Sok lung-yin lesz vele!

— És ha ott lesz mind a „Tizezer uralkodó“, akkor is oda-megyek! — csattant föl Turnerstick. — Vagy ön másként gondolkodik?... Talán bizony fél ezektől a copfos emberektől?

— Nem én, — feleltem kedélyesen — de éjjél még sok időnk van és ráérünk meghányi-vetni, hogy mit tegyünk

— Nem fordulnánk be valamelyik csapszékbe vagy vendéglőbe, hogy valamit harapjunk? — kérdezte Turnerstick, megéhezve a nagy báméskodásban.

— Bizony okos gondolat — feleltem elégedetten. — De hogyan étkezzünk? Olcsón-e, mint toprongyos csavargók, vagy pompásan, mint előkelő kínaiak?

— Mindenesetre pompásan és előkelően — jelentette ki Turnerstick. — A fogások megválogatását önre bízom: de nehogy holmi sündisznó-pecsenyét, párolt gilisztát vagy piritott cserebogarat rendeljen kutyahus-vagdalékkal, ahogy a kínaiak szokták!

— Hogy a kínaiak ilyesmit esznek, az csak mese, — feleltem vállat vonva — és annak a bizonyossága, hogy nem minden igaz, ami a könyvekben van.

— De már kérem a fecskefészek, a tengeri hinár, meg a kölyök-kutya husa már csak mégse civilizált ember gyomrába való?! — méltatlankodott Turnerstick.

— Miért ne? — kérdeztem nevetve.

— Hát nem bánom, — egyezett bele Turnerstick — teljesen önre bízom a gyomromat.

— Akkor mindjárt be is mehetünk abba a nagy vendéglőbe a sarkon, — mutattam Turnersticknek. — „Fogadó a legjobb falatokhoz“ ... Azt hiszem, itt meg leszünk elégedve.

Már az ajtónál udvarias hajlongással fogadott bennünket egy kínai pincér, az étterem bejáratánál pedig egy másik állt, aki alázatosan megkérdezte a nevünket, melyet aztán angol és kínai nyelven bekiáltott a szobába. Erre külön asztalhoz vezettek bennünket, melynek selyemabrosza volt és a székek is selyemmel voltak behuzva. Aztán, meg se kérdezve bennünket, mind-egyikünknek egy pohárka valódi, édes, de nagyon erős rizspálinkát hoztak.

Csak most jött hozzánk a főpincér az étlappal, amely vörös selyempapírosra volt festve és oly nagy volt, hogy betakarózhattam volna vele. A fogások számozva voltak s valahányszor egyet megjelöltem, a pincér hangosan kiáltotta a számot, úgy hogy a konyhában meghallották. Kés, villa és kanál, persze, nem volt. Mindent úgy fölapritva hoztak, hogy késre nem is volt szükség, a villa és kanál helyett pedig elefántcsont evőpálcikákat adtak. A kapitány azonban nem tudott velük bánni és bosszusan dörmögött:

— Ugy halászok a tálban ezzel a két horgolótűvel, mint a gólya, mikor békát keres a tóban, de nem talál. Ön pedig úgy eszik velük, mintha teljes életében így élkezett volna.

— Pedig csak az ön hajóján gyakoroltam magamat, kapitány! — magyaráztam nevetve. — Minden áldott nap egy tányér rizst főzettem a szakáccsal, aztán két pálcikát faragtam, s mikor egyedül voltam, megpróbáltam úgy enni, mint a kínaiak. Ez az egész!

— Ez árulás és álnokság, Charley! — mérgelődött a kapitány. — Ha szólt volna nekem, én is gyakoroltam volna maga-

mat... De most már mindegy! Kérjen csak egy zsömlét a számomra.

A zsömle csakhamar megjött, mire a kapitány elővette a kését és kanalat „faragott“ belőle. Így aztán lépést tarthatott velem és pompás étvággyal ette végig a tizenkétfogásos kitűnő ebédet.

— Kapni-e itt szivart, Charley? — kérdezte elégedett a kapitány, miután az utolsó falatot is legyűrte.

Rögtön hoztattam néhány manilla-szivart, melyeket Turnerstick pompásaknak talált és rágyujtva, elégedetten pöffélt. Aztán kiabált, hogy fizetni akar s mikor a pincér odajött, a saját külön kínai nyelvén legmagasabb megelégedését fejezte ki a nagyszerű ebédért s egyuttal kérte a számlát.

A pincér, persze, egy szót se értett az egészből és tanács-talanul nézett rám. Mikor megértette, hogy Turnerstick fizetni akar, odalépett a terem közepén álló kis számológéphez, gyorsan kiszámította az ebéd költségét, tussal és ecsettel leirta a számlát, melyet aztán átnyújtott a kapitánynak.

— Mit jelent ez a macskakaparás, Charley? — kérdezte tőlem Turnerstick kíváncsian.

Megmondtam az összeget, amely oly csekély volt, hogy a kapitány csodálkozott rajta és kijelentette, hogy ameddig Cantonban leszünk, mindig ide fogunk járni enni.

— De kanalat hozok magammal — tette hozzá. — Szokás itt a borraivaló, Charley?

— De nagyon is, kapitány! — feleltem nevetve.

— Well, — bólintott Turnerstick — legyenek velem mind megelégedve...

Kívánságára meg kellett mondanom a főpincérnek, hogy a vendéglő valamennyi alkalmazottja jöjjön be az étterembe. Lehettek vagy harmincan, de a kapitány mindegyiknek adott borraivalót és a sárga ördögök nagyon meg lehettek elégedve, mert ki nem fogtak a hajlongásból. Mikor fölkelünk, hogy távo-

zunk, a főpincér udvariasan megkért bennünket, hogy várjunk még egy pillanatig...

Kezébe vette az étlapot és a többi vendégek felé fordult. Miután még egyszer hangosan kikiáltotta a nevünket, fölolvassott mindent, amit kaptunk, hogy mennyit fizettünk ezért és kihirdette a borraivalókat is, melyeket a kapitány adott. Aztán mély hajlongások közt és azzal a kéréssel, hogy ismét jöjjünk el: az egész személyzet a kijáráshoz kísért bennünket. Turnersticknek roppantul hízelt ez a kitüntető udvariasság.

— Finom és illedelmes emberek ezek a kínaiak — mondta. — Csak egy közös hibájuk van: hogy nem eléggé járatosak a saját anyanyelvükben... Most pedig gyerünk a belvárosba.

— Ne halasztanánk azt későbbre, kapitány? — kérdeztem aggódva. — Nem vagyunk kínai ruhában és így könnyen kellemtelenségek érhetnek bennünket.

— Lári-fári, — felelte a kapitány vállat vonva. Ha egy kínai New-Yorkba vagy New-Orleansbe jön, szabadon járhat-kelhet, ahová neki tetszik és én, mint amerikai állampolgár, ugyanezt tehetem.

Ott álltunk a voltaképpen való „kínai” Canton előtt, melyet magas, erős falak választanak el a fehér embernek is megnyitott kikötővárostól. Ezeken a falakon át, melyeknek koronáján itt-ott még őrtornyok is vannak, helyenként kapuk nyílnak a „belváros”-ba. Turnerstick kapitány gyorsan előresietett és befordult egy ilyen kapun: — kénytelen voltam tehát utána menni.

Mindjárt az első utcában összegyűltek mögöttünk az utcai gyerekek és utánunk szaladtak. A második utcában temetéssel találkoztunk.

Mikor a temetés elhaladt, mi is tovább mentünk és néhány utcával tovább zene hangzott egy házból. A kapitány kíváncsian állt meg az épület előtt és megkérdezte tőlem, hogy mi az.

— Jo-si-sziang (dalszarnok) — feleltem. — Alsóbb rendű orfeum és mulatóhely.

— Kinai orfeum? — örvendezett Turnerstick. — Na, ezt már csak igazán megnézzük!

Mielőtt visszatarthattam volna, már ott volt a bejárat előtt, sőt már be is lépett a helyiségbe. Igazán elsőrendű, piszkos és bűdös mulatóhely volt, ahol a söpredéknép rongyos gyékényeken hevert, vagy kezdetleges padokon ült a falak hosszában és hallgatta a kezdetleges zenét, mely az ócska, rozoga emelvényről hangzott. Az elzüllött alakok előtt apró csészékben állt a tea, de az émelygős, fojtó illat, mely a mellékhelyiségekből áradt a terembe, elárulta, hogy ópium-barlangba jutottunk.

Mihelyt beléptünk, a zene azonnal elhalgatott és minden tekintet felénk fordult. Turnerstick a legnagyobb lelki nyugalommal telepedett le az egyik padra, mintha rendes törzsvendeg lett volna itt és én, természetesen, melléje ültem. Nem sokára egy bivalynyaku, zömök kinai közeledett hozzánk s megállván előttünk, gyanakodva mért végig bennünket. Ez volt a mulató gazdája.

— Mit akartok itt? — kérdezte tőlünk mogorván.

— Amit a többiek — feleltem nyugodtan. — Inni és szórakozni. Mid van?

— Csak teát adhatok, — jelentette ki az orfeumos. — Akartok talán pipálni is?

— Nem, — ráztam a fejemet, mert tudtam, hogy ópiumot ajánl. — Hozzad a teát.

Két kis csészét hoztak, olyan „teá“-val, amely — Turnerstick szerint — szennyesebb „folyadék“ volt, mint a hajófenék vize. Mialatt undorodva kavargattuk az italt, láttam, hogy több vendég izgatottan fölugrik és az orfeumoshoz siet. Az ingerült szóváltás egyes foszlányai eljutottak hozzánk.

10. Kaland a kínai orfeumban.

— Nem szabad megtünnöd ezeket az ing-kie-liket (tengeri ördögöket) — beszéltek össze-vissza. — Kergesd ki őket, vagy pedig mi megyünk el!

— Az én mulatóm mindenkinek nyitva áll, aki fizet — szabadkozott az orfeumos. — Ha bebocsájtották őket a kapun: miért ne tünném meg őket én is? Különben is erős emberek és nem bírnék velük.

— Majd segítünk neked! — ajánlkoztak a vendégek. — Eredj és kergesd ki őket.

— Tegyétek meg ti — szabadkozott az orfeumos. Nekem semmi közöm az idegenekhez.

— Na jó, — fogadkoztak a vendégek dühösen — akkor majd mi dobjuk ki őket!

A csődületet és az izgatott taglejtéseket, persze Turnerstick kapitány is észrevette. Mikor megmagyaráztam neki, hogy a kínaiak ki akarnak dobni bennünket, hangosan föl kacagott:

— Ezek a szárazföldi varangyok? ... Na, hát csak hadd jöjjenek a nyomorultak!

A mulató már úgy zsongott-bongott, mint a megzavart méhkas. A kínaiak már mind fölkeltek, egyik közelébb tolta a másikat, míg az eleven gyűrű lassanként egészen körülfogott bennünket és a legelsőik közvetlenül az orrunk előtt álltak. Ekkor az egyik megszólalt:

— Ti idegenek vagytok, ez a jo-si-sziang pedig a miénk. Menjetek tehát szórakozni a magatok mulatójába, mert különben kidobunk innen benneteket.

Ha ezt Európa bármelyik városában mondták volna nekem, nyomban leütöttem volna az izgága kötekedőt, itt azonban tanácsos volt a mérséklet. Nyugodtan feleltem tehát:

— A kínaiak ezrével jönnek a mi országainkba és ott épp oly szabadon járhatnak-kelhetnek, mint itthon. Mi jók és udvariasak vagyunk hozzátok: legyetek hát azok ti is mihozzánk.

— A kínaiak nem a maguk jószántából mennek a ti országaitokba — förmedt rám egy másik. — Ti csaljátok el őket, hogy guánót ássanak nektek és őseik sirjától távol haljanak meg. Mi ellenben nem csalogatunk titeket ide. Takarodjatok tehát, ha jót akartok... Kifelé veletek!

Az egyik fickó Turnerstick felé kapott, de vesztére. Mert a kapitány mellen ragadta őt és úgy a többi közé vágta, hogy mindnyájan szétrebben!ek. Ez volt a jeladás az általános dula-kodásra. Egy szempillantás alatt mi is, a kínaiak is szétszedtünk néhány bambuszpadot és valóságos csatát vívtunk a hosszú botokkal. A harcban, persze, mi győztünk, mert a tiz-tizenöt satnya alakkal hamarosan elbántunk, ami azért se volt nehéz, mert az orfeumos és személyzete nem segített nekik.

Ám a rövid verekedés olyan zajjal-lármával folyt, hogy — amitől félttem — megtörtént: néhány rendőr lépett be, akiknek megjelenésére a kínaiak azonnal megjuhászodtak. Mikor meglátták bennünket, igyekeztek dühös pofát vágni és fenyegetően forgatták kezükben a füttyküst.

— Kik vagytok, ti barbárok — rivallt ránk a vezetőjük — és mit kerestek itten?

— Vigyázz a szavaidra! — feleltem ingerülten — a „barbár“ szó nagy sértés, amit nem tűrök el!

— Pedig barbárok vagytok, mert különben nem kezdtetek volna verekedést! — mérgelődött a rendőr.

— Akkor a cimboráid a barbárok, — mondtam — mert ők kezdték az egész veszekedést! — feleltem.

— Az hazugság! — csattant föl a rendőr — ezek jó és becsületes emberek, ők semmit se csináltak nektek.

— Hallod-e, — mondtam és hatalmasan megráztam a rendőrt — ha még egyszer hazugságról beszélsz, úgy a torkodra forrasztom ezt a durvaságot, hogy élted fogytaig se felejtjed el.

— Te fenyegetsz?! — riadt meg a rendőr és hátralépett.
— Tudod-e, hogy ez mit jelent?

— Nem jelent semmit! — feleltem mérgesen. — Különben is mit akarsz tőlünk?

— Letartóztatlak és a bíróhoz viszlek benneteket — jelentette ki a rendőr.

— Beleegyezzünk, — feleltem hirtelen — ha letartóztatod ezeket a többieket is!

— Azok ártatlanok!

— Azt majd a bíró vizsgálja meg — feleltem hirtelen. — Hogy tudhatod: ki a bűnös és ki az ártatlan? Hiszen még senkit se kérdeztél meg, hogy ki is kezdte a veszekedést?!

— Ehhez semmi közötök — nyakaskodott a rendőr. — Fizessetek és jertek velünk.

Megmagyaráztam a kapitánynak, hogy miről van szó, mire Turnerstick mindenekelőtt le akarta ütni a rendőrt és csak nagy rábeszélésre egyezett bele, hogy engedjen. Kifizettem a teát — ötször annyit adtam a gazdának, mint amennyit kért — s aztán a rendőrhöz fordultam:

— Készen vagyunk, de követelem, hogy szerezz a számunkra két palankint, mert nem akarunk gyalogolni. Itt a pénz, hogy kifizessed őket.

Egy dollárt nyomtam a markába, mire a rendőr azonnal azt kérdezte, hogy akarok-e visszakapni a pénzből?... Mikor kijelentettem, hogy nem: bólintott, hogy meglesz a palankin.

— De azt is követelem, hogy ezeket az embereket szintén letartóztasd — ismételtem, a kínaiakra mutatva. — Ők kezdték a veszekedést: ők is igyák meg a levét.

— Ha ők kezdték, akkor nekik is jönniök kell — jelentette ki a rendőr nyomatékkel.

— És a gazdának is, mint tanunak, hogy a bűnösök nem mi vagyunk — folytattam.

— A tanu szintén velünk jöhet, — bólintott a rendőr — a bíró majd tudja a dolgát!

A dollár tehát megtette a hatását és most már nem voltunk

barbárok. A rendőr egyik társát elküldte gyaloghintókért, s mikor a kapitány meg én beleültünk, az összes vendégek a mulató gazdájával együtt utánunk jöttek a nagy népcsődületen keresztül, mely az „ eset “ hallatára összeverődött.

Igy értünk a községi palotába, mely tekintélyes épület volt, faoszlopos nagy verandával, ahol egész csomó fegyveres rendőr ácsorgott. Itt kiszálltunk a palankinból és még egy dollárt adtam a rendőrnek, aki erre egészen megjuhászodva jelentette ki:

— Ti nem vagytok közönséges emberek. Nem is hagylak benneteket együtt a többiekkel, hanem gondoskodom róla, hogy az előkelő szobájába jussatok.

Átadott bennünket egy magasabb rangu rendőrnek s még azt is láttam, hogy sugott neki valamit. Bizonyosan beajánlott bennünket a társának, aki erre fölvezetett bennünket a lépcsőn az emeletre s ott egy csinosan butorozott, szőnyeges szobát nyitott ki.

— Várjatok itt, — mondta röviden. — Mindjárt visszajövök; addig pihenjete.

Nemsokára csakugyan visszajött és teát hozott. Ez a szíves vendéglátás nagyon tetszett a kapitánynak, aki nyomban egy dollárt nyomott a rendőr markába. Ez mosolyogva dugta zsebre a pénzt és így vigasztalt bennünket:

— Ne féljete! A csa-juán (bíró) ugyan hatalmas ember, de szereti az igazságot meg az ezüstöt. Ti nagyon udvarias emberek vagytok és bizonyára megnyeritek a pört.

A mellékajtón át a másik szobába ment, ahol nyilván a bíró hivatala volt. Két hangot hallottunk, amint halkan beszélgettek, aztán visszajött a rendőr és mondta, hogy menjünk be. Semmit mondó, közömbös arcu ember elé jutottunk, aki kegyesen bólintott, mikor meghajoltunk előtte.

— Egyiktek yeng-kie-li (yankee) és a másik tao-dzse (az ész fia, azaz német), — mondta, kíváncsian nézve ránk. — Nos, melyik a yeng-kie-li?

— Ez itt — feleltem, a kapitányra mutatva. — Én pedig moasz-sze (a toll doktora) vagyok.

— Akkor tehát könyveket is irsz? — kérdezte a bíró kíváncsian.

— Mindenesetre, — feleltem méltósággal. — Azért jöttem Kinába, hogy könyvet irjak erről a birodalomról.

— És a társad micsoda? — érdeklődött tovább a bíró. — Ő is könyveket ír?

— Nem, ő hajóskapitány — feleltem, a fejemet rázva. — Hong-kongban van a hajója.

— Miért nem maradtatok a külvárosban? — kérdezte most a bíró — és miért tolakodtatok be a belvárosba, ahol az idegeknek semmi keresni valójuk nincsen?

— Mivel én könyvet írok Kináról, — feleltem — le akartam írni a belvárost is és nem hittem, hogy ott olyan neveletlen, durva emberekre akadunk.

— Ah, hát ezt is megírod? — kérdezte a bíró élénken. — Talán arról is irsz, hogy voltál nálam és hogy hogyan fogadtalak? Meg hogyan bántam veletek?

— Mindenesetre, — feleltem komolyan — azért utazom, hogy mindent lássak és leirjak.

— Akkor üljetek le, szólt a bíró — és lássatok, hogyan osztom az igazságot.

Leültünk a dívánra, a bíró pedig csöngetett és meghagyta a rendőrnek, hogy vezesse be ellenfeleinket. A bíró arca egészen más lett; homlokát komoran összeráncolta és apró szemei haragos villámokat szórtak a kinaiakra, akik, ottani szokás szerint, térden álltak előtte.

— Ti kutyák, — rivallt rájuk keményen — hát csak térdelni mertek? Hasra veletek és homlokotok a földre! Hol a mulató gazdája, akinél ez a szörnyűség történt?

— Itt van a te alázatos rabszolgád — felelte az orfeumos föl se merve emelni arcát a földről.

— Kik kezdték a veszekedést? — kérdezte a bíró szigorúan. — Talán ezek az urak?

— Nem, uram, — vallotta becsületesen az orfeumos — ők egészen csöndesek voltak.

— És ti, gazemberek, mégis nekik mentetek! — szörnyűködött a bíró. — Ha most a konzuljaikhoz mennének elégtételt kérni, mindnyájukat halálra kellene ítélnem. De az idegen urak kegyelmesek; az én kezembe tették az ügyet. Én tehát arra ítélek benneteket, hogy mindegyitek három esztendei számkivetésbe megy, de előbb tiz napig a deszka-gallért viselitek.

— Én ártatlan vagyok, dicső mandarin — könyörgött alázatosan az orfeumos. — Figyelmeztettem ezeket az embereket és megtiltottam nekik a verekedést.

— Meg kellett volna akadályoznod a támadást! — rivallt rá a bíró. — Kérd meg ezeket az urakat, talán elengedik neked a büntetést, ha valóban ártatlan voltál.

— Fényes ábrázatu uraim, — könyörgött az orfeumos, a hasán csuszva felénk — ti is tudjátok, hogy ártatlan vagyok. Könyörüljetek szegény csekélységemen!

— A te bölcseséged nagy, — fordultam a bíróhoz — és igazságosságod úgy ragyog, mint a nap! Mutasd meg hát most a kegyelmedet is. Ez az ember valóban ártatlan. Kérünk tehát, engedd el neki a büntetést és legyen áldás rajtad, oh uram!

— A nektek tartozó tisztelet erejénél fogva teljesítem a kérésteket — felelte a bíró. — Állj föl, te kutya! — fordult az orfeumoshoz — eredj haza és dicsérd igazságos voltamat, meg ezeknek a nagy uraknak a kegyelmét... Te pedig, — parancsolta a rendőrnek, aki ellenfeleinket a szobába kísérte — vedd el ezeket az embereket és ird föl számomra a nevüket.

A kínaiak hason csusztak ki a szobából — az ítélet ellen nem volt föllebbezés.

— Meg vagytok velem elégedve? — kérdezte a bíró, mikor egyedül maradtunk.

— Tökéletesen, — feleltem hálálkova. Őszinte szívvvel köszönjük ezt neked s a nevedet magasztalni fogjuk mindenütt, ahová csak megyünk.

— Egyuttal ígérjétek meg, hogy nem mentek újra a város belsejébe, — kért bennünket a bíró. — A császár megtiltotta ezt az idegeneknek s az ő parancsát teljesítenünk kell. Meddig maradtok Cantonban?

— Talán csak ma és holnap — feleltem.

— Akkor vendégeim vagytok, — jelentette ki a bíró — jertek hát velem...

Átvezetett bennünket a ház másik oldalára, ahol két ajtót nyitott ki a folyosón, mondván:

— Ebben a két szobában a barátaim laknak, mikor meglátogatnak. Most a ti lakástok ez.

— Ha parancsolod, — szóltam udvariasan -- akkor bizonyára kötelességünk az engedelmeskedés.

— Akkor tehát parancsolom, — felelte a bíró — legyetek házam urai. Rögtön szolgát küldök hozzátok, aki mindenben segítségtekre lesz...

Most bejött egy kínai szolga is és lámpást gyújtott, mivel már sötétedni kezdett. Aztán bevezetett bennünket a fürdőbe és kényelmes, bő selyemköntösöket adott ránk.

Vacsoráig a bíró könyvtárában szórakoztunk; én a könyvekben búvárkodtam, Turnerstick pedig a metszeteket és rajzokat nézegette. Majd megkondult a gong és a szolga bevezetett bennünket az ebédlőbe, ahol házigazdánk egyedül jelent meg, valószínűleg azért, hogy mennél fesztelenebbül beszélgethesünk.

A tizenhat fogásos vacsora valóban pompás volt és a kapitány különösen is meg volt vele elégedve, mert figyelmes házigazdánk kést, villát és kanalat is tétetett az asztalra. A bíró

minden fogásnál megmondta, hogy mit eszünk s egyuttal mindjárt azt is megkérdezte, hogy nálunk szintén eszik-e azt és, ha igen: hogyan készítik?... Általában nagyon érdeklődött az európai viszonyok iránt és meglátszott rajta, hogy sokkal többet tud, mint amennyit a műveltebb kínaiak általában tudni szoktak. Beszélnem kellett utazásaimról és kalandjaimról, amelyeknek során mosolyogva jegyezte meg:

— Minálunk aligha fog izgató kaland történni véled. A mi népünk józan és békés...

— Kivéven a sárkányfiakat, — jegyeztem meg — akik közt, bizony, sok kalandot érhet az ember!

— Mit tudsz te a sárkányfiakról? — kérdezte hirtelen, sajátságosan feszült arccal, amelynek kifejezése szinte leselkedőre vált. — Talán már találkoztál is eggyel?

— Még pedig tegnap, a folyón, — feleltem — ahol barátommal együtt elfogtak és egy Kuang-ti-miaóba (a hadisten templomába) hurcoltak.

— És ismét szabadon bocsájtottak benneteket? — kérdezte a csa-juán feszült érdeklődéssel.

— De nem jószántukból ám, hanem mert kényszerítettük őket! — feleltem büszkén.

— Az lehetetlen! — csóválta fejét a bíró hitetlenül. — A lung-yinek még egyetlen egy foglyukat se bocsájtották el váltságdíj nélkül.

— Pedig még egy hollandiai szakácsnőt is kiszabadítottam a fogságból — lóditottam nevetve.

— Váltságdíj nélkül? — tamáskodott a bíró — az lehetetlen!... És hányan voltak a sárkányfiak?

— Lehetek vagy harmincan!

— Akkor nem is erőszakkal szabadultál meg, mert legyőztek volna, — csóválta fejét a bíró — hanem bizonyára valami csellel éltél. Szóval engem nagyon érdekel a dolog. Nem mondanád meg a nevedet?

— Itt Kuang-szi-tasz-szének (nyugati tudós) nevezett el egy barátom — feleltem.

A bíró meglepődve ugrott föl székéről és örvendező izgalommal kiáltott föl:

— Ah, te vagy Kuang-szi-tasz-sze? ... Most már jól tudom, hogyan szabadultál meg a sárkányfiak hatalmából váltságdíj nélkül! A talizmán szabadított meg, amit Kong-ni adott neked.

Most rajtam volt a meglepődés sora, álmélkodva fordultam a bíróhoz:

— Hát ezt honnan tudod? ... Talán ismered Kong-nit és ő mondta el neked?

— Elmondta, hogy megmentetted az életét, — felelte a bíró — sőt átadta három munkádat is, amelyeket nekem kellett megvizsgálnom, hogy eldöntsem az értéküket.

— És az eredmény? — kérdeztem izgatottan.

— Az lesz, amit Kong-ni megígért neked — felelte a bíró finoman mosolyogva. — Az ő atyja hatalmas ur a birodalomban és munkáiból látni fogja, hogy nagy tudós vagy. Doktorrá avat hát téged és flává fogad, ha engedelmeskedel neki.

— Ha engedelmeskedem neki? — kérdeztem csodálkozva — mi tekintetben?

— Azt ő maga mondja meg neked — felelte a bíró kitérően. — Szóval tőled függ, hogy akarsz-e nagy mandarin lenni. A tudományod mindenesetre megvan hozzá.

Ez a fordulat nagyon meglepett, mert egyáltalában nem vártam. Nem is számítottam arra, hogy Kong-ni komolyan veszi az ígéretét s ha ez mégis így történt: akkor nagyon különös okoknak és viszonyoknak kellett itt főnforogniok, miért így erőltetik és siettetik az én doktorrá avatásomat. Emellett kíváncsi voltam arra is, hogy mit jelent az a célzás, hogy „engedelmeskednem kell“ Kong-ni apjának? ...

— Kong-ni már nincs nálad? — kérdeztem tapogatózva, hogy tisztán lássam a dolgot.

— Már nincs itt. Hazament Li-tingbe, az apjához, aki nekem testvérem — felelte a bíró rejtélyesen mosolyogva — és ő fiának fogad, ha teljesíted az akaratát.

Ez a felelet szöveget ütött a fejembe. Kong-ni apja tehát ugyanabban a Li-tingben lakik, ahol a Kiang-lu, a sárkányfiak fővezére!... Vajjon nem szövetségesek-e, vagy legalább is nincs-e köztük valami bensőbb viszony?... Mindenáron megakartam ezt tudni; további tapogatóztam tehát:

— Meg van engedve, hogy egy ilyen előkelő mandarin, mint Kong-ni apja, fiának fogadjon egy idegent, aki ráadásul még keresztény is?

— Minden meg van engedve, amit meg lehet csinálni — felelte a bíró sajtáságosan mosolyogva.

— Hiszen akkor a lung-yineknek is meg volna engedve a kalózkodás! — szoltam hirtelen.

— Ők megengedik maguknak: tehát meg van engedve — mondta a bíró komolyan.

— De hol marad a törvény, az igazságosság? — kérdeztem meglepetve.

— Megbünteti őket, ha nem elég okosak, hogy kikerüljék — felelte a bíró.

— Te bíró vagy, a törvény képviselője, — folytattam — és a törvény azt parancsolja neked, hogy kiirtsd a lung-yineket. Én hát alkalmat adok erre neked.

— Űe?! — kérdezte a bíró csodálkozva.

— Én, — feleltem határozottan. — Ma éjjélkor a „Van-ho-tien“ fogadóban számos sárkányfi gyűl össze tanácskozni, hogy miképpen fogjanak el és öljenek meg engemet és barátomat. Itt van tehát a legjobb alkalom, hogy összefogdossd és megbüntesd őket.

A bíró ismét sajtáságosan mosolygott, majd bólintott a fejével és így felelt:

— Ha éppen kívánod, hát rajtuk ütök. Azt mondod, hogy

titeket akarnak elfogni? És hogy megszöktetek tőlük?... Nem egy hatalmas szál ember, egy dsiahur volt a vezérük?

— Hogyan?... Hát ismered? — kérdeztem álmélkodva.

— Bíró vagyok, — felelte — és kötelességem ismerni minden embert, aki fölött valamikor ítéletet kell mondanom. Hát a te országod bírái nem így cselekszenek?

— Dehogyan nem, — mondtam — ők is éppen ilyen jól ismerik embereiket, de nem várják meg, míg följelentést tesz valaki, hanem önállóan és önként intézkednek, ha arról van szó, hogy valamely bűntényt megakadályozzanak.

— Nagyon kevés dolguk lehet, ha ilyesmire is marad idejük, — csóválta fejét a bíró. — Mert a bírónak várnia kell, míg elébe viszik a bűnöst. De mivel kíváncsi, meglátogatom a dsiahurt a Van-ho-tienben.

— Szabad lesz elkísérnem téged oda? — kérdeztem hirtelen. — Nagyon szeretném...

— De én nem engedhetem meg, — mentegetőzött a bíró. — Hivatalom megtiltja, hogy külföldit magammal vigyek s ráadásul még vendégem is vagy, akit veszélynek kitennem nem szabad. De majd gondoskodom róla, hogy megbékitsem a lungyineket. Meddig van időtök, hogy a hajóról távol maradjatok?

— Ameddig nekünk tetszi — feleltem. — Csak akkor szeretnénk hazamenni, mire Kong-ni visszatér.

— Nos, akkor nem kell sietnetek, mert holnap reggel ugyanis Kong-nihez fogtok menni, — mondta a bíró. — Li-tingben lakik és én majd palankinokat meg kíséretet adok nektek, kínai ruhákkal és mandarin-kalapokat, úgy hogy mindenütt, ahová mentek, tisztelni fognak benneteket.

Ez az ajánlat nagyon tetszett nekem, de mégse fogadhattam el a kapitány megkérdezése nélkül. Turnerstick azonban késésgesen beleegyezett, amit nyomban közöltem a csa-juánnal, aki erre mosolyogva fölkelt és elbucsuzott tőlünk. Szolgája később dohányt és szivarokat hozott, majd nemsokára bejött egy ruha-

kereskedő, aki „szemmel“ mértéket vett rólunk és már negyedóra mulva két pompás selyemruhát hozott, copfjal, legyezővel és mandarin-kalapokkal együtt, amely utóbbiak közül az enyém kristálygombos, a kapitányé pedig aranygombos volt.

Fölpróbáltuk a ruhákat és egymás fejére erősítettük a hosszú copfokat, majd föllettük a mandarin-kalapokat is, melyek szerint én ötödik, Turnerstick pedig kilencedik osztályu mandarinok voltunk. Aztán a tükör elé álltunk és hol egymásra, hol magunkon oly szívből kacagtunk, hogy könnyeink is kicsordultak. Végre, mikor már ezt is meguntuk, mind a ketten lefeküdtünk.

11. Viszontlátjuk Kong-nit.

Mikor fölébredtem, még kora reggel volt s a mellékszobából áthallatszott a kapitány hangos hortyogása, de a két palankin már készen állt az udvarban. Fölráztam a kapitányt és gyorsan felöltöttük mandarin-ruhánkat. Meglátván odalent, hogy az ablakot kinyitjuk, bejött értünk a szolga, hogy a reggelihez hívjon bennünket, melyet a csa-juán velünk akar elkölteni. A bíró ugyanis már felöltözve várt ránk és ajánlólevelet adott át a testvére számára.

Li-ting egy napi járőföldre volt tőlünk és a költségek fedezésére két ezüst-tekerceset erőszakolt ránk a bíró. Aztán elbucszunk s miután Turnerstick kapitány a maga külön kínai nyelvén nagy ékesen szólással köszönte meg a bíró vendégszeretetét. Aztán a bíró lekisért bennünket az udvarba, ahol a kíséret — több, mint harminc ember — megjelenésünkkor arccra borult.

Beültünk tehát a két palankinba s a hintóhordozók gyors ügetésben indultak el. Az utazás különben elég kényelmetlen a palankinban, amely szűk és szoros és a folytonos himbálózástól szinte tengeri betegséget kap benne az utazó. Pihenőt csak

délben tartottunk egy kis faluban, ahol a bíró kinyitotta nekünk a községházát és ott adatott föl valami középszerű ebédet.

Ebéd után még pihentünk egy ideig, aztán kifizettem a bírót és megint utra keltünk. Aztán csak még egy rövid pihenőt tartottunk, hogy egy csésze teát igyunk s éppen akkor értünk Li-tingbe, mikor a nap már alábukott a szemhatáron.

Menetünk a városon keresztül a várszerű épület felé üggett, amelynek kapuja előtt megállt. A kapu rögtön kinyílt és egy vén kínai jött ki rajta, aki a két gyaloghintó láttára rögtön hátrakiáltott:

— A csa-juán!... Gyorsan, emberek!... Segitsetek kiszállni a kegyelmes urnak!

Az öreg kínai nyilván megismerte a palankinokat s azt hitte, hogy a gazdája testvére érkezett meg. Turnerstick hamarosan kibujt palankinjából, míg én lassu méltósággal cselekedtem ezt, hogy egy kristálygombos mandarinhoz illik. Mialatt a marsallnak pénzt adtam, hogy kifizesse az utiszámlát, a kapitány már bement a kapun és nemsokára kihallottam ujjongó hangját az udvarból:

— Az áldóját, hiszeng ez itteng a Kong-ni, akiteng a vadang kecskéng közöttöng találtunk-king-kung! Hogy vagyunk, öreg cimborá?

Ez már igazán ékes kínai beszéd és Kong-ninak úgy megtetszett, hogy nevetve felelt:

— Isten hozta, kapitány!... Hogy kerül ön Li-tingbe?... És hol hagyta a barátját?

— Odakint van a gyaloghintóban, — felelte Turnerstick — fizeti az embereket.

Kong-ni mindjárt kiszaladt hozzám és élénk örömmel üdvözölt. Látszott ugyan rajta, hogy csodálkozik, de nem kérdezett semmit, csak gyorsan fölvezetett bennünket a széles fogadólépcsőn, amelynek legfelső fokán egy éllesebb mandarin állt, aki úgy hasonlított a bíróhoz, mint egyik tojás a másikhoz.

Azonnal tudtam, hogy ez Kong-ninak az apja. A fiu lelkendezve kiáltott föl hozzá:

— Itt van Kuang-szi-tasz-sze.

Az apa arcán is élénk meglepetés tükröződött.

— Isten hozott, fiam megmentője. Az én házam a te házad, fiam. Parancsolj és mindenki engedelmeskedik neked.

Áadtam neki testvérének a levelét. Figyelmesen elolvasta, miközben leültünk, s aztán intett, hogy kövessük őt. Kivezetett bennünket a folyosóra és így szólt hozzám meg a kapitányhoz:

— Itt fogtok lakni. Osszátok meg a szobákat egymás közt, ahogy óhajtjátok.

Egész sor, drágán butorozott szobát kaptunk s alig néztem körül bennük, már is jöttek a szolgák, új ruhával és tiszta fehérneművel. Megfürödtem, átöltöztem és kinéztem az ablakon át a kertbe, amely valóban pompás volt és balzsamos illatot árasztott a szobában. Csakhamar másik szolga jött, művésziesen készített lámpással, melyben illatos olaj égett.

— Az ur ugyanabban a szobában várja megjelenésedet, ahol az előbb voltál — mondta.

Visszamentem a diszes terembe, ahol ezalatt pompás asztalt teritettek. Kong-ni és az apja már vártak reám és nem sokkal utánam megérkezett Turnerstick kapitány is, a széles legyezővel és az esernyővel a hóna alatt. Kacagtatóan kómiкус látvány volt, de a két kínai megőrizte komolyságát és udvariasan köszöntötte őt. Aztán hozzáláltunk a fejedelmi vacsorához, melyet meglehetősen némán költöttük el. Sokkal több nyomta a szivünket, semhogy élénk társalgás keletkezhetett volna.

Mikor a háziur az evőpálcikát a homlokához érintette s aztán a csészére tette — annak jeléül, hogy a vacsorának vége — Kong-ni az asztal alá nyult s egy üveg tüzes, vörös portugál bort vett elő. A szolga poharakat hozott s az első kortyok után csakhamar megoldódtak a nyelvek. A két kínai eddig udvariasság-

ból nem kérdezősködött a kalandjaink felől; de most Kong-ni megszólalt:

— Amint a csa-juán írja, a talizmánom hasznatokra volt? Nem mondanád el, hogy történt?

Részletesen elmondtam nekik mindent és egyetlen egyszer se szakított félbe. Mikor elvégeztem, Kong-ni élénken kérdezte:

— Azt gyanítod tehát, hogy a Kiang-lu itt tartózkodik Li-tingben?

— Legalább abból, amit hallottam, ezt következtethetem — feleltem határozottan.

— Akkor talán följelenthetnéd? — tapogatózott Kong-ni kíváncsi érdeklődéssel.

— Van jó dolgom! — feleltem kitérően. — Hát rendőre vagyok én a törvényszéknek?

— Bölcsen beszélsz, — bölintott Kong-ni — mert ez a följelentés könnyen bajba sodorhatna. Pedig, ha Kinában akarsz maradni... Mert, azt hiszem, itt maradsz?

— Föltéve, ha megtetszik az itteni élet — feleltem kitérő óvatossággal.

— Oh, tetszeni fog! — szólt közbe élénken az öreg. — Tudományod megnyitja előtted a méltóságok lépcsőjét, s úgy fog itt tetszeni neked, hogy sohase akarsz majd elmenni innen.

— Mikor döntenek a munkáim értéke felől? — kérdeztem érthető érdeklődéssel.

— Amikor nekem tetszik, — felelte Kong-ni apja mosolyogva — s mivel látom, hogy óhajtod, hát már holnap elintéztetem. De most talán lemehetnénk a kertbe. Gyönyörű este van s a napnak ezt az óráját rendesen a kertben töltöm.

Lementünk a kertbe, amely voltaképpen csodálatosan ültetett, nagykiterjedésű, pompás park volt. Kong-ni azonnal lefoglalta a kapitányt, az öreg kínai pedig engem kalauzolt és úgy intézte, hogy csakhamar egyedül maradtunk. Fölvezetett egy mesterséges sziklatetőre, ahol leültünk a kényelmes bambusz-

padra s ekkor az öreg hosszasan kikérdezett a hazámról, hozzátartozóimról és kalandjaimról. Végre pedig olyasmit kérdezett, amire egyáltalában nem számítottam: — hogy van-e otthon feleségem?...

Mikor kijelentettem, hogy nincs, szemmel láthatóan megkönnyebbült és azt kérdezte:

— Akarsz-e fiam lenni? Kong-ni szeret téged: hálás akar lenni élete megmentőjéhez és én egyetértek vele. Nyilvánosan örökbe fogadlak.

— De odahaza, ahogy már mondtam neked: szüleim vannak — feleltem.

— Azért maradhatsz az ő fiuk is — felelte az öreg. — De, mivel én is szeretlek: légy testvére Kong-ninak, akinek ugyanis te mentetted meg az életét.

— Se rangom, se képesitésem nincs a ti törvényeitek szerint — feleltem szerényen. — Kapzsi tolakodásnak látszhatnék tehát, ha elfogadnám nagylelkű ajánlatodat.

— Te büszke vagy és ez tetszik nekem — mosolygott Kong-ni apja. — Holnap reggel azonban tudni fogod, hogy mit határoztam s akkor talán másként fogsz felelni. Most jer, ha szeretted a tudományokat: megmutatom neked a könyvtáramat.

Mikor a gyönyörű kerten át visszamentünk, nagy terembe vezetett, melyet sok lámpa és méc s világított meg. Sok ezer könyv és irat volt itt összezsúfolva — köztük igen sok értékes, illusztrált kötet is — úgy hogy azt se tudtam, melyikhez nyuljak. Az öreg elégedetten mosolygott, mikor meglátta arcomon az örvendező álmélkodást és magamra hagyott, hogy kedvem szerint kutassak könyvtárában.

Az idő gyorsan telt ebben az érdekes foglalkozásban s talán már éjfél is elmúlt, mikor visszatértem szobámba, hogy lefeküdjem. Amint éppen be akartam nyitni, hirtelen föltáru lt a szemben fekvő szoba ajtaja, melyen a kapitány lépett ki a folyosóra.

— Charley! — intett titokzatosan — mondja csak, elfogjuk-e azt a mongolt?

— Kicsodát?... Miféle mongolt?

— Hát azt a nagy darab embert, aki fogva tartott bennünket a bálvány templomban?

— A dsiahurt? — kérdeztem meglepetve. — Hát hol van az a fickó?

— Itt van, a kertben — magyarázta Turnerstick suttogva. — Mikor eloltottam a lámpásomat, még egy kissé kinézegettem az ablakon a város felé. Ekkor jött; jól megnéztem és megismertem. Megfordult a sarkon és bement a kertbe. Itt a revolver: halomra löjjem a zsványt?

— Várjon egy kicsit, — mondtam hirtelen — előbb szénézek a kertben. Egyelőre álljon az ablakhoz és vigyázzon, vajjon visszajön-e? De ne mozduljon, míg nem jövök önért!

A kapitány szóltanul engedelmeskedett és visszament a lakásába. Én pedig óvatosan lesurrantam a lépcsőn a földszinti folyosóra s mivel a kertbe nyíló ajtó még be volt zárva, kinyitottam egy ablakot és kimásztam rajta. — Átvetettem magamat a falon és meglapulva az árnyékban, elosontam egészen a sarokig, — ott maradtam a bambuszbokor közelében és lesbe álltam.

Sokáig vártam itt, míg végre lépéseket hallottam, — de nem egy, hanem két férfi jött, még pedig beszélgetve. Az egyik — legnagyobb meglepetésemre — Kong-ni apja volt, a másik pedig alakra és nagyságra nagyon hasonlított ugyan a dsiahurhoz, de mégse ő volt. Megértettem azonban, hogy Turnerstick kapitány messziről és sötétben könnyen összetéveszthette őket.

— Ird meg az oklevelet még ma éjjel — mondta a másik. — Ha ezzel sikerül rávenned, hogy a fiad legyen és nőül vegye a leányomat, akkor jó. Ha nem: akkor Kong-ni lesz a vőm.

— Neked tehát mindegy, akár Kong-ni, akár ez a másik? — kérdezte az én házigazdám.

— Teljesen mindegy, ha ezt örökbe fogadod — felelte a másik. — Azt mondják, hogy ez a tuo-dsze erős és bátor ember; így talán még kedvemre valóbb, mint Kong-ni.

— De szabad-e látnia a leányodat, mielőtt beszélek vele a házasságról? — kérdezte a házigazdám.

— Szi-fán (kelet-tibeti) vagyok, — felelte büszkén a mongol — és egy szi-fán se zárja be a feleségét vagy leányait. Mindenki beszélhet velük. Hozd el hozzám holnap látogatóba.

— Legjobb lesz, ha meghívót küldesz, hogy ne sejtsem semmit — tanácsolta Kong-ni apja.

— Megkapod, — felelte a mongol — te pedig tedd, amit parancsoltam. És ne feledd, hogy a Kiang-lu sohase tréfál, se pedig a terveit keresztül huzni nem hagyja!

— És ha ez a tao-dsze nem akar kötélni állni? — aggodalmaskodott Kong-ni apja.

— Akkor még mindig hátra van a Sárkánytorok — felelte sötéten a mongol. Ott már sokan jobb gondolatra jutottak... De most már megyek. El ne feledd, amit mondtam!

Két ugrással átszökött a falon és kint volt a kertből. Halottam, ahogy lépteinek zaja elveszett a sötétben és vártam, míg Kong-ni apja is eltávozik.

Turnerstick türelmetlenül várt rám és izgatottan kérdezte, mihelyt megpillantott:

— Nos, hol bujkált ilyen sokáig?... És hol van a dsiahur? Bizonyára elszalasztotta?

— Nem a dsiahur volt, — feleltem halkán — nem a dsiahur volt, hanem a Kiang-lu!

— Micsoda?! — kiáltott föl izgatottan Turnerstick. — a főkalóz? A sárkányfiak vezére? És én nem lehettem ott, hogy elfoghattam volna! Ez gyalázat...

— Az én helyemben ön se cselekedett volna másként — feleltem vállat vonva. — Okos ember nem megy fejfel a falnak idegen országban, ellenségek és árulók között.

— Ellenségek és árulók? — hökkent meg Turnerstick. — Hát ilyenekkel is van dolgunk?

— De mennyire! — feleltem komolyan. — Kihallgattam a beszélgetésüket...

— Miféle beszélgetést? — vágott közbe Turnerstick izgatottan. — Kik beszélgettek?

— Kong-ni apja meg a sárkányfiak fővezére — feleltem — és azt határozták, hogy nőül kell vennem a fősárkány leányát, mert különben...

— A fősárkány leányát?! — álmélkodott a kapitány. — Az eszénél van-e, Charley?

— Nagyon is az eszemen vagyok! — feleltem idegesen. — Tehát nőül kell vennem a fősárkány leányát, mert különben a Sárkánytorokba jutok, ahol már mások is megpuhultak.

— Ezt nem értem, — rázta fejét a kapitány bambán — miért kellene nőül vennie azt a leányt?

— Egyelőre még magam se tudom, — feleltem — de majd rájövök. Annyit máris hallottam, hogy Kong-ninak kellene nőül vennie a leányt, de neki valami okból nincs hozzá kedve...

— És így önt rántják elő? — kiáltott föl méltatlankodva a kapitány. — Na, ezért igazán érdemes volt megmenteni annak a nyomorult fickónak az életét!

— Ha szigorúan vesszük, hát ez bizony árulás, — mondtam vállat vonva — de azt hiszem, hogy Kong-ni voltaképpen csak jót akart vele. Azt gondolta, hogy két kézzel kapok a szerencsén, ha az apja örökbe fogad és nőül vehetem a hatalmas fősárkány leányát.

— Na és ön? — kérdezte Turnerstick kíváncsian. — Mit fog tenni? Mi a szándéka?

— Egyelőre várok, — feleltem vállat vonva — de azt hiszem, hogy a dolgok gyorsan fognak fejlődni. Már holnap meghívást kapunk a Kiang-luhoz.

— Na, ennek igazán örülök! — dörzsölte a kezét Turnerstick elégedetten.

— Pedig alighanem veszedelemmel jár ez a látogatás — véltem fejcsóválva.

— Hát aztán? — rándította meg a vállát dacosan Turnerstick. — „Veszedelem az élet fűszere“, mondják a filozófusok. Ma este hát menjünk csak aludni és ne törődjünk azzal, hogy holnap mi lesz. Kitérni a veszedelem elől ráérünk akkor is, ha már a nyakunkon lesz... Jó éjszakát, Charley!

Kezet fogtam a derék kapitánnyal, aztán bementem a szobámba és tíz perc múlva már mélyen aludtam. Egyfolytában végigaludtam az egész éjszakát és csak arra ébredtem föl, hogy a kapitány belépett szobámba és hangosan költögetett:

— Ébredjen, Charley! Már csak önre várunk, hogy a reggeli teát megigyuk!

Gyorsan fölugrottam és néhány perc múlva már lent voltam az ebédlőben, ahol Kong-ni és az apja csakugyan vártak ránk a teával. Reggelire csak teát kaptunk édes süteménnyel, amit Kong-ni apja azzal mentegetett, hogy meg van hiva és miniket is magával kell vinnie.

— Hatalmas és befolyásos barátom ez, — mondta — mandarin a vésett piros korállgommbal. Velem együtt vizsgálta meg dolgozataidat és hálával tartozol neki, — fordult hozzám — mert leginkább az ő buzgalma sürgette ki ezt az oklevelet, amelyet most átnyujtok neked.

Ez volt hát az oklevél, melyet a Kiang-lu az éjszaka valóban „megsürgetett“... Az oklevél szerint „ciasz-sze“ (akadémiai doktor) lettem, aminek nagyon megörültem. A császári pecséttel is megerősített oklevélnek ugyanis nagy hasznát vehettem, mert föltétlen érvényessége volt az egész birodalomban. Megköszöntem hát Kong-ni apjának és azt kérdeztem tőle:

— Hogy hívják azt a főrangú mandarint, akihez el kell mennem veled?

— Ki-cu-fo a neve — felelte az öreg — és hadtestparancsnok. Mikor menjünk hozzá?

— Azt hiszem, hogy egy órával délelőtt, — mondtam szárazon — addig még dolgom van.

Teázás után lementem a kertbe, ahol csakhamar egy nap-számossal találkoztam. Beszédbe ereszkedtem vele s közben megkérdeztem tőle azt is, hogy nincs-e a környéken olyan hely, amelynek „Sárkánytorok“ a neve? ... Tagadóan rázta a fejét, de az arcán megláttam, hogy többet tud, mint amennyit mondani akar. És akkor mindjárt az ötlött az eszembe, hogy hibát követtem el, mikor a Sárkánytorok felől kérdezősködtem.

A kert hátsó részében egy ajtó a szabadba nyílt. Kimentem a zöld ültetvények közé és a hegyek felé ballagtam, amelyeket már tegnap is láttam. Meredek és nehezn megmászható bazaltsziklák voltak s ahogy néztem őket, arra ment egy siheder, aki sovány kecskét vezetett kötélén. Megszólítottam, mire a fiu — mivel mandarin-öltözetben voltam — mélységes hódolattal borult le a földre.

— Mond csak, fiam, — kérdeztem tőle nyájasan — messze van ide a Sárkánytorok?

— Bocsáss meg, uram, — felelte a fiu alázattal — sohase hallottam ezt a nevet.

Ugy tetszett, hogy a „Sárkánytorok“ elnevezést csak a sárkányfiak ismerik és a környéken mit se tudnak erről az elnevezésről. Másképpen tettem föl hát a kérdést.

— Mondd csak, fiam, — folytattam — hát olyan sziklát ismersz-e, amelyikre nagyon nehéz fölmászni és a tetején nagy kiugrás van, az egész pedig olyan, mintha egy óriási torony lenne?

— Oh, hogyha ezt a sziklát keresed, azt mindjárt is megmutathatom, — felelte készségesen a kis pásztorfiu — de előre is megmondom, hogy nem tudsz fölmenni rá.

Egy bambusztörzshöz kötötte a kecskáját és úgy vezetett föl

a hegyek közé. Három szük hasadék nyílt előttünk s a fiu a középső felé vezetett. Öt-hat percig kapaszkodtunk ebben fölfelé s aztán megállt a fiu.

— Odanézz, uram, — mutatott a feje fölé — ezt a sziklát gondolod, de lásd magad, hogy nem juthatsz föl rá, olyan meredek.

— Ha nem tudok rá följutni, mindenesetre visszafordulok — mondtam a fiunak óvatosan.

Husz szapékát (körülbelül hét fillért) adtam neki, amiért idevezetett, de ez oly nagy gazdagság volt a szemében, hogy csaknem megmeredt a boldogságtól.

12. A sárkánytorok.

Mihelyt egyedül maradtam, azonnal tovább indultam a szakadéokban fölfelé és negyedórai fárasztó kuszás-mászás után fönt voltam a sziklagerincen.

Igazán olyan volt, mint egy őrtorony, amelyet létra nélkül teljes lehetetlen volt megmászni. Ahogy figyelmesen vizsgáltam a tornyot, körülbelül két embernyi magasságban két kampót vettem észre, amelyek mintha azért lettek volna ott, hogy rájuk akasszák a létrát, amelyen föl lehet mászni a tetőig.

Ha ez csakugyan így volt, akkor a létrát egész bizonyosan meg kellett találnom a közelben. Sokáig kerestem is, de végre csakugyan ráakadtam egy rakás kő és törmelék alatt. Könnyű, összecuszkható bambuszlétra volt, körülbelül tizenkét méter hosszú. Rögtön széthuztam és beleakasztottam a két kampóba. Közvetlenül a kampók fölött széles kiugrása volt a sziklatorony-nak, amelyen meg lehetett állni és itt, ismét kettős embermagasságban fölöttem, még két kampót vettem észre. Fölléptem a széles kiugrásra, fölhumtam a létrát és újra beleakasztottam a két felső kampóba. Itt ismét volt egy széles párkány és most harmadszor is nekitámasztottam a létrám a falnak, s ekkor végre

fölértem a „torony“ tetejére. És odafönt sajátságos meglepetés ért — a sziklatorony lapos teteje ki volt vájva és körülbelül másfél méter átmérőjű kut volt belefurva!

Ez volt hát a félelmetes „Sárkánytorok“. Akit a torok elnyelt, annak örökre vége volt és erre célzott a Kiang-lu, mikor azt mondta, hogy „ott már sokan jobb gondolatra jutottak!“... De milyen mély lehetett ez a kut? — Beledobtam egy követ, de a várt koppanás helyett panaszos emberi jajszó tört föl a sötét mélységből.

— Már megint jössz? — hangzott a tompa kiáltás. — Még nem vagyok halott, de meghalok.

— Ki van odalent? — kiáltottam izgatottan.

Ugy látszott, hogy aki odalent volt, nem értette meg szavaimat, mert egészen mást felelt.

— Átkozom Buddhát és inkább éhen halok, semhogy hűtlen legyek az én Uramhoz és Istenemhez, — így szólt a válasz. — Az én Atyám hatalmas és Krisztus megszabadít engem, ha úgy tetszik neki!

Háromszor-négyszer is lekiáltottam, de válasz nem hallatszott. A női fogoly — mert női hang volt, amelyet hallottam — úgy látszik anyira bágyadt volt, hogy nem tudott többet beszélni. Gondolkozva álltam meg, hogy mit tegyek. Hogy meg kell mentenem ezt a boldogtalant, az kétségtelen volt — de most se módom, se időm nem volt rá. A kut bizonyára lehetett 25–30 méter mély és kötelek nélkül nem bocsátkozhattam le bele. Különben is egyedül voltam, ahhoz pedig, hogy a kutba lebocsátkozhassam, legalább még egy ember volt szükséges.

Késemet belecsavartam a zsebkendőmbe és lehajítottam, hogy ezzel a jeladással ismét megszólalásra bírjam a foglyot. De hiába hívtam — semmiféle választ nem kaptam. Leszálltam tehát a toronyról és a létrát, miután összecsuktam, ismét gondosan elrejtettem a törmelék alá, ahol találtam. Aztán lemász-

tam a gerincen és hazatértem. Kong-ni már izgatottan várt rám a kertben.

— Atyám már elment — mondta — és a mi palankinjaink is készen állnak. Turnerstick kapitány is teljes diszben várja már az indulást.

Szólanul mentünk befelé a házba és észrevettem, hogy Kong-ni kedélye nagyon nyomott. — Mi történhetett vele?... Még fiatal volt és nem tudott titkot tartani. Mielőtt a házba léptünk volna, közvetlenül az utolsó bokor előtt megállt és halk, fojtott hangon kérdezte:

— Ma reggel beszélgettél a kertben egy napszámossal és a Sárkánytorok felől tudakozódtál?

— Ugy van — feleltem én. — Na és te tudod, mi ez a Sárkánytorok?

— Sohase hallottam a hírét — felelte Kong-ni, de szemei meghazudtolták a szavait.

— Pedig tudnod kell, — mondtam szárazon — mert hiszen te adtad nekem a sárkányfiak jelvényét. Eszerint ismerned kell a lung-yinek titkait is.

— Nem ismerem őket — védekezett Kong-ni. — A jelvényt egy barátomtól kaptam, éppen úgy, mint te is én tőlem kaptad. És ki beszélt neked a Sárkánytorokról?

— Ha nem ismered a sárkányfiak titkait, akkor nem szabad ezt megmondanom, — feleltem vállat vonva — hiszen ez árulás lenne.

Ugy látszik, hogy Kong-ni beérte ezzel a felelettel, mert nem szólt. A kapitánnyal csak pár közömbös szót váltottam s aztán beültünk gyaloghintóinkba. Negyedóra múlva már ott voltunk abban a pompás kastélyban, amelyet Li-tingbe érkezésünkkor legelőször vettünk észre, — s amikor kiszálltunk palankinjainkból: az az óriás jött elénk, akit tegnap éjjel együtt láttam Kong-ni apjával a kertben.

— Üdvözöllek benneteket legjobb barátok és tisztelőtök házában! — így köszöntött bennünket.

— Most pedig engedjétek meg azt a kegyet, hogy vezethesselek benneteket.

Beléptünk a fogadószobába, hol Kong-ni apja egy fiatal lány és egy másik vendég közt ült. A leány magas és karcsu növésű volt; mongol-típusu, szelid arcán mély szomorúság tükröződött. A másik vendég — a dsiahur volt, de semmivel se árulta el, hogy már találkozott velünk. Mind a hárman fölálltak és kínai szokás szerint megmondták a nevüket; a leányt „Kung“-nak hívták, ami gazdagot jelent, a dsiahurnak pedig Laktoeul volt a neve.

Kiung azonnal kiment és nemsokára teát hozott mindnyájunknak, finom zabliszt-süteményekkel s aztán a szifán meghívott bennünket, hogy nézzük meg a kertjét. A kert nem volt olyan szép, mint a Kong-ni apjáié, de viszont az udvar szokatlanul nagy volt, aminek a magyarázatát a szifán adta meg, mikor kinyitott egy ajtót, mely a lóistállóba vezetett.

Kinában vannak a világ legrosszabb lovai: kíváncsi voltam hát, hogy a hadtestparancsnok mit mutat nekünk. A lovász két lovat eresztett ki, amelyek már föl voltak nyergelve. Apró, bozontoszörű mongollovak voltak, amelyek azonban nagyon kitartók és erősek. A szifán udvariásan odafordult Turnerstickhez:

— Ha tudsz lovagolni, barátom, talán megpróbálhatnád az egyik lovat?

— All right! — bólintott a kapitány, mikor tolmácsoltam neki az ajánlatot — nagyon szívesen.

Azonnal fölült az egyik lóra, kétszer körül lovagolt az udvarban, de nagyon lassan és óvatosan s aztán leszállt. Mindnyájan megdicsérték a szép lovaglást, de most a szifán meg a dsiahur ültek fel és a „mongol iskolát“ lovagolták, úgy hogy a lovak tajtékot hánytak és gőzölögtek.

— Majd olyan lovat mutatok neked, amely nem tűr meg embert a hátán. Levet engem és mindenkit, akik megpróbálták.

— Mutasd meg! — kértem a szifánt.

A lovász egy másik ajtót nyitott ki és azonnal mögéje ugrott. Egy pejlo rohant ki rajta, olyan fekete, mint maga az ördög. Rögtön láttam, hogy kitünő kasgaráni fajlo; a szemei lángoltak, az orrlyukaiból tüzet fujt, — szóval pompás telivér paripa volt, csak meg kellett fékezni.

— Hadd tombolja ki magát, — mondta a szifán — akkor talán ráülhetsz; de szállj le rögtön!

— És ha mégis rajta maradok és a ló engedelmeskedik nekem? — kérdeztem.

— Akkor a tied lesz — felelte a szifán.

Kiléptem az udvarra és lehuztam drága felsőruhámat, melyből kendőt csavartam. A pejlo néhányszor elrohant mellettem és hátsó lábaival mindig felém rugott. Mikor ismét közeledett, hirtelen fejére dobtam a ruhát; még néhány ugrást tett s aztán megállt, hogy lerázza a kendőt. Balkezemmel azonnal megragadtam a sörényét, jobbkezem mutató- és középujját pedig mélyen az orrlyukaiba ütöttem. Föl akart ágaskodni, de visszarántottam: és engednie kellett, különben széttépte volna az orrlyukait...

Most különös és izgató játék kezdődött. Fölütöttem a fejét s egy lépést hátráltam: egy rántás — és a ló hátsó lábaira rogyott. A második rántás ismét talpra állította, a harmadik újból lerántotta — és így ment ez tovább. Komoly munka volt, melyben a nyers fizikai erő mérkőzött ugyanazon durva erő ellen, — de a játékban én voltam az erősebb, mert orrlyukánál fogva teljesen hatalmamban tartottam a lovat. A ló gőzölgött és én izzadtam; végre megállt, minden izében nyögött és reszketett. Most megsimogattam a fejét, szügyét és első lábait, miközben kemény hangon beszéltem hozzá, — s aztán a hátán termettem. Föl akart ágaskodni, de egy kemény kiáltás elég volt arra, hogy megjuhászodjék. Aztán engedett combjaim nyomásának és lassu

lépésben, még mindig reszketve és fujva, körülment az udvarban. Most leszálltam a lóról és nevetve fordultam a szifánhoz:

— A ráró tehát az enyém.

— Mondtam ugyan, hogy a tiéd lesz, — felelte a szifán — de azt nem mondtam meg, hogy mikor. Erről majd Kong-ni apja beszél veled.

Nem szóltam semmit, mert tudtam, hogy mire céloz. Kérésre a lovász kihozott egy kötőféket, melyet magam tettem az állatra, miközben simogattam és szeliden beszéltem hozzá. Aztán bevezettem az istállóba, odakötöttem a jászolhoz és zabot szór-tam elébe. Most már tudtam, hogy engedelmeskedni fog s egy-uttal titokban megnéztem az istálló zárját is. Könnyű volt ki-nyitni, mivel csak tolózánya és ütközővasa volt, — s ugyancsak így zárult az udvar kapuja is.

Megnéztük a lakóházat is, mely a kínai felfogás szerint na-gyon előkelő és célszerű volt, bár az európai kényelem szem-pontjából sok fogyatéka volt. Ez alkalommal úgy intézték a dol-got, hogy az egyik szobában egyedül maradtam Kiunggal. A leány nagyon levert volt és meglátszott rajta, hogy már szintén tud az apja szándékai felől. Rövid beszélgetés után hirtelen azt kérdeztem tőle:

— Légy hozzám őszinte és nyíltan felelj. Van-e ismerősöd, akit szeretsz?

A leány megdöbbenve nézett rám, de hallgatott. Tovább sürgettem hát:

— Kérlek, felelj, hogy boldog lehess. Én nem akarok az utadban állni. Nos, megmondod-e?

— Apám nem türi, — szólt végre halkán, habozva — hiszen jól tudod te is.

— Én csak a szándékait tudom, — feleltem — de azt nem, hogy kicsoda az ismerősöd.

— A polgármester fia — mondta a leány, mélyen elpirulva és reménykedve tekintett rám.

— Akkor ő lesz a férjed, — jelentettem ki határozottan — mert én nem választalak szét benneteket... Hát anyád hol van? Él még vagy meghalt?

— Nem halt meg, — rázta fejét a leány s a szemei megteltek könnyekkel — nem halt meg, csak eltűnt. Keresztény lett és apám nem akarta tűrni; azért elszökött.

Hirtelen átvillant agyamon a szörnyű való, amelyről összeborzadtam. Ez a szörnyeteg tehát a tulajdon feleségét zárta be a Sárkánytorokba, hogy a szerencsétlen éhen haljon! Nem mondhattam meg ezt a szegény leánynak, sőt inkább vigasztalni igyekeztem őt:

— Bizzál és légy nyugodt. Ismét viszontlátod anyádat. A keresztények Istene hatalmas és megsegíti, aki benne bizik. Visszahozza anyádat: erről kezeskedem.

— Ha visszaadja anyámat, én is hinni fogok benne, — felelte alázatosan a szegény leány. — És te: megmondod-e apámnak, hogy nem akarsz feleségül venni?

— Mindenesetre — feleltem határozottan. — Apád különben is tudja, hogy miért nem akarok a veje lenni.

— Ugy van, tudom! — hangzott mögöttem a Kiang-lu fenyegető szava.

A nyomorult hallgatózott és most hirtelen elém toppant. Ingerülten intett a leánynak, hogy takarodjék s mikor egyedül maradtunk, gunyosan mért végig tetőtől talpig.

— Miért tudakozódtál ma a Sárkánytorok felől? Mi közöd neked a Sárkánytorokhoz?

Lassan a falig hátráltam, hogy a hátam fődözve legyen s aztán így feleltem:

— Tegnap este kihallgattalak, mikor alkudoztatok rám Kong-ni apjával.

— Ah?! — csattant föl dühös meglepetéssel a Kiang-lu. — Akkor semmi közünk többé egymáshoz. Örökre szakítottunk... Menj, távozzál a házamból.

— Menj előre te, — mondtam óvatosan — én majd követlek.

— Ha félsz, hát előre megyek — szólt a Kiang-lu megvetően és kilépett a szobából.

Egyenesen a lépcső felé tartott és láttam, hogy egy lélek sincs a folyosón. Nyugodtan mentem utána és már csaknem elértem a lépcsőt, mikor nesztelenül kinyílt mögöttem egy ajtó, két izmos kar fonódott a derekamra, két vasmarok pedig úgy összeszorította a torkomat, hogy a lélegzetem nyomban elállt. Görcsösen erőlködtem, hogy kiszabaduljak, de a neszre a szifán is megfordult és rám vetette magát. A megrohanás oly hirtelen jött, hogy nem is igen védekezhettem és a tulerő csakhamar legyűrt.

A fojtogatástól elvesztettem az eszméletemet s mikor ismét magamhoz tértem, koromsötét volt körülöttem. Kezeimet-lábaimat guzsba kötötték, a számat betömtek, úgy hogy teljesen tehetetlen voltam. Hörgő lélegzést hallottam magam mellett a sötétben. Valószínűleg a kapitány hevert ott, akit bizonyára szintén oly orozva rohantak meg, mint engemet.

Ismét foglyok voltunk tehát, — de azért nem aggódtam és próbáltam számolni az időt. De hosszú, nagyon hosszú ideig feküdtünk így megkötözve és senkise törődött velünk. Számításom szerint már réges-régen éjszakának kellett már lennie, midőn végre megnyílt egy ajtó s a lámpa fényénél, amit kezükben hoztak, megismertem a Kiang-lut meg a dsiahurt; az utóbbi gunyosan vigyorogva mondta:

— Megszöktetek tőlem a hadisten templomában, de most majd jobban vigyázok rátok.

Feleletre se méltattam a gazembert s ekkor a sárkányfiak fővezére odahajolt hozzám.

— Te kihallgattál bennünket — mondta — és így mindent tudsz. Nem kell hát semmit se magyaráznom; ezért csak azt kérdezem: megteszed-e, amit követelek tőled?

Mivel szólni nem tudtam, csak a fejemet ráztam, mire a Kiang-lu fenyegetően rivallt rám:

— Akkor mind a ketten a Sárkánytorokba kerültek és nyomorultan éhen veszttek ott. Ha egyszer ott lesztok, mindennek vége: a sárkányfiak fővezérét senkise fogja elárulni!

Ismét a fejemet ráztam s ekkor a Kiang-lu éleset fütyöntett. Azonnal négy izmos kínai rohant be a szobába, ketten-ketten megragadtak és kihurcoltak bennünket az udvarra. Ott belöktek két palankinba, ezeket rögtön fölkapták és elindultak velünk.

Még vagy féltucat gazfickó csatlakozott hozzánk s a menet ekkor, megkerülve a városkát, egyenesen a szakadék felé tartott, melyet délelőtt megmásztam. Mikor fölértünk odáig, ahol a sziklagerinc kezdődött, kihúztak bennünket a palankinból és köteleket kötöttek a hónunk alá. Eközben a Kiang-lu előre ment és a dsiahur vigyázott ránk. A hely, ahol a létrát elrejtette, mindenestre a King-lu titka volt, amit nem akart elárulni és ezért ment előre egyedül. Most minket is fölvenszoltak a kötelekkel a sziklatorony tövéig, ahol a dsiahur durván belénk rugott és gunyosan röhögve mondta:

— Itt az utravaló, gazemberek, hogy megemlékezzetek rólam, ha meghaltok!

A banditák mind fölkusztak a sziklatoronyra, melybe a Sárkánytorok volt vájva, aztán minket is föl húztak oda. Fővezérük még egy próbát akart tenni velünk. Kivette számból a bele tömött kendőt s félig kérő, félig fenyegető hangon kérdezte:

— Felelj utoljára, de jól vigyázz a szavaidra!... Akarsz-e engedelmeskedni?

— Nem — feleltem határozottan. — Nem engedelmeskedem, hanem meg foglak büntetni.

— Akkor halott vagy — mondta a Kiang-lu dühösen. — Le vele a torokba!...

A pribékek megragadtak, áthúzták hónom alatt a köteleket és leeresztettek a mély sziklakutba. Ahogy fenékre értem, azon-

nal kihúztam hónom alól a kötelet és tehetetlenül hevertem a földön.

— Ki van itt? — kérdezte egy gyöngye női hang.

— A Kiang-lu egyik áldozata — feleltem. — Éhen kell elvesznem, mint neked. Meg akarod-e menteni magadat, engemet és a leányodat?

— Hát megmenthetem? jajdult föl a nő panaszosan. — Hiszen én is rab vagyok!

— Ma reggel egy kést dobtam le neked — szoltam gyorsan. — Meg vagy-e kötözve?

— Nem, szabad vagyok! — hangzott a felelet.

— Akkor fogjad a kést gyorsan — parancsoltam — és vágd ketté a köteleimet.

Az asszony szótlanul engedelmeskedett, bár éreztem, hogy a kezei reszketnek. A kapitányt még le se eresztették a kut fenekére, amikor én már szabad voltam.

— Add ide a kést! — szoltam az asszonyhoz.

És alighogy a kapitány leért a kutfenékre, máris szétvágta a kötelékeit.

— Gyorsan, kapitány — sugtam neki. — Rögtön fölme gyünk innen!

— Ejha, Charley! — lihegett Turnerstick, miután kivette szájából a beléje gyömösölt zsebkendőt. — Hát hogyan jutott ily gyorsan késhez?... Várjon csak egy kicsit, míg kifújom magamat. És aztán hogyan akar följutni ebből a meredek kútból?

— Majd egymásnak vetjük a hátunkat, — feleltem — s a kezünkkel és lábunkkal földolgozzuk magunkat... De sietnünk kell, hogy még odafönt érjük a gázfickókat.

— Rajta hát, Charley! — felelte a kapitány. — Most már tudok lélegzeni...

— És engem itt hagytok? — siránkozott a szegény nő pa-

naszosan, mikor látta, hogy fölfelé kapaszkodunk. — Hiszen azt ígérted, hogy megmentesz engem is!

— Ne aggódjál, — csitítottam szegényt — mindjárt visszajövünk érted!

Hátunkat szorosan egymásnak vetve, gyorsan kapaszkodtunk fölfelé. A fegyvereinket ugyan elvették, de a késem megvolt és ez sokat ért. Mikor a párkányhoz értünk, egy lökessel kint voltunk a kutból s oly halkan, ahogy csak lehetett, talpra álltunk... Már csak a Kiang-lu állt a sziklatorony párkányán. Háttal felénk fordulva nézte a holdvilágos tájéket.

— Lökje le a hasadékba, Charley! — biztatott Turnerstick kapitány suttogva.

— Nem, ez alattomos gyilkosság lenne — suttogtam a fejeimet rázva. — A kötél még itt van; megkötözzük hát és leeresztjük a kutba, de előbb fölhuzzuk a feleségét...

— A feleségét? — szörnyedt el Turnerstick. — Hát az a nő odalent a felesége volt?

— Mindenesetre — feleltem.

— Ez a gazember — hörögte a kapitány fogcsikorgatva.

Haragjában, mindenről elfeledkezve, dobbantott a lábával s a Kiang-lu összerезzenve fordult meg erre a neszre. Mikor meglátott bennünket, kiáltani akart, de a szó torkán akadt az ámulattól és rémülettől. Én ellenben diadalmas gunnyal mondtam neki:

— Nos, fordult a kocka, ugy-e?... Nem megmondtam, hogy megbüntettek? Add meg magad!

Válasz helyett a Kiang-lu két keze két-két ujját a szájába dugta és élesen rikkantott. A mélységből rögtön ugyanolyan éles fütyszó hallatszott... A cinkostársai meghallották a jelt és bizonyára azonnal meg is fordultak, hogy feljöjjenek érte.

Most már tehát cselekednem kellett. Hirtelen rá akartam rohanni a Kiang-lura, de a bandita nem engedhette, hogy a harc ott folyjon le, ahol állt — közvetlenül a sziklapárkány

szélén — s ezért hatalmas ugrással felém szökött. Villámgyorsan előre löktem ökölbe szorított két kezemet, úgy hogy a haramia ezeknek szaladt, — s ahogy visszatántorodott: Turnerstick vasökle sujtott le a koponyájára... Egy vérfagyasztó sikoltás, — és a sárkányfiak vezére hanyatt zuhant le a szakadékba!

Visszafojtott lélegzettel hallgattuk a tompa puffanást, ahogy a Kiang-lu teste a szakadék fenekére zuhant és kétségtelenül agyonzuzta magát.

— De most már tovább ne törődjünk vele, hanem önmagunkkal... Nézze: a dsiahur megfordult a hat emberrel. Szerencsére nem jöhetnek föl, mert a King-lu ismét fölhozta és elrejtette a létrát.

— De körülzárnak és megostromolnak bennünket — vélte a kapitány. — Most mit teszünk?

— Legelőször is fölhuzzuk az asszonyt — feleltem. — Lebocsátom önt a kötélre, ezt megköti ön az asszony hóna alatt s akkor először az asszonyt, utána pedig önt huzom föl a mélységből.

Mindez pár pillanat alatt meg is történt és fölhuzzuk a szegény asszonyt. De az erős, hűvös levegő oly hatással volt rá, hogy nyomban elájult. Most tehát minden figyelmünket az ostromlókra fordíthattuk, akik eközben egészen a sziklatorony aljáig értek.

— Kiang! — kiáltott föl a dsiahur izgatottan. — Mi történt és mit parancsolsz?

— Lu! — feleltem a jelszó második szótagjával. — Miért jöttetek vissza?

Világos volt, hogy a dsiahur csak az alakomat látja és a Kiang-lunak tart engem. Meg kellett hagynom ebben a tévedésben s ezért iparkodtam utánozni a halott hangját.

— Ki kiáltott odaát a hegyen? — kérdeztem. — Valami yung-lin lehet ott, aki segítséget kér.

Odaát kiáltottak? — csodálkozott a dsiahur. — Hát nem te voltál?

— Persze, hogy nem én! — feleltem. — Menjeteek föl a hegyre és nézzétek meg, hogy mi van ott.

Megfordultak és elmentek, úgy hogy tiszta lett a levegő. Megvártam, míg eltűnnek a szakadék kanyarulatában s akkor mi is hozzáfogtunk a lemászáshoz. Karomra vettem a nőt és én szálltam le elsőnek a létrán, mialatt Turnerstick kapitány két kézzel fogta a kötelet, melyet óvatosságból a derekamra kötöttem, hogy a mélységbe ne zuhanjak, ha esetleg félrecsuszik a lábam. De szerencsére nem történt semmi baj és minden veszedelem nélkül lejutottunk a palankinokig. Ott se találtunk egy lelket se, mert a hordozók szintén a dsiahurhoz szaladtak, mikor vezérük kiáltását meghallották.

— Hová visztek? — kérdezte gyöngye hangon az asszony, aki ezalatt ismét eszméletre tért.

— Haza Kiunghoz, a leányodhoz, aki sokat sirt utánad — feleltem én.

— Istened, aki az enyém is, fizesse meg, amit velem teszel — hálálkodott a szegény asszony.

Béültettük az egyik gyaloghintóba, melyet a kapitány megfogott elül, én pedig hátul és így siettünk haza felé. Megkerültük a várost, mint amikor jöttünk és éppen a Kiang-lu háza felé akartunk befordulni, mikor egy férfi jött velünk szemközt.

— Kik vagytok...

Jóformán ki se mondta a kérdést és máris örülten menekült a bokrok közé. Kong-ni édes apja volt, aki bizonyára nem számított arra, hogy valaha még élve lát bennünket.

— Utána, Charley! — kiáltott föl a kapitány. — Tegye le a hintót és fogjuk el.

— Nem érünk rá, kapitány — ráztam a fejemet. — Most a magunk bőrét kell mentenünk.

Tovább mentünk a kert mellett, amikor egyszerre csak úgy

tetszett, mintha valaki bujkálna a bambusz-bokrok közt. Intetem Turnersticknek, hogy álljon meg és tegyük le a gyaloghintót. Aztán közelébb léptem a sövényhez és valóban megpillantottam egy gubbaszkodó alakot a bokrok közt.

— Ki vagy és mit csinálsz itt? — kérdeztem tőle szigorúan.

— Sétálok — dadogta zavartan a fiatalember.

— Négykézláb? — kérdeztem gunyosan.

A fiatalember nem felelt s ekkor megvillant bennem egy gondolat, hogy ki lehet.

— Ha te vagy a polgármester fia, mond meg, — szóltam hirtelen. — Barátod vagyok.

— És mit akarsz tőlem? — kérdezte kitérően.

— Ha Kiung még a kertben van, siess hozzá és mondd meg neki, hogy nyisson ajtót — parancsoltam. — Mondd meg neki, hogy visszahoztuk az anyját.

— Az anyját?! — kiáltott föl álmélkodva a kínai. — Igazat mondasz?

— Igen, itt vagyok! — hangzott az elgyötört asszony szava a palankinból.

A kínai rögtön átugrott a kerítésen és hallottuk, amint lélekszakadva szaladt a ház felé. Ismét fölveztük a gyaloghintót és csakhamar az ajtóhoz értünk vele. Kiung már ott várakozott reánk a fiatalemberrel együtt. Mialatt az anya és leánya siró ujjongással borultak egymás nyakába, félrehívtam a leány kedvesét és halkan figyelmeztettem:

— Lehet, hogy Kiungot és anyját új veszély fenyegeti, de apád hatalmas. Légy hát résen és oltalmazd meg őket.

Most örömtől ragyogó arccal lépett hozzám a leány és ki nem fogyott a hálálkodásból.

— Hol találtad meg őt? — kérdezte, a kezeimet szorongatva boldogságában.

— Nem mondtam, hogy Istenem hatalmas és vissza adja őt neked? — feleltem kitérően. — Most bizzál benne és

adj hálát neki. A többi majd anyád maga mondja el neked. Most adj neki ételt és italt, minket pedig vezess föl apád szobájába.

— Menjetek föl magatok, — mondta Kiung — a mellett a szoba mellett van, amelyben délben voltunk. A szoba ki van világítva. De hát az apámat hol hagytátok?

— Később majd megtudod azt is — feleltem. — Most csak ápolj az édesanyádat.

Intettem a kapitánynak és fölszaladtunk a lépcsőn a szobába. Mindenünk, amit a rablók elszedtek tőlünk, az asztalon hevert: revolvereink, óráink és a pénzünk. Mialatt gyorsan zsebre raktunk mindent, odalent hangos beszédet halottunk. Az egyik Kiung volt, a másik a dsiahur.

— Ki jött ebben a palankinban? — kérdezte a dsiahur.

— Az anyám — felelte Kiung.

— És ki hozta haza?

— A két kuang-fu (európai), aki ma vendégünk volt — felelte a leány.

— Megölték apádat, — kiáltott közbe izgatottan a dsiahur — és lehajították a Sárkánytorokba. Mondd meg, hogy hol vannak, mert meg kell halniok!

— Most mentek föl apám szobájába, — mondta Kiung — de nem hiszem, hogy ők a gyilkosok.

— Hallottunk, hogy sok ember lép a tornácba, ahol nagy lármá támadt. Gyorsan eloltottam a lámpást és az ablakhoz léptem. Kinézve rajta, láttam, hogy egész csapat ember közeledik a házhoz futólépésben. Ezeket Kong-ni apja hozta ránk a városból.

— Menekülnünk kell, kapitány! — kiáltottam föl. — Előre, míg el nem késünk. Ugy látszik, hogy itt a városban több a yung-lin, mint a becsületes ember.

A kapitány ugyan jobb szeretett volna verekedni, de én kiuszkoltam a folyosóra és lekaptam egy hosszú ruhát a szögről.

Gyorsan az épület oldala felé siettünk, amerre egy lélek se járt. Kinyitottam az ablakot, megkötöttem hozzá a hosszú ruha egyik végét s aztán lemásztunk rajta mind a ketten. Turnerstick elégedetten dörzsölte a kezeit.

— És most merre, Charley? — kérdezte vidáman.

— Az istálló felé! — mondtam jókedvűen. — Lovakon szökünk: így legalább nem érnek utól.

Kinyitottam az istálló ajtaját és először is azt a kis lovat vezettem ki rajta, amelyiken reggel Turnerstick kapitány lovagolt. Miután nyergelni már nem volt idő, mindjárt visszamentem azért a vad ráró-paripáért, amelyet és fékeztem meg. Az állat nyomban megismerte a hangomat, de a sötétség miatt kissé makrancoskodott. Mire sikerült kituszkolnom az udvarra, akkor már az üldözők belökték az épület hátulsó ajtaját és kitódultak rajta.

— Itt vannak! Fogjátok meg őket! — üvöltözött a dsiahur és a kapitányra vetette magát.

De ekkor eldőrdült a revolver Turnerstick kezében és a mongol lerogyott. Az üldözők megtorpantak a revolver dörrenésére és ez a pár pillanatnyi habozás elég volt arra, hogy ki nyissam a kaput és lóra kapjak.

— Előre, kapitány! — kiáltottam föl harsány hangon — a folyó mentén, balra...

— Well, Charley: én fődözöm a visszavonulást! — ujjongott a kapitány.

Villámgyorsan kiugrattunk a kapun és Turnerstick kapitány gyorsan egymásután kétszer a levegőbe lőtt, hogy megfélemlítse és visszatartsa üldözőinket. Ez sikerült is, úgy hogy mikor a tömeg ismét észbe kapott, mi már jó néhány száz lépés egérutat kaptunk. Ekkor ugyan vad üvöltözéssel eredtek utánunk, de pár perc múlva mind elmaradoztak mögöttünk az országuton...

Másnap délután már Cantonban voltunk és este felé, a két lóval együtt, följutottunk a derék „The Wind” fődélzetére. Pompás vacsora után, az illatos feketekávé mellett szivarozva beszélgettünk éjfélig s azzal az igérettel váltunk el, hogy másnap kirándulunk Macaóba.

— Hogy miért?...

— Természetesen azért, hogy megköszönjük a derék hollandus szakácsnőnek a nagyszerű segítséget, amellyel az oldalunkon harcolt a sárkányfiak ellen!

Vége.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A LEÁNYRABLÓK.

1. Embervadászat.

A Peninsular and Oriental Company egyik gőzösén érkeztem Ceylonba és Point de Galle kikötőjében szálltam partra. Itteni tartózkodásomat rövidre akartam szabni, mert utazásom célja Bombay volt, — de különböző körülmények miatt hosszabb ideig maradtam a csodaszép szigeten. A Hotel Madras-ban szálltam meg, ahol egy igen derék, bár különös természetű angol lorddal hozott össze a sorsom.

A neve Sir John Raffley volt: s ő maga vérbeli angol volt, a szó legszorosabb értelmében. Hallgató és magába zárkózott „gentleman“ volt: azok közül az angolok közül való, akik bebarangolják a földgolyó minden zegét-zugát, végtelen egykedvűséggel élik át a legnagyobb veszélyeket és leghajmeresztőbb kalandokat, hogy aztán fáradtan és unottan huzódjanak meg valamelyik londoni zártkörű klubban, ahol csak nagy ritkán lehet hallani egy-egy kurta megjegyzésüket.

Ilyen „spleen“-es és hajlandóságu különös volt sir John Raffley is, de mogorva, szögletes külseje mégis érző, jó szívet takart, amely sohase tagadta meg nemes hajlandóságait. Kelet-India főkormányzója a nagybátyja volt és most is tőle jött, fontos iratokkal a ceyloni helytartó számára.

Most ott állt velem Point de Galle világitótornyának magas

erkélyén, mit se törődve a kikötőben nyüzsgő tarka forgalommal, amelyben én gyönyörködtem. Rákönyökölt az erkély korlátjára és maga mellé támasztotta „chair-and-umbrella-pipe“-jét, a londoni Utazók Klubjának megtisztelő ajándékát, amely számnak olyan művészies szerkezete volt, hogy a gazdája szükség szerint botnak, széknak (chain), kardnak, esernyőnek (umbrella), messzelátónak és pipának (pipe) is használhatta. Erre a „szék-esernyő-pipá“-ra legalább is oly büszke volt, mint pompás kis yachtjára, mely lent horgonyzott a kikötőben és a híres greenocki hajógyár egyik legsikerültebb remeke volt.

Mig a kikötőben hemzsegt a vitorlásokat, gőzösöket, bárkákat és csónakokat vizsgáltam, egyszerre csak szemembe tűnt egy szakasz bennszülött katona, mely a tengerbe nyuló sziklához közeledett. Elül, két fegyveres közt, hátrakötött kézzel lépegetett egy bennszülött: s abból, hogy a bennszülött meg volt kötözve, azt következtettem, hogy valami főbenjáró bűnt követett el és most kivégezni viszik. Mivel gondoltam, hogy a dolog érdekelni fogja, kétszer is a nevéen szólítottam, de nem kaptam feleletet.

— Sir John Raffley! — kiáltottam végre — nem nézne kissé oda, a sziklára?

— Hm, — dűnnyögött a nemes lord kelleetlenül — aztán mi történik ott?

— Azt hiszem, valakit a vízbe dobnak, — feleltem izgatottan — egy embert.

— Well, — bólintott Raffley unottan — mi közünk hozzá? Ha a tengerbe lökik, hát hagyja nyugodtan a vízbe fulni, Charley.

— Mégis szeretném tudni, hogy mit követett el a szerencsétlen! — tűnődtem félhangosan. — Nézze csak, sir John: mind a két karja hátra van facsarva és összekötözve.

— Meg van kötözve? — kérdezte fölháborodva. — Nahát, ez gyávaság és kegyetlenség.

— Hol van az a fickó, Charley? — kérdezte sir John kissé oldalt fordulva.

— Odaát a sziklanyelven — feleltem, kinyujtva kezemet a tengerbe nyuló sziklák felé.

A menet eközben a szikla tetejére ért és ott megállapodott. A katonák körülvették a megkötözött szingalézt (ceyloni bennszülött) és sir John Raffley, aki megigazította a szemüvegét, hogy jobban lásson, most egyszerre csak megélenkülve kiáltott föl:

— Ejha!... Lehetséges volna, hogy ez a fickó éppen Kaladi legyen?!

— Kaladi?... Kicsoda ez, sir John? -

— Majd később megtudja — felelte sir John. — Előbb azonban meg kell győződnöm róla.

Fölvette híres ernyőjét, messzelátót csinált belőle, amelyen át figyelmesen vizsgálta a sziklanyelven álló kis csoportot, aztán két ujját a szájába dugta és csikósmódra hatalmasat füttyentett. A halálra ítélt is meghallotta az éles füttyöt és ekkor különös dolog történt. Az elítélt fölütötte mélyen lehorgaszott fejét, mintha ismerte volna ezt a jelzést és gyors mozdulattal fölnézett a világítótoronyra. Sir John másodszor is füttyentett és egyuttal körben csóválta ernyőjét a feje fölé.

A hatás rögtöni és meglepő volt. A vízbefojtásra ítélt hirtelen szétlökdöste a mellette álló katonákat, akiket ez a támadás egészen váratlanul ért, aztán hatalmas szökéssel a szikla szélén termett és pompás fejes-ugrással lebukott a tenger hullámaiba.

A szingaléz, vagy ötven lépésnyire a sziklától, valóban fölbukott a hullámokból és összekötözött kezekkel is úgy uszott, mint a hal.

— Jól ismerem a fickót, — dörzsölte a kezeit sir John — Kaladi ez, az én régi szolgám, akinél jobb uszó és buvár nincs egész Ceylon szigetén; hiszen gyöngyhalász volt! És a tökfílkó mudellier (bíró) ezt a fiut akarta vízbefojtani! Hahaha!

— Azért ismert rá tehát az ön füttyentésére ez az ember! — jegyeztem meg.

— Hát persze! — bólintott sir John. — És nézze: mily pompásan uszik, egyenesen a világítótorony felé.

Közben az uszó menekült elérte a partot és lélekszakadva szaladt a világítótorony felé. Mi is lesiettünk tehát a lépcsőn és az ajtóban találkoztunk vele.

— Visnu áldjon meg, szidi, — hálálkodott lihegve. — Közel voltam a halálhoz, mert már csak a lábaimat akarták összekötni és a szememet bekötni, hogy a tengerbe vessenek. De te maharádza (hatalmas ur) vagy és megmented Kaladit, a te hű szolgádat, ugy?

— Well, megteszem — felelte sir John, elvágdosva a háncsköteleket Kaladi karjain. — Hanem mit követtél el, gézengúz, hogy halálra ítélték?

— Oh, semmit, szidi, — mentegetőzött a szingaléz — csak a késem volt nagyon éles és mélyen talált beszaladni annak a sárga ördögnek a mellébe.

— Ah, megöltél egy kinait? — kérdezte sir John könnyedén. — És miért ölted meg?

— El akarta rabolni Molamát, az életem boldogságát! — tört ki szenvedélyesen Kaladi.

— Ostobaság! — bosszankodott sir John — mindig ezek a vászoncelések az okai minden bajnak. De most hagyjuk ezt. Tudod, hol a Hotel Madras; most is ott lakom. Egy óra múlva jőjj oda, most pedig szaladj, mert már itt jönnek az üldözőid. De gyorsan, mert még megfognak!

Kaladi pár ugrással eltűnt a sűrű bambuszbokrok közt, és éppen idején, mert a katonák már lélekszakadva rohantak felénk. Sir John szokott egykedvűségével állt szembe a katonák vezetőjével, aki nemsokára odért hozzánk.

— Hol van Kaladi, aki megszökött tőlünk? — kérdezte lihegve a vezető.

— Mi közöm hozzá! — hangzott a nyers felelt.

A katona meghökkent a szigorú hangra, amelyet nem várt, mivel érezte, hogy igaza van.

— Ön füttyült és integetett neki, hogy szökésre csábítsa! — fakadt ki a katona hevesen.

— Az igaz — bólintott sir John elégedetten. — Van talán kifogásod ellene?

— El kell fognom önt! — jelentette ki a katona szigorúan.

— Elfogni, engem, egy angol peert (főurat), ezen a gyík-szigeten?... Ember, te tisztára megőrültél! Menj haza és tégy hideg borogatást a fejedre. Kaladi az enyém és azt teszem vele, amit akarok. Ő az én szolgám és a mudellier nem parancsol neki, se pedig egy hajaszálát se görbitheti meg.

— Akár az ön szolgája Kaladi, akár nem: én letartóztatom önt.

Sir John szólni se tudott a nagy gyönyörűségtől. Boldogan kotorászott elő a zsebeiből két óriási revolvert, amit látva, én is előszedtem a magamét.

— Ön védekezni akar? — kérdezte a ceyloni katona ijedten. — Hiszen ez...

— Ha nem pusztulsz el innen, hát bizony beléd lövünk — mondta sir John kedélyesen.

Az ember szemmel láthatólag zavarban volt. A kötelesség küzdött benne a félelemmel, de úgy látszott, hogy ez az utóbbi győz, mert most némi habozás után, azt kérdezte a katona:

— Ön azt mondta az előbb, hogy Anglisztánba való, ahol a nagy királyné lakik?

— Ugy van, fian, — bólintott sir John, a pofaszakállát simogatva — én maharádása vagyok Anglisztánba, ez a barátom pedig még nagyobb maharádása Germanisztánból. Ha nem hiszed, mindjárt be is bizonyítom. Tudsz-e olvasni?

— Tudok, — felelte a katona, jöllehet egy árva betűt se ismert és csak azért hazudott, hogy alantasai előtt fönn tartsa a tekintélyét. — Van igazoló írásod?

Sir John a zsebébe nyúlt, elővette zsebéből a Hotel Madras

állapját és szótlannul odanyujtotta a katonának. Az ember fogta a lapot, tisztelettel a homlokához emelte, aztán komoly, fontos szakértői ábrázattal nézegette s eközben mozgatta az ajkait, mintha olvasna. Aztán roppant gondosan összehajtogatta az étlapot, a melléhez szorította és visszaadta sir Johnnak.

— Igazat mondott, szidi — jelentette ki, mélyen meghajolva. — Önök napnyugati maharásák: ide van írva. Ha tehát elmennek a mudellierhez és megmondják neki, hogy Kaladit csak azért hagytam megszökni, mert az önök szolgálja volt: akkor szabadon bocsátom önöket.

Sir John beleegyezett ebbe a megoldásba, mire a katona mély tisztelettel köszönt és csapatával együtt elvonult, mi pedig hazafelé indultunk a városba. A kikötő felől sajátságos, egyhangu dal hallatszott egy kínai dsonkáról, melynek vasmacská-ját éppen akkor huztak föl. Sir John megállt a rakodóparton és pár pillanatig figyelmesen nézte a kínai hajót, majd így szólt.

— Három árbócos dsonka! Rossz utánzata az amerikai klip-pereknek és a szántóvitorlája bizonyára arra való, hogy gyorsítsa a járását. De miért huzza föl a vasmacskáját már éppen most, amikor az apály még messze van? Fogadni mernék, hogy rosszban töri fejét a kapitánya.

— Gyerünk haza, Charley.

Jó félórája otthon voltunk már és Kaladi még mindig nem jelentkezett. Ugy látszott, hogy valami baj érte a fiut és sir John már elhatározta, hogy ha öt percen belül nem jön meg, akkor ő egyenesen a mudellierhez siet és tőle kéri számon Kaladit. Még három perc hiányzott a kitűzött időhöz, mikor az utcán szokatlan lármá támadt. Hangos kiabálás és lábdobogás hallatszott föl a nyitott ablakon. Azonnal lesiettünk a kapuba és éppen akkor értünk oda, mikor szélsebesen elnyargalt előttünk egy ember, akit vagy száz főnyi tömeg kiabálva üldözött.

— Charley, ez Kaladi volt! — kiáltott föl sir John. — Bizo-

nyosan meglepték, mikor hozzánk akart jönni és megismerték; most pedig üldözik, hogy elfoghassák.

— Nos, akkor jó lesz sietni, hogy ott legyünk a mudellier-nél, mire elfogják! — jegyeztem meg.

— Hogy elfogják?! — nevetett sir John. — Persze, Charle, maga nem tudja, hogy Kaladi nemcsak a legjobb uszó, hanem a legkitartóbb futó is, akit csak ismerek. De azért nem bánom, ha meglátogatjuk a mudelliert. Csak menjünk föl átöltözni.

Fölmentünk a szobába, de alig kezdtünk öltözködni, mikor az ajtó halkán kinyílt és Kaladi jött be rajta, lihegő lélegzettel, verejtékben uszva.

— Bocsásson meg, szidi, hogy megkéstem — mondta zihálva. — De a gazemberek rám ismertek és el akartak fogni. Persze, elszöktem előlük és a kerten át ugrottam be a fogadóba.

— Derék fickó vagy, Kaladi! — nevetett sir John. — Tudnia kell, Charley, hogy a cápák már rég fölfaltak volna, ha Kaladi meg nem ment. A negombói zátonyoknál történt, hogy látni akartam a gyöngyhalászatot egész közeli-ről s ahogy fölkapaszkodtam a yachtom korlátjára, egy hirtelen lökéstől a tengerbe estem. A yachton nem vettek észre semmit, de szerencsére Kaladi meglátott, mikor a víz alá buktam. Ő, szegény, éppen akkor jött föl és ámbár három percig volt a víz alatt, mégis azonnal eleresztette minden zsákmányát és oda uszott hozzám, hogy kimentsen. Éppen jókor ért oda, hogy föntartson a víz színén, mert én magam bizony rossz uszó vagyok. És tartott, küzdött velem vagy félóráig, míg a yachton is észrevették a balesetet és végre kihalásztak. Na hát: így volt... Most pedig Kaladi itt marad és mi elmegyünk a mudellierhez, hogy végképp elsimit-suk a dolgát.

A mudellier háza előtt egész csomó léhűtő cseléd őgyelgett. Nem akartak beereszteni bennünket, mivel már későn volt, de sir John egyszerűen félrelökdöste az útjába állókat s így végre

bejutottunk a mudellierhez. Kicsi, vézna ember volt, sárga selyemkaftánban és, ámbár színleg „keleti nyugalommal“ ült maga alá szedett lábain, feszült vonásain mégis meglátszott, hogy agggódik, mert meghallotta a külső lármát.

— Mit akarnak az urak? — kérdezte, miután sir John jónapot kívánt neki.

— Legelőször is le akarunk ülni, — felelte sir John és kényelmesen letelepedett a mudellier jobb oldalára, nekem pedig intett, hogy üljek a hivatalnok mellé balra. — Aztán pedig, — folytatta sir John kedélyesen — figyelmeztetlek, hogy nem sokáig maradsz mudellier, hacsak meg nem jön az eszed

— Mit beszélsz? — kérdezte a bíró, fölütvén a fejét. — Nem értek, uram!

— Majd mindjárt megérted — felelte sir John. — Mondd csak: kié ez a sziget?

— Anglisztán nagy királynőjeé, akit sokáig tartson meg Visnu — felelte a mudellier.

— És ki adta neked ezt a hivatalt?

— A kormányzó, a mi nagy uralkodónőnk szolgája — felelte a mudellier alázatosan.

— És ez a kormányzó el is veheti tőled a hivatalt, amit adott? — kérdezte tovább sir John.

Mindenesetre, ha úgy tetszik neki.

— Na, hát akkor el is veszi tőled! — jelentette ki sir John. — Mert mi jogon üldözöd Kaladit?

— Kaladi megölt egy embert, — felelte a bíró — a Hajangcse egyik matrózát, aki hozzányult a jegyeséhez, mire Kaladi szó nélkül leszurta. A dsonka kapitánya panaszt tett nálam és megtorlást kívánt.

— Én pedig kijelentem neked, — mondta sir John — hogy Kaladi fölött nincs jogod itélkezni, mert ő az én szolgám!

— Akkor te vagy az az angol, aki megszöktetted Kaladit?

— kérdezte a mudellier. — Akkor megbüntettek, mert nem bizonyíthatod be, hogy Kaladi most is a te szolgád.

Sir John mosolyogva a zsebébe nyúlt és elővette hosszú revolvereit.

— Ha nem hiszel nekem, akkor mindjárt „gentlemanlike” beszélhetünk egymással.

— És hogy megy az? — kérdezte a mudellier aggodalmasan.

— Oh, nagyon egyszerűen! — magyarázta sir John. — Fogjad csak ezt a pisztolyt... Most háromig számolok, aztán lövök; és te is lösz... Rajta hát! Egy... kettő... há...

— Megállj! — ordított a mudellier ijedten fölugorva. — Miért akarsz agyonlőni engem?

— Mert nem hiszed, amit mondok.

— Dehogy nem hiszem, csak tedd el a pisztolyodat! — tiltakozott a mudellier.

— Szóval most már tudod, hogy Kaladi az én szolgám és nem üldözöd tovább?

— Én üldözöm?! — méltatlankodott a mudellier. — Eszem ágában sincs! Azonnal intézkedem, hogy senki ne merje többé zaklatni. És, ha mégis kézre kerülne, nyomban elküldöm hozzád. Mi a neved?

— Sir John Raffley.

— Micsoda? — ugrott föl a mudellier ijedten — a helytartó unokaöccse?!

— Az vagyok.

— Na, én meg már tegnap óta várlak — csóválta fejét a mudellier. — Leveled van itt Kandy kormányzójától... Parancsolj, uram.

Sir John átvette a levelet és elolvasta. Aztán elégedetten mosolyogva mondta:

— Nos, Charley, egy kellemes ujság. Meghívót kaptam a kormányzótól elefántvadászatra. Reménylem, hogy velem tart?

— Mindenesetre, — feleltem örömmel — sőt köszönöm, hogy elkísérhetem.

— És te is velem jössz — fordult sir John a mudellierhez, aki földig hajolt.

— Nagy tisztesség ez nekem, oh maharádsa! — mondta hálálkodva.

Kikisért bennünket az ajtóig és odaintett hat fáklyás embert, akik hazáig kísérték bennünket. Otthon Kaladi már nyugtalanul várta sorsának fordulását s mikor sir John megmondta neki, hogy szabad, alig tudott hová lenni örömeiben.

— Hogy köszönjem meg ezt neked, oh szidi? — hálálkodott ragyogó arccal.

— Légy a szolgám ismét, ameddig Ceylonban leszek — felelte sir John. — És mindjárt készülődhetsz is, hogy elkísérj, mert holnap elefántvadászatra megyünk.

2. Elefántvadászat.

Másnap reggel, alig hogy fölöltöztem, már hivatott sir John. Reggelizés közben elmondta, hogy már elküldött a mudellierért s mihelyt ez megérkezik, azonnal indulhatunk, mert Kaladi már készen van. Sir John már a yachtja kormányosát is utasította, hogy még aznap szedje föl a horgonyt és menjen át Colombo kikötőjébe, ahol várjon meg bennünket.

Mi magunk vasuton mentünk Colombóba és Kaladi magával hozta Molamát, a menyasszonyát is. Az utazás baj nélkül történt és napszállatkor már a szállásunkon voltunk. Nemsokára megjelent a „Fecske“ yacht kormányosa is, aki jelentette, hogy a földézetten minden „all right“.

— De van egyéb jelteni valóm is — folytatta a derék Tom. — Tegnap este felé egy nagy kínai dsonka hagyta el Point de Galle kikötőjét és ma reggel a „fekete városrész“-ből, ahol csak bennszülöttek laknak, több leány eltűnt. És én utközben

a yachttal közel kerültem a dsonkához, melynek földéjzetén több szingeléz-leányt láttam.

— Leányrablók? — csóválta a fejét sir John. — Alighanem tévedsz, Tom!

— Pedig van itt egy leányrabló kalóz, sir — erősködött a kormányos. — A csapszékbén is beszéltek róla. Kinai kalóz, sir, aki a bandája számára rabol leányokat. Most állítólag Csiláhba megy.

— Csiláhba? — ismételte sir John elgondolkozva. — Akkor még találkozhatunk vele.

A kormányos elment, mi pedig másnap reggel folytattuk az utunkat Candy felé, mely valamikor Ceylon fővárosa volt. Este felé érkeztünk Candyba, ahol a kormányzó fényes táncmulatságot rendezett tiszteletünkre. Reggel aztán elindultunk Corne-galle felé, amelynek határába a hajtóvadászatot rendezték, körülbelül husz angol mértföldnyire a várostól.

Az elefántvadászat mindig nagy előkészületekkel jár, amelyek sokszor hónapokig eltartanak. Mindenekelőtt „corral“-okat, vagyis aklokat építenek, erős gerenda-korlátokból, melyeket magas deszkapalánkkal vesznek körül. Ezekbe a corralokba széles utakat vágnak az erdőn keresztül s aztán több mértföldnyi területben terelni kezdik az elefántokat a corralok felé. Mivel az elefánt nagyon szereti a nyugalmat, a hangos zaj elől fokozatosan visszavonul és a széles utakon át lassanként becammog a corralokba.

Legérdekesebb, természetesen, az utolsó hajtás: vagyis az az epizód, mikor az elefántcsordát beszorítják a corralba és mi éppen erre a sportra érkeztünk meg. Mikor másnap reggel elindultunk, ki volt adva a parancs, hogy csak suttogva szabad beszélni s ezt a parancsot úgy megtartotta mindenki, hogy amikor a hely színére értünk, még az ágak ropogását is hallani lehetett, amint egy-egy hatalmas elefánt a leveleket tépte a fákról. De — mihelyt a kormányzó hangos trombitaszóval jelt adott

— egyszerre fölarsant a diadalordítás ezer meg ezer torokból, a puskák durrogtak, a cintányérok csengve kongtak, a dobok pörögtek, — az elefántok pedig riadtan menekültek a corral bejárója felé.

Az egész erdő zugott a pokoli lármától és az elefántok rémülten igyekeztek kitörni jobbra-balra a hajtók vonalán át, de a láрма és a lövöldözés megint csak visszaterelte őket a corral felé. A csorda vezetője azonban makacszkodott; bizonyára volt már hasonló helyzetben és megszimatolta a pecsenyeillatot, mert sehogyse akart kötélnek állni és minduntalan visszafordult az erdő belsejébe a corral bejárójától. Nehogy az egész csorda megvaduljon, a főhajtó engedélyt kapott arra, hogy estig függessze föl a hajtást; este ugyanis — úgy remélte — a pásztor-tüzek és fáklyák segítségével könnyebb lesz majd megfélemlíteni és a corralbe terelni az elefántokat.

— Charley, — szólt ekkor sir John — estig még sok időnk van. Nézzünk szét addig az erdőben.

— All right, sir! — feleltem jókedvűen, vállamra vetve a puskámat.

Sir John úgy rendelkezett, hogy Kaladi is velünk jön, Molama pedig vigyáz a „szék-ernyő-pipára“, és ezzel nekivágtunk az erdőnek. Vad ugyan akadt elég, de egyelőre nem lőttünk, mert érdekesebb zsákmányra várakoztunk. Végre, vagy két óra mulva meghallottuk egy elefánt trombitálását.

Azonnal a hang irányában mentünk s nemsokára meg is pillantottuk az elefántot, mely egy hatalmas banánfa alatt állt és az orrmányával fölfelé csapkodott. Ahogy jobban odanéztünk, láttuk, hogy a fán egy leopárd lapul meg s az elefánt ezt igyekszik lerángatni onnan, de nem érte el az orrmányával; ezért bömbölt oly izgatottan.

— Charley, — sugta sir John halkán — ön a leopárdot, én meg az elefántot... Rajta!

Egyszerre lőttünk. A leopárd felszökkent a magasba, aztán

nagy puffanással lezuhan, egyet rázkódott és holtan nyult el a földön; az elefánt csak megtorpant és hirtelen megfordult, pedig sir John golyója a füle alatt hatolt be a koponyájába.

— Az elefántot nem így lövik, sir John — szoltam szemrehányóan. — De most meneküljünk, mert különben végünk van!

Beszaladtunk a bozótba és éppen idején, mert az elefánt fölcsapott orrmánnyal, dühösen trombitálva rohant felénk. Csak Kaladi maradt a helyén és rásütötte puskáját a vasagbőrűre. El is találta a szíve tájékán, de a golyó nem ért a szívig. Az új seb csak fokozta az elefánt dühét. Az orrmányával villámgyorsan Kaladi maradt a helyén és rásütötte puskáját a vastagbőrűre. El fánt mögé kerülve, átvágta annak egyik hátsó lábán a járóizmot. Ezalatt én újra megtöltöttem a puskámat, gondosan az orrmánya tövére céloztam és lőttem... Panaszos trombitálással roskadt össze a hatalmas állat.

— Micsoda pompás lövés! — kiáltott föl sir John.

— Nyuzza meg gyorsan a leopárdot, az elefántot pedig takarja le galyakkal, míg érte küldünk. Mi pedig gyerünk tovább!

Jó negyedóraig csattangoltunk még a víz mentén, mikor egyszerre csak megálltam, mert gyanus nyomokat láttam meg a folyam partján, s ezek a nyomok az erdőbe vezettek. Megszámoltam a nyomokat — mindössze tizenhárom volt — s aztán halkan mondtam:

— Legyünk óvatosak, sir John. Itt emberek jártak. Egész csapat: tizenhárman voltak és csupa főrfi. Egy kínai és tizenkét szingaléz... vagy maláji.

— De honnan jönnek és mit akarhatnak itt? — kérdezte sir John. — Nem néznénk utána, Charley?

Lementünk a partra a nyomok irányában és negyedóra múlva rábukkantunk egy csónakra, mely ki volt húzva a vízből és gondosan be volt takarva galyakkal.

— Itt kötöttek ki, — mondtam — tehát alighanem alulról jöttek. És amott van a másik csónak is...

— Ez már gyanus — csóválta a fejét sir John. — Tisztességes hajósok nem dugják el a csónakukat, hanem őrt állítanak melléje.

A két csónakban semmi se volt az evezőkön kívül. Szerettem volna ugyan tovább nyomozni, de közben ránk esteledett és vissza kellett térnünk a kormányzóhoz. Előbb azonban a szállásunkra mentünk, hogy ruhát váltsunk. És ekkor sir John egyszerre csak éktelen káromkodásra fakadt.

— Kaladi! — kiabálta torkaszakadtából — hol van Molama? És hol van az én „szék-ernyő-pipám”?... Nem a lelkedre kötöttem, gazember...

Agyon akarta verni Kaladit és csak nagynehezen birtam elhurcolni a hajtóvadászathoz. De, alighogy az elefántokat betertették a corralba, sir John már sielett haza és legelső sorban is Kaladit kereste. De a szingaléz nem volt sehol s ez még jobban elkeserítette.

Jó negyedóra múlva megkerült végre Kaladi; lihegve jött meg, a haja csapzott a verejtéktől, az arca szinte ólomszürke volt. Kétségbeesetten borult térdre sir John előtt.

— Szidi, — könyörgött neki — te nagy és hatalmas maharadsa vagy. Segíts rajtam, oh szidi: elrabolták Malomát, a szemem fényét, boldogságom virágát...

— És velé az én szék-ernyőmet! — dühöngött sir John. — Kitől tudod, hogy elrabolták?

— A többi lányok, akik megszöktek a rablóktól — felelte Kaladi. — Molama kiment velük virágot szedni az erdőbe. Aztán megtámadták őket a rablók... Egy kínai és tizenkét maláji...

— Hallotta, Charley! — ujjongott sir John. — De most az a kérdés, hogy a rablóknál hagyjam-e az én drága szék-ernyő-pipámát?!...

— Ahogy önnek tetszik — feleltem vállat vonva.

— Nekem pedig úgy tetszik, hogy rajtútunk ezeken a leányrabló kalózon — jelentette ki sir John határozottan. — Egy

óra múlva indulunk. A kormányzó csináljon az elefántjaival, amit akar... Kaladi, te visszakapod Molamát, én pedig a széker nyő-pipámat. Punktum!

2. Kalózvadászat.

A kormányzó sehogyse akart elbocsátani bennünket és azt tanácsolta, hogy legelőször is kutassuk át azt a helyet, ahol a rablók a leányokat megtámadták. Sir John viszont hallani se akart erről, mert véleménye szerint a kalózok nyomban hajóra szálltak az elhurcolt leányokkal, sőt titokban megvolt már az a meggyőződése is, hogy a „Hajang-cse“ dsonka legénysége kalózkodott a szigeten.

— Bizza csak ránk a dolgot, sir, — mondta sir John a kormányzónak — olyan bizonyosan megtaláljuk a rablókat, mint hogy most itt állok! Akar talán fogadni erre?

— Száz fontba fogadok, — mosolygott a kormányzó — hogy elszalasztja a kalózokat, ha nem fogadja meg a tanácsomat.

— És én ötszázat teszek a száz ellenében, sir! — kiáltott föl sir John örömmel. — Meg kell találnom és meg is fogom találni a rablókat... Go on, Charley, előre!

Gyorsan leveztünk a folyón a kikötőbe és azonnal fölsietünk a yacht földézetére.

— Fütve vannak-e a kazánok? — kérdezte sir John — mert azonnal indulunk!

— Minden készen van sir — felelte a kormányos.

— Láttad-e a Hajang-cset?

— Yes, sir, — bólintott Tom — Colombótól kezdve mindig az orrom előtt járt. Aztán a dsonka is itt vetett horgonyt és két csónakot küldött a folyón fölfelé.

— Ezek rabolták el Molamát! — kiáltott föl sir John izgatottan. — Láttad-e, mi volt a két csónakon, mikor visszajöttek?

— Nem, mert nem is ide jöttek vissza — felelte Tom. —

Közben ugyanis a dsonka észak felé elvitorlázott. Ha délnek ment volna, azt mondanám, hogy ő követte el a nagy gyöngy-rablást is...

— Miféle gyöngyrablás? — kérdezte sir John érdeklődve.

— Egy szenesbárka hozta a hírt, — magyarázta Tom — hogy Karetivu szigetén nagy gyöngyrablás történt. A rablók malájok voltak s a vezérük egy kínai. Dsonkán jöttek és három csónakot küldtek ki. A sötétben ugyan nem igen jól látták a dsonkát, de a leírás szerint a Hajang-cse lehetett.

— És azt mondod, hogy innen északra mentek? — kérdezte sir John. — Persze, később délnek fordultak az agyafurt gazemberek. Mi tehát nyugatnak tartunk, Tom: és előre!

— All right, sir! — szalutált Tom és bár nem értette meg, hogy miért kell nyugatra tartani, mégis szótlanul engedelmeskedett, mert tudta, hogy sir John nem tűr ellentmondást.

Nem sokkal aztán a kis yacht már kint volt a tengeren és ekkor sir John délkeletnek fordította a hajó orrát. Most már értettem — keresztezni akarta a dsonka útját, ha az délkeletnek fordult, illetőleg ha vissza akart térni Point de Galleba, ahol legkönnyebben eladhatta a rablott gyöngyöt.

— Hogy van a „Fecske“ ágyuja? — kérdezte sir John, magához intve Tomot.

— Egy-két lövés nem ártana neki, — vigyorgott Tom — legalább megtisztulna belül.

— No hát csak töltsd meg, de vaktöltésre — bólintott sir John. — De hogy leszünk a kormányzással? Ki fog kormányozni, ha esetleg az ágyu körül akad dolgod?

— Ott van Billy — felelte Tom vállat vonva. — Pompásan elkormányozza ő a yachtot!

Az éjszakát szép csendesen átaludtuk és másnap reggel gyönyörű időre virradtunk.

Igy telt el a nap, majd ránk szakadt az éjszaka is és éjjelkor a kormányos jelentette, hogy elértük a Palmyra-fokot. Az ör-

állás Kaladira került, aki fölmászott az árbóckosárba és nem sokkal aztán jelentette:

— Nagy tűz nyugaton, vagy három mértföldnyire, alighanem a szárazföldön...

Gyorsan fölmásztam utána én is a messzelátóval és megvizsgáltam a szemhatárt. Egész sor égő viskót láttam a parton és nagy csomó kétségbeesett embert. Majd láttam azt is, hogy néhány férfi erőszakkal hurcol el több nőt és vad dulakodás támad az égő viskók körül.

— Rablók fölgyújtottak és kirabolnak egy falut! — kiáltottam le. — Azt hiszem, kínaiak...

Sir John azonnal bevonatott minden vitorlát és félgőzre fogta a yachtot, mely lassan közeledett a part felé. A borzalmas kép egyre élesebben domborodott ki előttem a sötétben, de engem már jobban izgatott egy sötét tömeg, mely vagy három kilométernyire állt a yachtunk orra előtt.

— Hajó a szemhatáron! — kiáltottam le. — Kínai dsonka... Azt hiszem, a Hajang-cse!

— Halotti csönd lett, majd fölhallatszott a sir John szava, amint fojtott hangon mondta:

— Tom, kartácsra tölts... Charleynak igaza van: ez csak a Hajang-cse lehet.

Gyorsan lemásztam a földélzetre és haditanácsot tartottunk. Sir John mindenáron meg akarta támadni a dsonkát én ellenben azt ajánlottam, hogy csellel foglaljuk el. Ha megtámadjuk, a dsonka jelt adhat a partra és a kalózok elmenekülnek. Ha ellenben Kaladi meg én szép csöndben átusunk, egy-kettőre végezhethünk azzal az egy-két főnyi legénységgel, aki a dsonkán van: hiszen a kalózok majdnem mind a partra szálltak.

A haditerv tetszett sir Johnnak, mire Kaladi meg én zajtalanul a tengerbe ereszkedtünk és csakhamar elértük uszva a dsonkát. Mindössze két ór volt rajta: — két maláji — és ezek nem láthattak bennünket, mert a dsonkának part felé néző olda-

lán álltak és a tüzvészt bámulták. Nesztelenül másztunk föl a horgonykötélen, mint a macskák és, mint két sötét árnyék oson-tunk a malájok háta mögé. Aztán Kaladin hátulról leszurta az egyiket, míg a másikat én sujtottam halántékon, hogy menten összerogyott.

Ezt megkötöztük, aztán torkára tettem a késemet és Kaladi elkezdte vallatni. Megtudtuk, hogy a dsonka egész legénysége — rajtuk kívül huszonhárom ember — mind a parton van. Erre jelt adtam sir Johnnak, aki rögtön a dsonka mögé állt a „Fecské“-vel, amelyen két embert hagyott őrnék s a többivel átjött hozzánk. Igaz, hogy így is csak hatan voltunk huszonhárom ellen, de reméltük, hogy a haramiák nem mind egyszerre tér-nek vissza a partról.

Ez a számításunk be is vált. A kalózok három csónakon mentek ki a partra s az első már nemsokára jött visszafelé; asszonyok meg leányok ültek rajta és hat matróz. Kaladi fogadta őket; lebocsájtotta nekik a kötélhágcsót, amelyen legelsőnek is öt matróz jött föl, míg a hatodik a csónakban maradt. Az öt kalózzal zaj nélkül elbántak az embereink, mire Kaladi leugrott a csónakba és leszurta a hatodikat is, az asszonyokat pedig mind fölhozta a födélzetre.

Félóra múlva megjött a második csónak is, amelynek legénységével ugyanígy bántunk el, de most egyetlenegy se öltünk meg, csak mindnyáját megkötöztük. Végre megérkezett a harmadik csónak is és ez volt a legkeményebb dió, mert ezen ült a rablóvezér. Ez hágott föl elsőnek a kötélletrán a födélzetre. Hatalmas, tagbaszakadt óriás volt, fejtől bokáig fölfegyverkezve, — de azért nem ijedtünk meg tőle. Sir John vasmarokkal torkon ragadta, Kaladi pedig lerántotta a födélzetre és megkötözte. A többiekkel már gyerekjáték volt elbánni, úgy hogy tíz perc múlva korlátlan urai voltunk a dsonkának.

Most átkutattuk a hajót, amelyen tömérdek rablott holmit találtunk. Egész rakomány kávé, rizs, dohány és fűszer volt

benne, — meg a nők, akik közt Kaladi megtalálta Molamát. Mikor pedig lementünk Ri-fong kapitány kajütjébe, az első, ami szemünkbe ötlött, a sir John „ernyő-pipája“ volt. Végül az egyik szekrényben megtaláltuk a Karetivu-szigeten rablott gyöngy-zsákmányt is.

Sir John oda volt a boldogságtól, hogy megtalálta a londoni „Utazók Klub“-jától kapott kedves emléket és örömeiben annyi nászajándékot adott Kaladinak, hogy ez nyomban nőül vehette Molamát, mihelyt Point de Galleba visszatértünk. A lakodalmukon, persze mi is ott voltunk.

A Hajang-csét a foglyokkal együtt átadtuk a tengerészeti hatóságnak, amely külön okirattal mondott köszönetet sir Johnnak a nagyszerű fogásért. Később a colombói kormányzó is meglátogatott bennünket a Hotel Madras-ban s miután szívélyesen gratulált sir John sikeréhez, egy száz fontos bankót tett le az asztalra:

— Elvesztettem a fogadást, — mondta — de igazán örülök, hogy — fizethetek!

— Lássá, Charley, — szólt hozzám sir John szemrehányóan — mégis csak jó, ha néhanapján fogad az ember! Hányszor érhetne volna már önt is ilyen öröm és elégtétel!

— De én már inkább csak javithatatlan nem-fogadó maradok, sir! — feleltem nevetve.

4. Kvimbó.

Mialatt a Hajang-cse a foglyokkal együtt a point-de-gallei kikötőben horgonyzott, egyszerre csak az a hír terjedt el a révkalauzok és a bennszülött lakosság közt, hogy kísértet jár a dsonkán. Alig hogy ezt meghallottuk, sir John meg én azonnal elhatároztuk, hogy leleplezzük, illetőleg nyakon csipjük ezt a kísértetet.

Mindjárt másnap éjjel fölhurcolkodtunk tehát a dsonkára

és hajnalig éber szemmel álltunk lesben, — de eredménytelenül. A dsonka olyan csöndes volt, mint nyári éjszakán a temető és semmiféle kisértetnek a nyomát se láttuk rajta. Ugyancsak így telt el a második éjszaka is, — de a harmadik éjjel már zajosabb volt. A középső árbócnál egy sötét alak bukkant föl és egyenesen a lépcsőnek tartott.

— Fogja meg, sir! — kiáltottam sir Johnnak.

— Megvan már! — hangzott a felelet. — Ejha!...

Tompa dübörgést hallottam, majd láttam, hogy a nemes lord megtántorodik és éktelen káromkodásra fakad. Ugyanakkor tört hollandus nyelven rekedten kiabált valaki a földélzet alól:

— Te fogsz meg szép, erős Kvimbó?!... Gyere, ha tudsz megfogsz hős Kvimbó, te kutya!

Szinte megdermedtem álmélkodásomban és kétszer is megdörzsöltem a szememet, hogy nem álmodom-e?... Mert ezt a hangot mintha ismertem volna: aminthogy a „szép, erős Kvimbót“ valóban ismertem is, — hiszen évekkel azelőtt hűséges szolgám és kísérőm volt Dél-Afrikában. — De hogy kerül erre a kínai kalózdsonkára ez a bazutó-kaffer a burek földjéről?

Egyelőre nem értem rá ezen tünődni, hanem sir Johnhoz siettem, aki kábultan ült a földélzeten és két kezébe fogta a fejét. Nagyon siralmas alak volt a nemes lord, amint szédülve dülöngött jobbra-balra.

— Ugy zug a fejem, mint a dob — mondta panaszos hangon. — Ez a bitang kisértet úgy látszik: dühében a saját fejét vágta hozzá az enyémhez.

Hangosan föl kacagtam s ahogy szétnéztem a földélzeten, nem messze sir Johntól valami nagy, gömbölyű dolgot láttam meg. Odamentem és fölvettem: hatalmas dinnye volt.

— Na, itt a kisértet feje! — mondtam nevetve — hát ezt vágta az ön fejéhez?

— Dinnye?! — mérgelődött sir John. — Legalább nyolc

fontot nyom... De visszaadom neki a kölcsönt. Fogadjunk, Charley, hogy én is a kísértet fejéhez vágom ezt a dinnyét.

— Én ugyan sohase fogadok, sir, — feleltem nevetve — de azért ezt a fogadást bizonyosan elvesztené. Először is: az a kísértet nekem jó barátom...

— Micsoda, hát önnek már a túlvilágon is vannak jóbarátai? — kiáltott föl sir John.

— Másodszor, — folytattam — az a kísértet nem kísértet, hanem egy igen derék bazuto-kaffer, aki hónapokon át hűséges szolgálom volt a burok földjén és Kvimbó a neve.

— Hogyan kerül egy délafrikai néger a kínai kalózok közé? — álmélkodott sir John.

— Ez az, amit még nem tudok — feleltem és odamentem a hajófenék lejárójához.

— Kvimbó, merre vagy? — kiáltottam le a hajófenékbe. — Jer föl, bátor Kvimbó!

Semmi felelet.

— Hát nem ismeresz, Kvimbó? — csalogattam a szerecsent. — Én vagyok a „mynheer“, aki veled jártam van Het Roer urnál. Előjössz-e hát, szép, jó, vitéz Kvimbó?

— A mynheer? — hangzott félig tétován, félig örvendezve a hajófenékből. — Akkor szép, jó, vitéz Kvimbó kapni sok bagó és semmi verés?

— Sok bagó és semmi verés! — ismételtem nevetve — csak gyere föl, Kvimbó!

Lassan és óvatosan fölbukkant a hajófenék lejáratából először a bozontos üstök, aztán a vigyorgó, széles, puffadt kaffer-pofa, az orrában karika s az apró szemek pislogva villogtak a sötétben... Aztán, amikor megismert, örömében összevissza csókolta „minden kezemet“ és úgy ugrált körülöttem, mint a hűséges házikutya, mikor hosszú távollét után ismét viszontlátja a gazdáját.

— Jól van, Kvimbó: elég már, — szóltam szabadkozva a

sok ölelgetéstől. — De most azt mondd el: hogyan kerültél erre a kalózhajóra? Talán te is tengeri rabló lettél?

— Dehogy, mynheer! — szabadkozott a kaffer — szép, jó, vitéz Kvimbó nem lenni rabló, csak rablók itt tartani hajón, hogy szolgál nekik rablóknak Kvimbó.

— Szóval fogságban tartottak, — bólintottam — de ennek vége. Most már szabad vagy.

— És Kvimbó mehet Tyeletyapba, — örvendezett a kaffer — ahol lakik mynheer Bontwerker?

— Tyeletyap? — kérdeztem elgondolkozva. — Miféle város az? És hol van?

— Szép, nagy szigeten, — magyarázta Kvimbó — Szerajnnak a neve. Ottan város Tyeletyap.

— Szeraju?... Tyeletyap? — csóváltam a fejemet. — Hallotta már ezt a két nevet, sir John?

— Ugy rémlík, mintha... Ah, igen! — kiáltott föl sir John — csak hogy Szeraju nem sziget, hanem folyó. Ha jól tudom, Jáva szigetén és a tengerbe szakad.

— Jáva, Jáva! — tapsolt ujjongva a kaffer — mynheer lenni nagy tudós, mert kitalálni sziget nevét. Szeraju folyni tengerbe, sok víz, nagy víz, hajók rajta lenni!

— Ez igazán érdekes, — csóváltam a fejemet. — Látott már ilyet, sir John: ez a kaffer idekerül Dél-Afrikából és...

— Kvimbó éhes, — vágott közbe nyöszörögve a kaffer — szép, jó, vitéz Kvimbó éhes...

Levittük a földélközbe, ahol a katonai őrség lakott és bőséges vacsorát adattunk neki, mire megoldódott a nyelve. Először is elsírta a saját boldogtalanságát, hogy az a szép kafferleány — Mietje volt a neve — akit együgyű szíve-lelke minden érzésével szeretett, másnak a felesége lett. Ezen való keserűségében a derék Kvimbó elbujdosott szülőházából és Fokvárosba ment, ahol valami Bontwerker megfogadta.

— Egy Bontwerker nevű gyémántkereskedőt csakugyan

ismertem Fokvárosban — jegyezte meg sir John. — Duszgazdag aggregény volt s úgy tudom, hogy az öccse vagy a bátyja itt lakott a Szunda-szigeteken.

Ezeket az adatokat Kvimbó is megerősítette. Bontwerkernek a bátyja — szintén dusgazdag legény — a jáva-szigeti Tyeletyapban lakott s amikor hirtelen meghalt, minden vagyonát az öccsére hagyta. Bontwerker tehát Kvimbó kíséretében Tyeletyapba hajózott, hogy átvegye az örökséget; négy hónapig maradt ott, de mikor hazafelé indult, maláji kalózok ütöttek rajta a tengeren, a hajót fölgyújtották, a kapitányt és a legénységet legyilkolták, Kvimbót és a gazdáját pedig fogságba vitték

— Merre történt ez? — kérdeztem Kvimbótól. — És hová vittek benneteket a hajóról?

— Kvimbó azt nem tudod — felelte a kaffer. — Zsiványok partra vinni őt meg a gazdáját és aztán sok-sok napig rabok volt Kvimbó és mynheer Hu-niaóban.

— Hu-niao? — kérdeztem tünődve. — Kinai szó és azt jelentí: tigrismadár. Most próbálj visszaemlékezni, hogy sziget, fél-sziget vagy szárazföld volt, ahol fogva tartottak benneteket?

— Hu-niao sziget, — felelte Kvimbó határozottan — de lenni utja szárazföldre is.

— Szóval félsziget — bólintottam. — És már most csak az a kérdés, hogy él-e még mynheer Bontwerker, akit a rablók elszakítottak tőled? És ha él: akkor mit akarnak vele a rablók?

— Mynheer él Hu-niaón — felelte Kvimbó élénken. — Rablók iratni vele levelet, hogy még több pénzt kapjanak. Ezért enni-inni adni mynheernek. Levél el is menni Tyeletyapba.

— Váltásdíjat akarnak tőle — szólott most sir John. — Ennél többet Kvimbó nem is tudhat. Legokosabb lesz, ha most a kalózokat fogjuk vallatóra.

Lementünk a kínai kalózkapitányhoz és úgy tartottam a lámpást, hogy egyenesen az arcába világított. Aztán kínai nyelven megkérdeztem tőle, hogy mi a neve... Nem felelt, sőt még

csak nem is hunyorított, mintha a szavaimat se hallotta volna. Majd megkérdeztem, hogy hol van Bontwerker ur — de erre a kérdésemre se felelt, csak dacosan bámult maga elé a semmibe.

— Pedig mégis megtaláljuk, — mondtam hangsúlyozva — mert érte megyünk Hung-niaóba.

Erre a szóra meglepődött a kalóz, de aztán gunyosan elmosolyodott, mire én így folytattam:

— Rosszul mondtam ki a szót; Hu-kiaót gondoltam: a Tig-grishidat: oda fogunk menni.

A kínai most szemmel láthatólag összerezzen, de iparkodott elpalástolni a nyugtalanságát. Ebből megsejtettem, hogy Kvimbó rosszul értette a hely nevét és igazában Hu-kiaónak hívják azt a félszigetet, ahol a kalózok fogva tartják Bontwerker urat.

Megint elővettem Kvimbót, de a szegény fiu hiába izzadt és törte a fejét, nem tudot fölvilágosítást adni. Ekkor lementem a kalózkapitány kajütjébe, ahol néhány kézzel rajzolt térképet láttam, — a többek közt egy igen pontosat a Nikobári-szigetetről. A „Nikobári“ szóra Kvimbó tagadóan rázta a fejét, hogy sohase hallotta ezt a nevet; de mikor a szigetek maláji nevét említettem, rögtön fölragyogott az arca.

— Hát a Pulo-Szembilang szigetekről nem hallottál-e, Kvimbó? — kérdeztem tőle.

— ... bilang... bilang — ismételte vigyorogva. — Azokat Kvimbó látottál is, mynheer!

Ez már nyom volt, amelyen el lehetett indulni. Lassan, egymásután kezdtem felsorolni a szigetek neveit, lesván a szavak hatását Kvimbó arcán. Mikor a „Tillangzsong“ nevet említettem, Kvimbó tapsolni kezdett és ujjongva kiabált örömeiben.

— Till... till... langdzsong... langdzsong... ez az. Ott laksz Ta-ki... nagy rabló.

— Kicsoda? — kérdeztem izgatottan.

Hosszas faggatás után a következő tényeket hámoztam ki Kvimbó szavaiból. Ez a Ta-ki nagy, erős óriás volt és Hu-kiaóban szállt a dsonkára. Együtt hajózott a kalózokkal egészen Tillangdzsongig, ott partra szállt és a szigeten maradt. A dsonkából sok hordót, ládát és egyéb rablott holmit vittek ki a partra, mert a szigeten alighanem titkos raktáruk volt a kalózoknak. A kalózok „Czu“-nak szólitották, tehát tiszt volt, de a Tigrishid parancsnoka nem ő volt, se pedig az a kalózkapitány, akit föl akasztottunk, hanem egy harmadik kínai, akit Ling-taónak hívnak.

Ezek már becses adatok voltak. Ta-ki annyit jelentett, mint „nagy bátorság“, Ling-taó pedig annyit, mint „parancsoló kard“. Valószínűleg ezek voltak a kalózbanda főtisztjei és véleményem szerint nekünk először is Tillangdzsong szigetére kellett mennünk, hogy Ta-kitől kicsikarjuk a Tigrishid fekvésének titkát.

5. Ta-ki.

A Nikobári szigetcsoport Szumátrától északra, az Andamáni-szigetektől délre fekszik és barbár, kegyetlen nép lakja, mely a maláji és burma-törzsek keveréke. Mivel ezeknek a nyelvét még Kaladi se értette, magunkkal vittük Kaladi egyik pajtását, egy Mahaba nevű matrózt, aki bebarangolta az egész kínai tengert meg az indiai oceánt és minden vad törzs nyelvén beszélt.

Már alig voltunk fél napi járóra Tillangdzsongtól, mikor Mahaba egy fekete pontra mutatott a szemhatáron. A messzelátón át jól kivehettük, hogy két keskeny, egymáshoz kötött csónak volt az. Azonnal feléjük fordítottuk a yachtot, mire a kettős csónak menekülni igyekezett. Persze, csakhamar utólértük s ekkor két evezőst pillantottuk meg az egyik csónakban. Hosszu, ingforma, csikos köntöst viseltek.

— A fegyencek zebra-ruhája, a Vipera-szigetről — mondta sir John. És rögtön lekiáltott hozzájuk:

— Honnan jöttök, fiuk és hova igyekeztek?

— Kis-Andamánból jövünk — felelte az egyik — és Kamortába megyünk, rokon temetésre.

— No, akkor jertek föl a hajóra, — invitálta őket sir John — elviszünk benneteket.

— Nagyon szegény emberek vagyunk mi ahhoz, hogy ilyen előkelő maharásákkal utazzunk, — mentegetőzött az egyik. — Meg aztán a kasztunk vallása is tiltja, hogy...

— Ezen a yachton még a brahminok is ellakhatnak! — rivalált rájuk sir John.

— Igen, — dadogott az evezős — de az imént rosszul mondtam. Nem Kamortába megyünk, hanem Tillangdzsongba. Ez pedig kívül esik az utatokon.

— De vannak ott ismerőseink — szóltam közbe most én — Kihez mentek?

— Ta-kihoz, — felelte némi habozás után az egyik — előkelő birtokos a szigeten.

— Na, már akkor igazán föl kell jönnötök a yachtra, — mondtam rejtett célzással — mert ezt a derék embert ismerjük, legalább hírből.

Mivel látták a matrózok fegyvereit, nem ellenkezhetek. Fölálltak tehát s ekkor láttuk, hogy az egyiknek vaskarika van a lábán; sir John tehát fején találta a szöveget: szökevény fegyencsek voltak. Bizonyára azért igyekeztek Tillangdzsongba Ta-kihoz, hogy beálljanak kalózkodnak.

Mialatt kelletlenül fölvánsszorogtak a yachtra, halkan oda-sugtam sir Johnnak:

— Vitesse le őket a széntartó melletti kajütbe; én majd elbujok a széntartóban és kihallgatom őket.

Gyorsan lesúrrantam és már a helyemen voltam, mikor a két fegyencet bezárták a kajütbe. Halkan suttogtak ugyan, de a vékony falon át mégis megértettem minden szavukat, mert angolok voltak.

— Na, most ugyan csávába jutottunk — kesergett az egyik.

— Ha Tillangzsongban csakugyan kikötnek, akkor még nincs veszve minden — felelte a másik. — Azt hiszem, sötét lesz, mire odaérünk és uszva megmenekülhetünk. Csak egyszer a parton legyünk, akkor már nincs baj. 'Ta-ki majd elbujtat bennünket.

— Neked könnyü, mert szabad vagy, — sóhajtott a másik — de az én bokáman vasbilincs van!

— Sebaj, pajtás, — vigasztalta a másik — majd segíték én uszni neked is. A fontos az, hogy kijussunk innen a tengerbe. Ta-kit könnyen megtaláljuk; három különböző hosszúságu árbóc jelöli meg a lakását a keleti parton...

Eleget hallottam. Nesztelenül a hajóhidra osontam és mindent elmondtam sir Johnnak. Már meg is volt a tervem. Most már világos volt, hogy a két szökött fegyenc kalóznak akart beállani Ta-kinál; miért ne helyettesíthetném őket én Mahabával együtt?... Ujra lementünk a két fegyenc kajütjébe, lehúztuk róluk a csikos ingeket és erősen guzsba kötöttük a kezüket-lábukat.

— Mahaba meg én magunkra vesszük ezeket az ingeket, — magyaráztam sir Johnnak, mikor egyedül voltunk — s én ráadásul még barnára festem az arcomat és kezeimet is égetett dugóval, aztán pedig ráveretem lábamra a vasbéklyot is, hogy a kínait még jobban lóvá tegyem.

Este felé értünk Tillangdzsong kikötőbe, de a yacht nem kötött ki, hanem jó távol cirkált a partoktól a nyílt tengeren. Másnap kora reggel a csikos zebra-ruhában beszálltam Mahabával a kettős andamáni csónakba s aztán egyenesen a keleti part felé eveztünk. Kunyhókat és embereket láttunk, akik közt élénk sürgés-forgás támadt s az egyik lélekszakadva szaladt a sziget belseje felé.

— Valószínűleg Ta-kit értesíti — mondtam Mahabának. —

Jól vigyázz, hogy el ne felejtöd a szerepedet! Én arabs hajós vagyok, te pedig maláji gyöngyhalász.

A keleti part most jobb kezünk felől volt s ahogy a hosszában északnak eveztünk, csakhamar megpillantottuk a három különböző hosszúságu árbócot, melyek a part közelében álltak. Közvetlenül az árbócok előtt két férfi őgyelgett; az egyik rendes nagyságu volt, de a másik jó másfél fejjel magasabbnak látszott. Azonnal feljűk tartottunk és félóra mulva már partot ért a kettős csónak és a két férfi azonnal odaugrott, hogy kisegitsen bennűket. Mahaba gyorsan ki is ugrott, de nálam ez, részint a lánc miatt, de meg szándékosan is, lassabban ment.

A kínai valóban félelmetes óriás volt, durva arcvonásokkal, hosszú, lecsűgő bajusszal és kegyetlen tekintettel. Túlzott alázatossággal, szinte félénken köszöntöttűk, mire ő néhány pillanatig fürkészve mért végig bennűket, majd két felől kézen fogott és a kunyhója felé vezetett.

— Én Ta-ki vagyok — mondta. — Hozzám jöttetek?

— Hozzád, uram — feleltem alázatosan. — Oltalmaz bennűket és végű pártfogásodba.

— Szívesen teszem, — bólintott az óriás — mert látom, hogy a Vipera-szigetről szöktetek meg, ahonnan legjobb embereink jönnek. Üldöznek-e benneteket?

— Nem, senki — feleltem. — Az egész uton még csak hajót se láttunk.

Az óriás elégedetten bólintott és egyenesen a sűrű bozótba vezetett bennűket. Egy bambuszokor előtt megállt, félreháritotta a földet borító tömött páfrányt és fölemelt egy rejtett csapóajtót, mely alatt lépcsők vezettek lefelé. Meglehetős nagy és mély négyszögletű gödörbe jutottunk, melyet bambuszfalak több szakaszra osztottak. Ta-ki eltűnt az egyik hátsó szobában és csakhamar ruhákat hozott, melyeket fölvetűnk a zebra-ingek helyett; aztán vas srófkulccsal levette lábamról a láncokat.

Közben elmondtuk neki, hogy kik vagyunk. A kínai elége-

detten dörzsölte kezeit, sűrűn töltögetett rumot a poharainkba és pompás színekkel festette le a kalózálet örömeit.

— Különösen te sokra viheted, — mondta — mert értesz a vitorlázáshoz. Majd elküldelek Ling-taóhoz Hu-klaóba és egész bizonyosan kapsz tőle egy dsonkát.

— Ki az a Ling-taó? — kérdeztem közömbösen. — És hol fekszik Hu-kiao?

— Ling-tao a mi főparancsnokuuk — magyarázta Ta-ki — és a Tigrishidon lakik, a Mandsillár-szigettel szemközt.

— Jártam arra, — bölintottam közömbösen — arra van a Tapanuli-öböl, Szumátra-sziget délnyugati partján.

— Nagyon pontosan tudod — helyeselte Ta-ki — és ebből látom, hogy jó tengerész vagy. El is küldelek Ling-taóhoz, mihelyt a Hajang-cse ideérkezik.

— A Hajang-cse? — kérdeztem, meglepetést színelve. — Ha az a kínai dsonka ez, amelyet én gondolok, akkor az ugyan sohase tér vissza, mert egy angol elfogta és Point de Galleba hurcolta, ahol összes legénységét felkötötte a vitorlarudakra a kapitánnyal együtt.

— Megörültél?! — kiáltott föl Ta-ki, rémülettől kimeredő szemekkel.

— A tulajdon szemeimmel láttam — feleltem nyugodtan vállat vonva, aztán szegről végre elmondtam a kínainak mindent, hogy hogyan történt; leírtam a dsonkát, meg azt, hogy sir John hogyan fogta el hat emberével a négyszer oly számos kalózbándát, amelyet mind egy lábíg fölakasztatott; csak egy Kvimbó nevű kaffernek kegyelmezett meg...

— Kvimbó, az örült szerencsen! — csikorgatta a fogait Ta-ki — minden összevág!

E pillanatban beszaladt a nikobári bennszülött és jelentette, hogy egy kis gőzös közeledik a szigethez. Mindnyájan fölsiettünk a partra és alig pár kilométernyire megpillantottuk a „Fecské“-t, mely félgőzzel cirkált a sziget előtt.

— Nézd meg jól ezt a hajót, Ta-ki! — kiáltott föl szenvedélyesen — ez volt az a kutya angol, aki a Hajang-csét elfogta. Jól láttam Point de Galleban és sohase feledném el!

— Csak volna emberem, — sziszegte a kina! fuldokolva dühében — csak volna emberem, aki tudná vezetni ezt a hajót! Nyomban elfognám és elküldeném Ling-taónak.

— Akkor csak vedd el, ha bírod — szóltam nyugodtan. — Én értek hozzá.

— És el tudnád vinni ezt a gőzöst a Tigrishidhoz? — ujjongott a kínai reménykedve.

— Husz hónapig voltam gépész egy port-saidi pilóta-gőzösön — feleltem.

— Akkor jertek! — kiáltott föl Ta-ki. — Csellel rábírom a gőzöst, hogy itt maradjon és horgonyt vessen az öbölbe. Éjszaka aztán orozva megrohanjuk. Emberem van elég...

Lélekszakadva futott a sziget északnyugati csucsa felé és mi utána. Ott voltak a gyümölcskészletek és Ta-ki utközből megmagyarázta, hogy kosarakban gyümölcsöt visz föl a hajóra és rábeszéli a kapitányt, hogy maradjon ott éjszakára. Mire a kunyhóhoz értünk, a „Fecske“ már horgonyt is vetett vagy félkilométernyire a parttól és Ta-ki most már majd kibújt a bőréből örömeiben. Gyorsan négy-öt kosár gyümölcsöt rakatott az egyik csónakba, amelybe ő maga ült bele.

— Vigy magaddal engem is, — mondtam neki — meg kell néznem a hajót és látnom kell a gépeit, hogy tudjam: olyan-e, aminőt vezetni tudok.

— Akkor jöjj velem! — parancsolta Ta-ki és eszébe se jutott, hogy gyanakodjék.

Gyorsan eveztünk a yacht felé és negyedóra múlva már alig voltunk tőle ötven lépésnyire. Sir John a karfára könyökölve nézett bennünket és ránk kiáltott:

— Mit akartok?

— Gyümölcsöt hozunk, — felelte Ta-ki — szép friss gyümölcsöt a láz ellen, uram.

— Jertek vele a földélzetre, — mondta sir John — jó vásárt csináltok!

A matrózok lebecsátották a kötélletrát, majd kötelet is hajítottak le a kosarak számára, melyeket fölhuztak. Aztán mi is fölmentünk: elül a kínai, utána én. Ezalatt sir John elment a karfától és megállt a földélzet közepén. A kínai fölvette az egyik kosarat és udvariasan odakinálta neki, de sir John nem is viszonozta a köszöntést, hanem nyersen rákiáltott:

— Ta-ki a neved?

— Az vagyok, uram, — felelte a kínai meglöködve. — De honnan tudod?

— És „Czu“ voltál a Hajang-csén? — folytatta sir John szigoruan.

— Soha életemben nem hallottam ezt a nevet! — dadogta a kínai elképedve.

— Ugy?! — bólintott sir John gunyosan. — Akkor hát nem ismered Ling-taót se?... És azt se tudod, hogy merre van a Tigrishid?

— Uram, nem értek — hebegte rémülten a kínai és ösztönszerűen hátrált a korlát felé.

Am ebben a pillanatban kibukkant a hajófenékből Kvimbó kócos feje, — s ahogy a kínai meglátta ezt, rémülten hördült föl:

— Kvimbó!...

A kaffer arra nézett, mikor a nevét meghallotta s megpillantván a kínait, eléje ugrott:

— Nini, — ujjongott diadalmasan — hát itt lenni Ta-ki, a hatalmas kínai rabló?! És itt vagy vitéz Kvimbó is. Hát ismerni még jó, szép, vitéz Kvimbót, te Ta-ki?...

A kínai látta, hogy el van veszve; szótlанul, révedezve bámult a kafferre és szája tátva maradt a halálos rémülettől. A

szerecsen pedig szép csöndesen fölvelt egy kerékhajtó küllő-rudat és úgy sujtotta fejbe Ta-kit, hogy ez ájultan roskadt össze.

— Mit tátolsz szájat, ostoba zsvány — mondta elégedetten vigyorogva.

6. Leszámolás a Tigrishidnál.

— Ez még semmi, sir John — mondtam mosolyogva, mi-alatt a matrózok megkötözték és levitték az ájult Ta-kit a hajó-fenékbe. — Hanem azt is tudom, hogy merre van a Tigrishid!

— Charley, ördögös fickó! — kiáltott föl sir John kételkedve — nem ültették föl?

— Még csak az kellene! — feleltem mosolyogva. — Hall-gasson csak ide...

Röviden elmondtam mindent s aztán haditanácsot tartot-tunk. Nyilvánvaló volt, hogy a szigeten tanyázó kalózokat nem támadhatjuk meg, sőt tanácsos lesz még napszállat előtt tovább állnunk, mert ha megtudják, hogy Ta-kit elfogtuk, akkor az éjszaka leple alatt orozva megrohantják a yachtot és ki tudja: ellent birunk-e állni a túlérőnek?...

Intgettünk tehát Mahabának, hogy jöjjön vissza azonnal a földélzetre, ami csakhamar meg is történt. Onnan elindultunk a rejtelmes Tigrishid felé...

— Charley, fogadjunk-e? — kérdezte tőlem sir John aggódva, mikor a yachtunk befordult a Tapanuli-öbölbe. — Fo-gadjunk-e, hogy nem találja meg a Tigrishidat?

— Most az egyszer, — feleltem elgondolkozva — most az egyszer szívesen fogadok önnel, sir John... Először és utoljára: de ezer fontban.

— Ezer... ezer fontban? hökkent meg sir John. — Ön, aki olyan takarékos?

— Az ezer fontot, természetesen, ön adja kölcsön — feleltem mosolyogva — és ez lesz az én tétel. Az övé pedig a „szék-ernyő-pipa“... Nos, áll a fogadás, sir John?

— Soha! — ugrott föl sir John és tiltakozva meresztette felém mind a tíz ujját. — Az ezer fontot szívesen kölcsön adom önnek és kétezret tesztek ellene, ha kívánja: de ezt a kedves emléket... soha!

— Akkor ön nem „gentleman“, sir John — feleltem nyugodtan. — Ön maga mondta, hogy aki visszautasít egy fogadást, az nem gentleman...

— De hiszen én nem utasítom vissza a fogadást, Charley, — védekezett sir John — csak éppen a pipa-ernyőmet nem akarom kockáztatni. Érje be kétezer fonttal egy ellen!

— Az kevés kockázat — mondtam a fejemet rázva. — Már pedig ön is jól tudja, hogy a fogadás csak akkor érdekes és izgató, ha a kockázat nagy. Ha tehát fogadni akar, mint igazi gentleman...

— Ön borzasztó fickó, Charley, — viaskodott magában sir John. — De, mivel meg akarom törni a jeget, hogy igazi gentlemant neveljek önből: hát állom a kockázatot és tartom a fogadást.

Eközben yachtunk befordult a Tapanuli-öbölbe, ahol a sok sziget és zátony miatt révkalauzra szorultunk. Ezek mindig ott cirkálnak az öböl bejáratánál és csakhamar jelentkezett is egy telivér maláji, akit rögtön fölfogadtunk. Mivel angolul is elég jól beszélt, sir John azonnal lefoglalta őt a maga számára, miatt én a hajó orráról a partokat vizsgáltam.

Este lett, mire a Mandsillár-szigettel szemben horgonyt vetettünk. A maláji kalauz, elvégezvén föladatát, ismét leszállt csónakjába és kivezett a partra, sir John pedig fontoskodó arccal odajött hozzám.

— Fogadjunk-e, Charley, — kérdezte bizakodva — hogy ön elveszti a fogadást is meg az ezer fontot is? Mert itt nincsen semmiféle Tigrishid, se pedig Ling-taó nevű kínai nem lakik a szigeten.

— Ah?!... És honnan tudja ezt, sir John? — kérdeztem hirtelen, rosszat sejtve.

— Megkérdeztem a révkalauzt, aki ismeri az egész vidéket és az itt lakó kinaiakat is.

— Ezt kérdezte meg... ezt?! — kiáltottam rá olyan szigoruan, mintha iskolás gyermeket vennék kérdőre.

— De hiszen én csak jót akartam, Charley!

— A pokol tornáca is jó szándékokkal van kikövezve, sir John — feleltem vállat vonva. — Egyelőre tehát résen kell lennünk és ma este már nem mehetünk ki a partra, mert ha a révkalauz elárult bennünket, ami szinte kétségtelen: akkor a kalózok lesni fognak ránk. Holnap aztán majd megkeressük a Tigrishidat, de nem fogadunk révkalauzt, aki a kinaiak meghittje lehet, hanem más valami embert, aki szintén ismeri az öblöt és a partokat. És ennek se mondjuk meg, hogy mit akarnak.

Nagyon hamar beesteledett és éjszakára őrt állítottunk föl, nehogy a yachtot meglepje valaki. De minden baj nélkül megvirradtunk és nem sokkal aztán feljött hajónkra a révkapitány, hogy megvizsgálja okmányainkat. Az irnoka kinai ember volt s ezért élesen figyeltem is rá; de nem vettem észre rajta semmi különösöt, csak mintha kissé, megrezzent volna, mikor Kvimbót megpillantotta.

A hivatalos vizsgálat után csónakba ültem és szétnéztem a kikötőben, hogy alkalmas vezetőt találjak. Legjobban megtetszett a kínálkozók közül egy öreg maláji halász, aki elmondta, hogy évtizedek óta járja a partokat föl egészen Padangig és az öböl minden zegét-zugát ismeri. Ezt hát fölhoztam a hajóra s mikor egy aranyat adtam neki, azt hittem, hogy kibujik szegény a bőréből örömében.

Megindult hát a yacht az öbölben fölfelé és Kvimbó a hajó orrában állt, éles szemekkel vizsgálván a partokat, hogy feldőzze a Tigrishidat. De, sajnos, a derék kaffer „helyi ismer-

retei“ nagyon bizonytalanok voltak; minduntalan fölkiáltott: — „Ez vagy Tigrishid!“ — de mihelyt közelebb értünk a parthoz, ismét visszavonta a szavait. A nemes lord ebben, persze, a saját mentségét látta; hogy: mivel a Tigrishid nincs sehol, ő se követett el meggondolatlanságot, mikor a maláji révkalauzzal beszélt róla. Nekem azonban egészen más volt a véleményem s ezt meg is mondtam sir Johnnak.

— Tovább kell kutatnunk a folyóban, — jelentettem ki — de a yachtot itt hagyjuk. Ön a hajón marad, sir John, hogy az esetleges támadást megghiusítsa, én pedig Kvimbóval bennszülött csónakon indulok el, hogy gyanut ne keltsek.

Ez a megoldás nem nagyon tetszett sir Johnnak, akit éppen a kalandnak ez a veszedelmekkel kínálkozó epizódja izgatott, de én nem engedtem. Meggyőztem, hogy a hajóra vigyázniia kell és erre a kémszemlére különben is elegen vagyunk ketten — Kvimbó meg én — mivel, ha megtaláljuk a Tigrishidat, ugyis azonnal visszajövünk. Mikor sir John belenyugodott ebbe, szorongot (hosszu, ingféle ruhát) és tölcserforma szalmakalapot tettem föl, hogy, legalább messziről, engemet is maláji bennszülöttnek tartsanak. Aztán Kvimbóval beültem az öreg halász rozoga csónakjába. melyet eltaszítottam a gőzöstől.

Miután átvágtam az öblön, elértük a folyam torkolatát, melyen egyenesen fölfelé eveztem. Figyelmeztetni akartam Kvimbót, hogy most nyissa ki jól a szemét, de alig haladtunk fölfelé vagy fél kilométert, máris izgatottan kiáltott föl a derék kaffer:

— Oh, mynheer, mindjárt jösz Tigrishid. Itt voltál dsonka kikötve és rajta Kvimbó... Most csak evezel tovább: Kvimbó majd szól sz, ha Tigrishidat látolsz.

Most már izgatottan és fokozott erővel eveztem. Gyorsan tűntek el jobbra és balra a parti házak és egyre elhagyatottabb lett a vidék. Bokrok és ligetek váltakoztak a két parton, mig, vagy egy óra múlva, széles szigetet pillantottam meg a folyam

közepén — és a sziget egyik feléről hid vezetett át a folyambalpartjára.

— Itt vagy Tigrishid! — kiáltott föl Kvimbó, rekedten az örömtől és izgalomtól.

Csőndre intettem a derék fickót és kikérdeztem, hogy merre van a kínai kalózvezér lakása. Erről azonban Kvimbó csak annyit tudott, hogy a „parton“ van: de azt már nem tudta, hogy a szigeten van-e vagy a szárazföldön. Az óvatosság ösztönét követve nem a hid felé eveztem, hanem a folyambalpart szabad ága felől közelítettem meg a szigetet és csakhamar meg is pillantottam egy szép tisztást a bozót közt, ahol lépcsők vezettek a vízbe; bizonyára ez volt a szigeten lakók kikötőhelye.

Nem álltam meg itt, hanem még fölebb eveztem, míg a sziget kiugró partja egészen eltakarta csónakomat és ott kötöttem ki, a sűrű csailtban.

Nemsokára keskeny, de jól kitaposott ösvényre bukkantam és ezen mentünk tovább; az ösvényből, ahogy rajta mentünk, jobbra és balra is több, hasonló ösvény ágazott ki: a járhatatlannak látszó, sűrű dsungel tehát minden irányban járható volt, — és ez gondokozóba ejtett. Még óvatosabb lettem tehát s ez helyes is volt, mert csakhamar elértem a dsungel szélét, amelyen túl, kis tisztás közepén állt a kínai kalózvezér lakóháza. Nagy bambuszépület volt, három kisebb melléképülettel, de nem ez kötötte le figyelmemet.

Balfelől ugyanis tágas kört pillantottam meg, melyet a földbe vert, legalább négy méter magas bambuszkarók alkották és ezen a cölöpkörön belül volt még egy második, szűkebb cölöpkör is, melynek a karói jóval magasabb — legalább is hat métereseek — voltak. Mialatt azon tünődtem, hogy mi lehet ez, a nagy házból fájdalmas emberi üvöltés hallatszott.

— Az vagy őr, aki vigyázott Kvimbóra, — suttogetta a kaffier — most verést kapsz Ling-tától.

Többet nem mondhatott, mert a nagy házból éppen akkor

lépett ki három alak; az egyik a mi tegnapi révkalauzunk volt, a másik egy maláji, a harmadik pedig egy kínai. Ez az utóbbi a cölöpkörhöz ment, kinyitott rajta egy keskeny ajtót, amelyen besurrant. Ugyane pillanatban vérfagyasztóan elbődült egy fenevad, — s ahogy az ajtó egy pillanatra nyitva maradt, megláttam, hogy hatalmas párduc van odabent.

Most már sejtettem, hogy mi ez! A belső cölöpkörben fogva tartottak valakit — talán Kvimbó gazdáját, Bontwerker urat — s a külső cölöpkörben volt a párduc: a legfélelmetesebb börtönőr, mely nyomban darabokra tépte volna a foglyot, ha ez a belső cölöpkörből átmászott volna a külsőbe. És a fenevad csak éppen annyira volt megszelidítve, hogy gazdáját — a kínait — nem bántotta.

Ez a kínai vagy tíz perc múlva ismét kijött és ekkor Kvimbó megsugta, hogy ez Ling-taó. Ugyanekkor a tulsó partról élesen megkondult egy gong, mire a kínai mindkét malájival átsietett a hidon. Mikor egy idő múlva visszatértek, már négyen voltak — s ez a negyedik a révkapitány kínai irtoka volt, aki ma reggel a hajónkon járt. Ugy látszott, hogy Ling-taó zsoldjában állt itt az egész hivatalos szervezet!

Egy megkötözött embert cipeltek magukkal, akinek bizonyára a szája is be volt tömve, mert a hangját nem hallottuk. Egyenesen a cölöpzetbe vitték, melynek ajtaját Ling-taó ismét kinyitotta s miután lecsöndesítette az üvölő párducot, a révkalauz segítségével becipelte a foglyot a belső cölöpzetbe, melynek ajtaját behuzta maguk mögött. Jó negyedóráig maradtak benn, s amikor kijöttek, Ling-taó gondosan becsukta mind a két ajtót.

A négy gazfickó most bement a házba, amelyből nemsokára Ling-taó jött ki a révkalauzzal. Láttam, hogy a felé az ösvény felé tartanak, mely a szigeti kikötő felé vezet s ekkor vakmerő tette határozta el magamat. Intettem Kvimbónak, hogy maradjon nyugodan a helyén, magam pedig, amily gyorsan és nesz-

telenül csak lehetett, a kikötőhöz siettem. A révkalauz csónakja csakugyan ott volt. Közvetlenül mellette elrejtőztem egy sűrű bambuszbokorba és izgatottan várakoztam. Pár perc múlva odaért a két gazfickó és megállt bucsuzni, alig két lépésnyire tőlem.

— Pompás dolog volna, ha meg tudnád csinálni — mondta a kínai. — Itt is kézre kerithetnők a yachtot, csak hogy kevesen vagyunk hozzá és félek, hogy nem sikerül.

— Hát a többiek hol vannak? — kérdezte a révkalauz.

— Mind a tengeren — felelte Ling-taó — és csak hetek múlva jönnek haza. Legokosabb volna, ha Padangba csaltatnád a yachtot. Ott van Hi-szen, a testvérem, aki mindenben a kezedre jár.

— Talán sikerül, — mondta a révkalauz gondolkodva — mindenesetre értesíteni foglak.

Kézet fogtak, mire a kínai visszatért a házba, a révkalauz pedig csónakba ült és tovaevezett. Most már eleget tudtam.

Visszasiettem tehát Kvimbóhoz s aztán futva mentünk a csónakig, gyorsan betaszítottuk a vízbe s aztán teljes erőmből eveztem lefelé. A révkalauzt a folyam torkolatánál értük utól, de én óvatosan elkerültem, hogy ne is lásson bennünket és egyenesen a yachthoz eveztem. Itt azonban nagyon kellemetlen meglepetés ért. Ahogy a földélzetre értem, a kormányos mindjárt azzal fogadott:

— Hát sir John-t hol tetszett hagyni? Nem találkozott vele? Pedig ön után ment!

— Én utánam? — kérdeztem rosszat sejtve. — Mikor és hová?

— Már nagyon régen elment, a kínai irnokkal — felelte Tom. — Azt mondta, hogy önért megy!

Aztán megtudtam, hogy nem sokkal távozásom után feljött a yachtra a kínai irnok a láttamozott hajóokmányokkal. Sir John hosszasan beszélgetett vele — megkérdezte tőle, hogy tudja-e,

merre van a Tigrishid — s mikor a kínai irnok késznek nyilatkozott, hogy elviszi oda, hamarosan csónakba ültek és elmentek. Sir John azt gondolván, hogy az irnok, mint állami tisztviselő, minden tekintetben teljesen megbízható, egészen nyíltan beszélt vele: a kínai pedig visszaélt ezzel a bizalommal és törbe csalta sir Johnt, hogy kiszolgáltathassa Ling-taónak. Sőt már a yacht kézrekerítéséről is álmodoztak!

Most már tudtam, ki volt az a megkötözött fogoly, akit Ling-taó becipelt a második cölöpkörbe a szigeten. Gyorsan elmondtam a kormányosnak mindent, amit láttam és hallottam, amire az egész legénység lázas izgalomba jött és szinte parancsolóan követelték, hogy azonnal vezessem őket a gazdájuk kiszabadtására. Mialatt csitítottam őket, egyszerre csak megpillantottam a gaz révkalauzt, aki egyenesen a yacht felé tartott. Csöndre intettem az embereket s ledobván a kötélhágcsót, megvártuk, míg a révkalauz a földélzetre jött. Alázatosan köszönt, majd oda-jött hozzám és így szólt:

— Fontos üzenetet hoztam a hajó gazdájától, száhib. Tudod, hogy a Tigrishidat keresi?

— Tudom — feleltem bólintva. — Nos, aztán?

— A Tigrishid nem itt van, hanem Padangban — folytatta a révkalauz. — Az angol száhib már utban van oda az irnokkal és azt izeni neked, hogy menjetek utána azonnal a hajóval.

— Hát el is megyünk Padangba, — feleltem én — de előbb megszabadítjuk gazdánkat a Tigrishidról. Téged pedig megkötözünk, kutya!

Tíz erős marok lerántotta, megkötözte és a hajófenékbe lökte a gazembert. Aztán leeresztettük csónakunkat, melybe rajtam kívül négy jól fölfegyverzett evezős ült és én még hires „medveölő” puskámat is magammal vittem a párdúc számára. Aztán nekivágtunk az öbölnek, a folyamtorkolat felé.

Mikor Kvimbóvaj kerestem a Tigrishidat, majdnem egy óráig tartott az út, de most a négy legény oly lázas erőfeszítés-

sel evezett, hogy félóra se telt bele, mikor már a sziget kikötőbe értünk. Óvatosan partra huzzuk a csónakot és ellopóztunk egészen a tisztásig; ott a matrózok rejtve maradtak a bozótban én pedig egyenesen a gonghoz siettem, mely egy fatörzsön lógott és háromszor hangosan megkondítottam. Ling-taó rögtön kiszaladt a kongatásra és nagyon meghökkent, mikor a tisztáson meglátott engem.

— Ki vagy és mit akarsz itt? — kiabált messziről és fenyegetőzve szaladt oda hozzám.

— Mynheer Bontwerkerrel meg azzal az angol lorddal akarok beszélni, akiket bezártál oda, a cölöpkerítés mögé — feleltem, a rácsos ketrecekre mutatva.

— Nem értelek — dadogott a kínai és nagyokat nyelt ijedtében. — Mondd meg, hogy ki vagy?

— Ki vagy te! — rivalltam rá dörgő hangon. — Ki vele: mi a neved?

— Hing-szen, — felelte a kínai reszkető hangon.

— Nem igaz! — kiáltottam rá — Ling-taó a neved és kalózvezér vagy. Én pedig arról a yachtról jöttem, amelynek gazdáját fogva tartott. Tudd meg, hogy elfogtuk a Hajang-csét és a legénységét mind egy lábíg fölakasztottuk; aztán elfogtuk Ta-kit is Tillangzsong szigetén, most pedig azért jöttünk, hogy leszámoljunk veled is meg Hi-szeng testvéreddel is Padangban!

— Még mindig nem értelek — dadogta egyre rémültebben a reszkető kínai.

— No, akkor még világosabban beszélek, — mondtam — hát nesze, gazember!...

Ugy vágtam halántékon az öklömmel, hogy menten lerogyott. A matrózok nyomban előugrottak és megkötözték. Ekkor jött ki a házból az irnok, a maláji meg egy karikalábu kis kínai, — bizonyosan a foglyok börtönőre — akik szintén kíváncsiak voltak rá, hogy miért szólt a gong... Két perc múlva már ezek is mind guzsba kötözve heverték a földön.

Most kézbe vettem a medveölőt és a cölöp ketrechez mentem. Az egyik matróz óvatosan kinyitotta az ajtót, mire a párdúc felhördült és, ránk szögezve villogó szemeit, ugrásra készült. Egy szempillantás alatt fölkaptam a puskát és villámgyorsan, szinte célzás nélkül lőttem. A golyó két szeme közt találta a fenevadat, mely vad orditással szökkent a magasba és nehéz puffanással zuhant vissza ismét. Csak egyet vonaglott — s aztán kinyújtózkodva, holtan terült el a földön.

Rögtön beléptem a ketrecbe, lövésre készen tartva a másik csövet is, ha esetleg még egy párdúc lett volna odabent, de szerencsére nem volt, csak ez az egy. Odalopóztam a belső ketrec ajtajához és hallgatóztam... Két férfi beszélgetett odabent.

— Ez az ő lövése volt! — hallottam sir John hangját. — Így csak az a rettentő „medveölő“ dörrenik, amely arról híres, hogy Charley kezében még sohase tévesztette el a célt.

— Csakugyan azt hiszi, mylord, hogy ez a német eljön értünk? — kérdezte aggódva a másik.

— El az, egész bizonyosan — felelte sir John. — Jól ismerem őt és tudom, hogy nem hagy csávéban.

E pillanatban kopogtattam az ajtón, mire azonnal csönd lett, majd sir John kiszólt:

— Ki van odakint?

— Valaki, aki fogadni szeretne az ön ernyő-pipájába! — feleltem nevetve.

— Charley, Charley! — ujjongott sir John — hát valóban ön az?!... Tudtam, hogy eljön!

Kinyitottam az ajtót, de szegény sir John nem tudott elém jönni, mert megkötözve, hevert a földön és mellette még egy fogoly feküdt, akin meglátszott, hogy már régóta sinylődik ezen a szomorú helyen.

— Gyorsan, Charley, — sürgette sir John izgatottan — vágja föl a kötelékeimet, hadd szorítsam meg a kezét.

— Ez itt mynheer Bontwerker? — kérdeztem tőle, mialatt melléje térdeltem a földre.

— Yes, yes! — türelmetlenkedett sir John — de slessen már az Isten szerelmére.

Gyorsan elvágтам mindkettőjük kötelékeit s ekkor a nemes lord úgy oda volt a boldogságtól, hogy majd megfojtott a hálálkodásaival. Közben legalább tizszer kijelentette, hogy ő a világ legostobább embere. Szégyenkezve hadarta el, hogy az irnok egyszerűen a szigetre evezett vele s mikor partra szállt, hátulról egyszerűen fejbe vágták, aztán megkötözték és átadták Ling-taónak, aki ebbe a ketrecbe zárta.

Most én mondtam el röviden, hogy miképpen találtam meg a Tigrishidat és hogyan szabadítottam meg őket. Aztán, mikor kivezettem a két foglyot a tiszásra, a matrózok olyan egetverő hurrázással fogadták szeretett gazdájukat, hogy sir John egészen elérzékenyedett. A derék fickók zajosan követelték, hogy megkorbácsolhassák Ling-taót, — ezt a szórakozást azonban megtagadtuk tőlük. Aztán ki akartuk hallgatni a kalózokat, de a konok gazfickók egy szót se feleltek faggató kérdéseinkre.

Természetesen átkutattuk az egész kalóztelepet, de nem találtunk sehol semmiféle rablott zsákmányt. — Hol rejthették el a kalózok a rablott kincseket? ... Hiszen a tengeri rablásnak rengeteg összeget kellett jövedelmeznie! Magában már az is nagy összeg volt, amit Bontwerkernél találtak, mikor megrohanták és elfogták. Kétségtelen, hogy ennek oroszlánrészét Ling-taó kapta — de vajjon hová dugta a tömérdek pénzt? ... Hasztalan kutattuk az épületeket: mindössze se találtunk bennük tiz hollandi forintot.

Ahogy ezen bosszankodva a szigeti kikötő felé tartottam, legnagyobb meglepetésemre találkoztam Kvimbóval meg azzal az öreg maláji halásszal, akinek a csónakját kölcsön vettem. A derék kaffer ugyanis sehogyse tudott belenyugodni abba, hogy ő ne legyen ott, mikor a gazdáját megszabadítják és szövetke-

zett az öreg halással, hogy utánunk jönnek ők is a Tigrishid-hoz. Az öreg halász aztán, mikor meghallotta, hogy Ling-taó kincseit keressük, fölvilágosított bennünket, hogy azok nem itt vannak.

— Ennek az embernek állandó lakása sincs itten — mondta — és csak bizonyos időközökben szokott ide jönni néhány napra. Mert Padangban lakik, ahol az öccsével együtt bankár. Ott a pénzük is.

Ling-taó, aki szintén hallotta ezt a fölvilágosítást átkozódva káromkodott és fogcsikorgatva fenyegette az öreg halászt, de Kvimbó úgy oldalba rugta, hogy menten elhallgatott.

— Fogsz locsogsz, kutya! — kiabált Kvimbó. — Szép, jó, vitéz Kvimbó koplalsz sokat nálad. De most vagy éhes magad, te rossz bitang és kilógsz nyelved a vitorlafán!

Miután lenyuztam a pompás párducbőrt, meghagytam Kvimbónak, hogy kaffer-módra cserezze ki, magam pedig félrevonultam sir Johnnal, hogy meghányjuk-vessük: mi történjék a foglyokkal? Az itteni hatóságban nem nagyon bizhattunk, mert kétségtelen volt, hogy a hivatalnokok jó része is egy huron pendül a kalózokkal, a lakosság pedig csaknem teljesen Ling-taó szövetségese volt. Én hát azt javasoltam, hogy vigyük el a foglyokat Padangba, a fővárosba s ott adjuk át őket a kormányzónak. Ez bizonyára szigorú vizsgálatot rendelt el és példát szolgáltat az ítélettel a többi kalózoknak.

Ez a javaslat tetszett sir Johnnak is meg Bontwerker urnak is. Beraktuk tehát csónakunkba a foglyokat és gyorsan hazaeveztünk velük. Mihelyt a yachtra érkeztünk, sir John azonnal tüzet rakatott a kazán alatt. Közben azonban híre futott tigris-szigeti vállalkozásunknak és csakhamar nagy csomó csónak rajzott a yachtunk körül, hogy egyet-mást megtudjanak tőlünk.

A helyzet nem éppen volt kellemes, mert a bennszülöttek hangulata ellenünk fordult és sajtáságos módon a hatóságok egyes hivatalnokai kiabáltak legjobban, sőt végül már fenyege-

tésekkel is követelték a foglyok kiadását. Mi, persze nem is hederítettünk rájuk, de Tom már ott állt a kartácsra töltött ágyu mellett s a gépfegyver is lövésre készen állt a földélzeten. Szinte minden percben vártuk, hogy a csónakokban forrongó tömeg végre is megrohanja a hajót, — de az utolsó percben élesen fölharsant a yacht gőzsipja... A gépben már megvolt a kellő gőznyomás és indulhattunk. Egy-kettőre fölhúztuk a vas-macskát és a csőcselék üvöltöző káromkodásától kísérve gyorsan kisiklottunk a nyílt tengerre.

Padang, ahová igyekeztünk, a nyugati part kormányzóságának a fővárosa volt: egyike Szumátra legélénkebb forgalmú és leggazdagabb kikötővárosainak. Már akkoriban több volt huszezer lakosánál s rendezett jogi viszonyait ismerve nem kételkedtünk azon, hogy szigorúan megbüntetik Ling-taót és egész bandáját.

A padangi kormányzó már régóta üldözte azt a titokzatos kalózbandát, mely a tengeri hajózást veszélyeztette, de minden eredmény nélkül. Képzeltető hát, mennyire örült, mikor sir John megjelent nála, hogy kezébe adja a tengeri rablók fővezérét! A büntügyi vizsgálatot mindjárt másnap reggel megkezdték, s miután kihallgattak bennünket, azonnal letartóztatták Hi-szent is, Ling-taó testvéröccsét, akit még nagyon sokan követtek a börtönbe Padang lakói közül.

Két hétig maradtunk Padangban s ez alatt Bontwerker ur visszakarta a tőle elrablott pénzt, mely bőven megtérült a két kalózbankár lefoglalt vagyonából. Aztán Colombóba vittük a mynheert, aki onnan — hűséges Kvimbója társaságában — a legelső hajóval Fokvárosba hajózott, miután érzékeny bucsut vett tőlem és sir Johntól.

Egy évvel később a nemes lord két régi keletű ujságot küldött nekem, amelyek részletesen elmondták Ling-taó egész bandájának elfogatását és pusztulását. Ezekből a szumátrai ujságokból tudtam meg, hogy a Hajang-csén kívül még két kínai

dsonka foglalkozott kalózkodással, — de a mi távozásunk után nem sokára ezeket is elfogták. Elindulva ugyanis az én vallo-
másomon — hogy Ling-taó elfogatása napján azt mondta a ma-
jáji révkalauznak, hogy csak pár hét múlva várja vissza a kaló-
zokat a Tigrishidhoz — a padangi kormányzó feles számu kato-
naságot rendelt a Tapanuli-öbölbe s ezek aztán úgy fogadták
a két dsonkát, hogy egyetlen egy embernek sem sikerült el-
menekülnie. A kalózokat aztán mind fölhúzták a vitorlarudakra,
— és ettől fogva senkise panaszkodott többé, hogy kockázatos
a hajózás a kínai és dél-indiai tengereken.

Vége.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

OSZK